

HUKUKİ DESTEK VE DAVA İZLEME FAALİYET RAPORU

01.03.2023
01.03.2025
DÖNEMİ

Adil Yargılanma Hakkına
Erişim Derneği

İÇİNDEKİLER

I

KISALTMALAR

II

GİRİŞ

III

YÖNTEM

01

**2023 YILINDAN MART 2025YILI İÇERİSİNDE DERNEĞİMİZE
YAPILAN BAŞVURULARDA HUKUKİ DESTEK SUNDUĞUMUZ
DAVA DOSYALARINA İLİŞKİN TESPİTLER**

100

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

KISALTMALAR

AY: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

AIHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

İHEB: İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

KVKK: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

M. : Madde

TCK: Türk Ceza Kanunu

CMK: Ceza Muhakemesi Kanunu

SSÇ: Suça Sürüklenen Çocuk

BAM: Bölge Adliye Mahkemesi

TİHEK: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitli Kurumu

STGM: Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

STK: Sivil Toplum Kuruluşu

GİRİŞ

AYHED, insanların hak ve özgürlüklerinin mevcut koşullarının tespiti ve iyileştirici politika ve düzenlemelerin üretilerek hayata geçirilmeleri açısından, insan hakları ihlallerinin duyurulmasına izleme ve raporlama faaliyetleriyle katkı sunmaya çalışmakta, hiçbir sosyo-ekonomik farklılık gözetmeksizin bireylerin ve kolektif hak arayışında olan grupların adalete, hukuka erişimi ile temel insan hakları değerlerinin yaşamsallaşması için mücadele eden bir hukuk örgütü olup çalışmalarında hukuki destek, dava izleme, seçim izleme, hak ihlallerini izleme-tespit ve raporlama alanlarına odaklanmaktadır.

Bu rapor, **2023 yılından itibaren 2025 Mart** ayına kadar Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği'ne gelen başvurular üzerine Derneğin hukuki destek ve Dava izleme birimi sorumlusu Av. Dilan Genç Ataş tarafından, “*STGM Birlikte Desteği Kurumsal Gelişim Destek Programı*” kapsamında hazırlanmıştır. Program kapsamında yönetim ekibi tarafından belirlenen illerde; Kadına -çocuğa karşı şiddet ve cinsel taciz davaları , işkence ve kötü muamele, toplantı ve gösteri hakkı , ifade özgürlüğü, siyasi katılım hakkı ,Ayrımcılık , Yaşam Hakkı vb tematik alanlardaki davalarda hukuksal destek, ulusal ve uluslararası bireysel başvuru mekanizmalarına başvuru yapma, dava izleme ve izleme raporları hazırlanmaktadır.

Ayrıca Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği'nin yazılı izni olmadıkça çoğaltılamaz, yayınlanamaz, başka bir dile çevrilemez, herhangi bir şekilde işlenemez ve değiştirmeler yapılamaz. Ancak kaynak adı ve alıntı yapılan kısım gösterilerek alıntı yapılabilir.

YÖNTEM

Bu raporda kullanılan bilgiler ve bilgilere ulaşma yöntemleri şunlardır: Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği'ne gelen başvurular, Hak ihlallerini izleme-tespit ve raporlama (dökümantasyon) birimimiz tarafından aylık olarak yapılan yazılı ve görsel, sosyal medya taraması ile tespit edilen bulgular, hak temelli çalışan ve işbirliği içerisinde olduğumuz Sivil Toplum Örgütleri tarafından kurumuza yönlendirilen mağdur başvuruları ile hak ihlallerinden bilgi sahibi olunup bu ihlaller bağlamında edinilen bilgilerdir. Başvuranların gizliliğini korumak amacıyla başvurucular hakkında raporda hiçbir kişisel bilgiye yer verilmemiştir. Ayrıca başvurular ile ilgili, başvuruculardan rıza ve onay alınmıştır.

Hukuki destek sunulan dosyalarda Başvurucular adına dosyalara müdahil olunmuş yazılı ve sözlü beyan ve savunmalar yapılmıştır. Yine Başvurucular ile ilgili Ulusal ve Uluslararası İnsan Hakları Mekanizmalarına başvurular yapılmıştır. Hukuki destek sunulan ve dava izleme kapsamında takip edilen başvurular ile ilgili karar vericileri ve politika yapıcıları etkilemek amacıyla yazılı ve görsel, sosyal medyada farkındalık çalışmaları yürütülmüştür.

**2023 YILINDAN MART
2025 YILI İÇERİSİNDE
DERNEĞİMİZE YAPILAN
BAŞVURULARDA
HUKUKİ DESTEK
SUNDUĞUMUZ DAVA
DOSYALARINA İLİŞKİN
TESPİTLER**

Başvuru no: 2

Başvuru tarihi: 10.03. 2023

Başvuru Konusu: Başvurucu mağdur, eski erkek arkadaşından ayrılmak istemesi nedeniyle şiddete uğradığı, darp ve kötü muameleye maruz kaldığı, cep telefonun zorla alınarak yağmalandığı, kişi hürriyetinden yoksun bırakıldığı ve tehdit edildiği iddiasıyla şiddet uygulayan eski erkek arkadaşı hakkında Cumhuriyet Savcılığına şikayette bulunmuştur. Başvurucu daha sonra derneğimize başvuru yapmış hukuki süreç ile ilgili avukat desteği talebinde bulunmuştur. AYHED tarafından başvurucuya hukuki süreç ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve yargılama aşamasına hukuki destek-dava takibi konusunda avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Özel hayatın gizliliğine saygı hakkı (AY m.20, (İHAS m.8, TCK m.134), Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17) Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı.

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek :

Başvurucunun talebi üzerine müşteki olarak yer aldığı dava dosyası hakkında dava süreci ile ilgili hukuki bilgilendirme yapılmıştır. Başvurucu soruşturma ve kovuşturma aşamasında alınan ifadesinde özetle; “eski sevgilisi tarafından kendisinden ayrılmak istediğini söylemesi üzerine sokak ortasında fiziksel şiddete ve hakarete uğradığını, bindirildiğini, ayrıca başvurucu, olaya ilişkin şikayetçi olduğu için sanık tarafından şikayetinden vazgeçmesi için telefonla sık sık taciz edildiğini ve tehdit mesajları aldığını” belirtmiştir.

Dernek avukatı tarafından başvurucu vekili olarak yargılama dosyasına beyan dilekçesi sunulmuştur.

11.04.2023 tarihinde Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesinde gerçekleşen ilk duruşmaya katılım sağlanmıştır. Duruşmaya sanık katılmamış baro tarafından sanık için görevlendirilmiş bir avukat katılmıştır. Duruşmada ilk olarak başvurucuya söz verilmiştir. Mahkeme Başkanı; başvurucuya olay günü eski sevgilisi ile neden görüştüğünü, dosyada yer alan kamera görüntülerinde sanığın başvurucunun elini tuttuğunun görülmesi sebebiyle elini neden tuttuğunu, halen sevgili olup olmadıklarını sorgulayıcı bir tavırla sorular sormuştur. Sanığın ilk duruşmaya katılmaması sebebiyle

mahkeme tarafından bir sonraki celse için sanık hakkında zorla getirme kararı verilmiş ve duruşma 07.09.2023 tarihine ertelenmiştir.

07.09.2023 tarihli duruşmaya bir önceki celse beyanı alındığı için başvuru mağdur katılmamış dernek avukatımız katılım sağlamıştır. Yine zorla getirme kararına rağmen Sanık bu celsede duruşmaya gelmemiş ve ifadesi alınamamıştır. Talep üzerine sanık hakkında Mahkeme heyeti tarafından sanığın savunmasının alınmasına yönelik yakalama kararı verilmiştir. Duruşma 05.12.2023 tarihine ertelenmiştir. Duruşma tarihinden önce sanık yakalanmış ve ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır. Fakat müştekiye ve müşteki vekiline savunmasının alındığına ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir.

05.12.2023 tarihli duruşmada sanığın savunmasının alındığı bilgisi verilmiştir. Bu sebeple müşteki vekili tarafından sanığa soru sorulamamış ve savunmasına ilişkin beyan hakkı tanınmamıştır. 05.12.2023 tarihli duruşmada ise müşteki vekili ile sanık vekili duruşmaya katılmış iddia makamı esas hakkındaki yazılı mütalaada bulunmak için dosyanın tarafına tevdi edilmesi talebinde bulunmuştur. Mahkeme heyeti ise iddia makamının hazırlayacağı esas hakkındaki mütalaanın müşteki vekili ve sanık müdafinin Uyp Avukat Portalından öğrenilmesine ve müşteki vekili ve sanık vekilinin mütalaa hakkında beyanda bulunmaları için gelecek celseye kadar süre verilmesine karar vermiştir. Bu sebeple duruşma 30.01.2024 tarihine ertelenmiştir.

25.12.2023 tarihinde iddia makamında yer alan Cumhuriyet Savcısının esas hakkındaki mütalaası dosyaya sunulmuştur. Mütalaada sanığın TCK'nın148/1 ve 109/2 maddeleri uyarınca cezalandırılması talebinde bulunulmuştur.

30.01.2024 tarihli duruşmaya müşteki vekili, sanık avukatı ve sanık katılmıştır. Sanık ceza infaz kurumunda olduğu için SEGBİSle duruşmaya katılmıştır. Mahkeme başkanı tarafından sanık'a mütalaya karşı diyecekleri sorulmuş. Sanık " Olay sırasında müşteki bana çantasıyla vurduğu için onu engellemeye çalıştım. Asla gasp etme kastıyla hareket etmedim. Kendisiyle bir ilişki yaşıyorduk. Beni aldattığını öğrenince bu olay çıktı. Daha öncede beni şikayet etmişti fakat ben başka dosyadan beraat aldım. Devamlı beni şikayet ediyor fakat daha önceki olay yaşandıktan sonra da benle görüşmeye devam etti. Ben ilişki süresince kendisine para gönderdim. Para gönderdiğim kişiyi gasp etmem mümkün değildir. Bu sebeple suçlamaları kabul etmiyorum. Beraatime karar verilmesini talep ederim.' demiştir. Sanık vekili ise 'İddia

makamının mütalaasına iştirak etmiyoruz. Mütalaaya karşı savunmalarımızı tekrarla birlikte müvekkilin beraatine karar verilmesini talep ediyoruz.' Demiştir. Müşteki vekiline söz verilmiş 'Mütaalaya iştirak ediyoruz. Önceki beyanlarımızı tekrar ediyoruz. Her ne kadar sanık suçu işlemediğini beyan etmiş ise de olaydan sonra müvekkilin şikayetini geri çekmesi için tehdit mesajları göndermiş, müvekkile baskı kurmuştur. Diğer yandan müvekkile şantaj yapmıştır. Cezalandırılmasını talep ediyoruz.' demiştir. Mahkeme heyeti beyanlar alındıktan sonra mahkeme heyetindeki diğer üyelerle istişare etmek için duruşma salonunun boşaltılmasını talep etmiştir. Avukatlar ve izleyiciler duruşma salonunun dışına çıkartıldıktan 10 dakika sonra tekrar salona davet edildikten sonra mahkeme başkanı sanık hakkında katılana yönelik başkasının bir malı teslimi veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılmak suretiyle yağma, cebir, tehdit veya hile kullanarak kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarından TCK'nın 148/1 ve 109/2 maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış ise de; suçların kanunda tanımlanan unsurlarının oluşmaması nedeniyle CMK'nın 223/2-a maddesi gereğince sanığın atılı suçlardan ayrı ayrı beraatine karar verilmiştir. Duruşmanın ardından Müşteki vekili, yerel mahkeme tarafından verilen sanık hakkında ki Beraat kararının usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Adana Bölge Adliye Mahkemesi tarafından incelenmesi için istinaf başvurusunda bulunulmuştur. Rapor tarihi itibarıyla dosya Adana Bölge Adliye Mahkemesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Başvurucu kadın ,eski erkek arkadaşı tarafından fiziksel, psikolojik şiddete maruz kalmış ve cezalandırılması için adli mercilere başvurmuştur.

Kadına yönelik şiddet'in tanımı ise şöyledir: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen, cinsiyete dayalı bir ayrımcılıkla kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranıştır.

Mağdur kadının yanında yer alarak müdahil olduğumuz, kadına yönelik şiddet dosyasında yargılamalardaki eksiklikleri, gecikmeleri ve cezasızlık politikasının nasıl uygulandığını süreç içerisinde gördük. Mağdur beyanının esaslı olmadığı failin beyanlarının mahkeme sürecinde etkili olduğunu ve şiddet mağduru olmasına rağmen etkili bir yargılama yapılmadığı ve failin mükafatlandırıldığı bir yargılama süreci yaşadık. Kadınlara çevrelerindeki en yakın erkeklerden gelen bu şiddet toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanmaktadır. Yine son zamanlarda artarak devam eden

kadına yönelik Őiddet, kadın cinayetleri, kadına yönelik fiziksel cinsel psikolojik, ekonomik Őiddet gibi her tűrlű Őiddetin temel sebeplerinden birisinin de Yargılama makamlarının aslında failer gibi dűŐűnmesinden kaynaklandđđını da gűstermektedir. Nitekim caydırıcı cezaların olmadđđı hukuk sisteminde failer daha da cesaretleterek eylemlerine devam etmektedirler.

Başvuru no: 4

Başvuru tarihi: 9 Nisan 2023

Başvuru konusu : Başvurucu 2015 yılında Adana Emek ve Demokrasi Platformu üyesi STK ve emek örgütlerinin organize ettiği “Barışa ses ver” konulu basın açıklaması ve yürüyüşe katılmış ancak açıklama saatinde kolluk tarafından Adana valiliğinin yasaklama kararı gerekçe gösterilerek müdahale edilmiştir. Başvurucu ve insan hakları aktivisti, Demokratik kitle örgütü temsilcisi birkaç eylemci daha darp edilerek gözaltına alınmıştır. Başvurucu, etkinlik günü polisler tarafından yaralanması neticesinde polis memurlarından şikayetçi olmuştur. Polisler hakkında zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu yönünden Savcılıkça soruşturma başlatılmıştır. Akabinde ise polisler hakkında Adana Cumhuriyet Başsavcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir. Başvurucu tarafından bu karara itiraz edilmiş fakat itiraz Sulh Ceza Hakimliği tarafından kesin olarak reddedilmiştir. Daha sonra başvurucu Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur. Başvurucu bireysel başvurusunda; Müdahalede bulunan polisler ile ilişkin yürütülen soruşturma dosyasında etkin soruşturma yapılmadığını, Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar ile Sulh Ceza Hakimliği kararının gerekçesiz olduğunu, hukuka aykırı bir şekilde gözaltına alındıklarını ve kötü muameleyle uğradıklarını bu sebeple yaşam hakkının, etkili başvuru hakkının, işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini iddia etmiştir. Anayasa mahkemesi başvurucu hakkında insan haysiyetiyle bağdaşmayan kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ve şüpheliler hakkında yeniden soruşturma yapılması gerektiğine karar vermiştir.

Anayasa mahkemesinin vermiş olduğu karardan sonra 7 şüpheli Polis hakkında yeniden yargılama kararı ile soruşturma başlamış ve Adana 37. Asliye Ceza Mahkemesinde “Zor Kullanma Yetkisine İlişkin Sınırın Aşılması” suçunu işlediklerinden bahisle dava açılmıştır. Başvurucu bu süreçte AYHED’e başvuru yapmış ve hukuki destek talebinde bulunmuştur. Dernek tarafından başvurucu için yargılama aşamasına hukuki destek sunmak üzere avukat desteği verilmiştir.

Başvurucunun uğradığı hak ihlalleri:

İşkence ve Kötü Muamele Yasağı (AY. M.17, AİHS m. 3), Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı, (AİHS m.11) Adil Yargılanma Hakkı (AİHS M.6)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi üzerine kendisine hukuki süreç ve müşteki olarak yer aldığı dava dosyası hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Anayasa mahkemesinin İhlal kararı sonrası Adana 37. Asliye Ceza Mahkemesinin 13.04.2023 tarihinde ikinci duruşması gerçekleşmiştir. Duruşmaya başvuru ile Dernek Avukatı katılım sağlamıştır. Yine 3 sanık polis duruşmaya avukatları ile katılmıştır. İlk söz sanıklara verilmiş sırası ile ifadeleri alınmıştır. Sanıklar alınan ifadelerinde; *gösteriye katılanları dağıtma talimatı aldıklarını ve orantılı güç kullandıklarını, müştekiyi hatırlamadıklarını nasıl yaralandığını bilmediklerini ileri sürüp beraatlerini istemişlerdir.* Sanık ifadelerinden sonra başvuru müştekiye söz verilmiştir. Başvuru olay günü anayasal hakkı olan toplanma ve ifade özgürlüğü hakkını kullandığını yasa dışı olmayan, legal bir yürüyüşe katıldığını 10-15 polis memurunun, durduğu halde kendisine ve grubun tamamına saldırdıklarını, insanlık dışı bir muameleye maruz bırakıldığını bu sebeple sanıklardan şikâyetçi olduğunu belirtmiştir. Katılma talebinde bulunmuştur. Müşteki vekili olarak beyanda bulunmak üzere söz verilmiş dernek avukatı ' sanıkların savunmalarını kabul etmiyoruz, bilindiği gibi böyle bir durumda polisler müdahalede bulunurken sadece kalkanları gösteri yapanların üzerine sürmekle kalmazlar sert müdahalede de bulunurlar, müvekkil destek amacıyla orada olmasına rağmen, polisler için hiçbir haksız eylemi olmamasına rağmen polisler tarafından kötü muamele ve darp eylemlerine maruz kalmıştır. Anayasa mahkemesi de müştekinin polisler için herhangi bir eylemi olmadığını ayrıca polisler hakkında da etkin soruşturma yapılmadığı tespitinde bulunmuştur. Sanıklardan şikâyetçiyiz, davaya katılmak istiyoruz ' şeklinde beyanda bulunmuştur. Mahkeme hakimi tarafından katılma talebine ilişkin ' suçtan zarar görme ihtimaline binaen müştekinin CMK'nın 234. Mad. Ve devamı maddeleri gereğince katılan vekili olarak dava ve duruşmalara kabulüne karar vermiş diğer sanıkların savunmasının alınması için zorla getirme emri çıkartılmasına bu sebeple duruşmanın 24.10.2023 tarihine ertelenmesine karar verilmiştir.

Davanın 24.10.2023 tarihli 3. Celsesine savunmaları alınmamış olan bir sanık ve önceki celse savunması alınan sanıklardan birinin müdafisi ve başvuru vekili duruşmaya katılmıştır. Sanık savunmasında ' ben olay günü İnönü parkındaki yürüyüşte kalkanlı çevik kuvvet görevliydim, grubun yolu kapatması üzerine basın açıklaması yaparak dağılmaları anons edildi, grup dağılınca bize grubu İnönü Parkı'na doğru yönlendirmemiz talimatı verildi, biz gruba doğru harekete geçtikten kısa süre

sonra elimdeki kalkanı biraz aşağıda tuttuğum için omzumla dirseğimin arasına bir darbe aldım, darbenin kimden geldiğini bilmiyorum, bunun üzerine izin alarak hastaneye gittim, Mahmut, Emrah, Tunay, Orkun ve Galip ile birlikte gittik, belirttiğim husus dışında grupta aramda bir arbede yaşanmadı, müşteki şahsı tanımıyorum, şikayetçi olduğumuz dosyanın duruşmasında ismini duymuştum, yüzünü hatırlamıyorum, bu şahsa bir müdahalede bulunmadım, suçlamaları kabul etmiyorum, beraatimi talep ederim, demiştir. Hakim, savunmalara ilişkin katılan vekiline söz vermiş katılan vekili ise Sanıklar kendileri hakkında dava açılmayacağı rahatlığı ile birbiriyle çelişen beyanlarda bulunmuşlardır, kamera kayıtlarında zaten müvekkilin polislere yönelik hiçbir müdahalesinin ya da eyleminin olmadığı, yalnızca kenarda beklediği açıkça görülmektedir, ancak hangi polis memurunun müvekkile yönelik darp eyleminde bulunduğuna yönelik bir rapor dosyada bulunmamaktadır, bu nedenle polislerin eylemini tek tek tespit edecek şekilde bir bilirkişi raporu alınmasını talep ediyoruz, demiştir. Mahkeme Hakimi, katılan vekilinin talebinin gelecek celse değerlendirilmesine, savunması alınmayan diğer sanıkların tespit edilen adreslerine tebligat çıkartılmasına bu sebeple duruşmanın 27.02.2024 gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

Davanın 27.02.2024 tarihli 4. Celsesine savunması alınmamış olan bir sanık ve önceki celse savunması alınan sanıklardan birinin müdafisi ve başvuru vekili duruşmaya katılmıştır. Sanık savunmasında 'ben grup amiri olarak görev yapıyordum, gösteri ve yürüyüş yapmak isteyen grup trafiği engellediği için ve yasa dışı bazı sloganlar atıldığı için araçlarla alanı boşaltma anonsu edildi, ancak grup alanı boşaltmayınca bize müdahale etme emri verildi, kalkanlarla kademeli olarak süpürme diye tabir edilen işlemi gerçekleştirdik ben bu sırada kendi grubumun önündeydim ve bir ara atılan bir taş bana isabet etti, ben yaralandığım için bazı memur arkadaşlar beni oradan aldılar ve ekip arabamıza götürdüler, ben orada iken memurlar ve grup arasında yakın bir fiziksel temas olmamıştır, bir vurma ya da itişme görmedim, müştekiyi tanımıyorum hatırlamıyorum, ben kimseyi yaralamadım, suçlamayı kabul etmiyorum, beraatimi talep ederim dedi. Katılan vekilinin sorusu üzerine sanık söz aldı 'Eylemciler dışında burada devam eden bir yaya ve araç trafiği vardı, ben yukarıda anlattığım gibi yaralandım ve bir kargaşa vardı, eylemci grubun içinde olmayıp müdahaleye uğrayan bir kimseyi görmedim, zaten böyle bir karışıklıkta görmemde mümkün değildir. ' demiştir. Katılan vekili söz alarak "sanık savunmalarını kabul etmiyoruz, kendilerini mağdur olarak

anlatarak ifade vermektedirler, ancak tüm dosya kapsamı ve kamera kayıtlarına göre eyleme katılmamış olan, yalnızca izleyen müvekkil sanıkların müdahalesi ile yaralanmıştır, eksik hususların giderilmesini sanıkların cezalandırılmasını talep ederiz. Sanık müdafii söz alarak 'eksik hususların giderilmesini talep ediyorum' demiştir. Hakim savunması alınmayan diğer sanık hakkında zorla getirme emriyle celbine, kamera görüntüleri bilirkişi tarafından incelenerek sanıkların her birinin eyleminin ayrı ayrı değerlendirilerek rapor düzenlenmesinin istenilmesine, bu nedenle duruşmanın 09.07.2024 tarihine bırakılmasına karar vermişti.

Celse arasında Bilirkişi raporu dosyaya sunulmuştur. Raporla özetle " Müştekinin olay mahallindeki kalabalık grup içerisinde gösteriye katıldığı, görüntü açısına girdiği anlarda genellikle kalabalık grubun arkasında yer aldığı, gözaltına alınması olayının başlangıç kısmının kameraya yansımadağı, dosyada gözaltına alınıp yerden kaldırıldıktan sonraki görüntülerin bulunduğu, ilk gözaltı süresine ilişkin görüntü bulunmaması nedeniyle darp olup olmadığının bilinmediğı, dosya içerisinde bulunan mevcut görüntülerde ise darp edildiğine ilişkin herhangi bir eylem bulunmadığı, müşterinin yerden kaldırıldıktan sonra iki sivil polis olduğu düşünülen şahıslarca koluna girilerek olay mahallinden götürüldüğü görüntü kayıtlarından anlaşılmaktadır." bilgileri yer almıştır.

09.07.2024 tarihli duruşmaya sadece katılan vekili katılmış. Katılan vekili söz alarak " dosyaya sunulan bilirkişi raporunun tarafsız olmadığı yanlı bir rapor olduğu, bu nedenle polis memuru olmayan bir bilirkişi tarafından yeniden rapor alınmasını talep ediyoruz demiştir.

İddia makamı; eksik hususlar giderilsin demiştir. Hakim ara kararında " sanık adresinin tespiti talebiyle adresi kolluk birimine yazı yazılmasına, yargı çevresi içerisinde ise hazır bulundurulmasının istenilmesine, dosyanın polis memuru olmayan bir görüntü bilirkişisi tarafından incelenerek 4. celse ara kararındaki rapor düzenlenmesinin istenilmesine, duruşmanın 10.12.2024 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir.

10.12.2024 tarihli duruşmada hakim yokluğu sebebiyle taraf vekilleri mazeret dilekçesi sunduğundan duruşmanın 08.04.2025 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir. Dava rapor tarihi itibarıyla ilk derece mahkemesi önünde derdesttir.

Değerlendirme :

Türkiye’de uzun yıllardır uygulanan cezasızlık politikası özellikle 2016 yılından itibaren yeniden artmıştır. Nitekim birçok kamu görevlisi suç teşkil eden hukuka aykırı eylemlerinden ötürü ceza almayacağına güvenerek yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini kullanmalarını keyfi bir şekilde engelleme bilmektedirler. Demokratik bir hukuk devletinde yurttaşlar şiddette başvurmaksızın silahsız ve barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptirler. Kamu otoritesi yurttaşların bu hakkını kullanmalarının önündeki engelleri de kaldırmakla yükümlüdür. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı birçok AHİM kararlarında da belirtildiği üzere ifade özgürlüğünün bir yansıması niteliğindedir. Dolayısıyla bir grubun düşünceleri başka bir grup ve siyasi iktidar üzerinde şok edici etki yaratsa dahi kolluk keyfi bir şekilde bu hakkın kullanımını engelleyemez. Nitekim gerek iç hukuk düzenlemelerinde gerekse Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde kamu otoritesinin pozitif ve negatif yükümlülükleri bulunmaktadır. Yani yurttaşlar şiddete başvurmaksızın barışçıl bir toplantı ve gösteri yürüyüşü yaptıklarında bu hakkın kullanımının engellenmemesi yine bu hakkın kullanımının önündeki engellerin de kaldırılması kamu otoritesinin temel yükümlülüğüdür. Ancak bir çok olayda somut dava dosyamızda olduğu gibi hakkın kullanımını sırasında kolluk görevlileri tarafından darp edilmek suretiyle kötü muameleyle tabi tutulmasına rağmen görevli polis memurları hakkında etkin soruşturma yapılmaksızın kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir. Başvurucu bunun üzerine şüpheliler hakkında etkili soruşturma yürütülmediği, gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiası ile 2016 yılında Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur. Anayasa Mahkemesi 2020 yılında verdiği kararda ; Anayasa’nın 17. Md. Güvence altına alınan insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının maddi ve usul boyutunun ihlal edildiğine ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılması gerektiğine karar vermiştir. Bunun üzerine şüpheli şahıslar hakkında dava açılmıştır. Başvurucu 2015 yılında katıldığı basın açıklamasında şiddet gördüğü mağdur edildiği olaya ilişkin adalet arayışı 2025 yılı olmasına rağmen halen ilk derece mahkemesi tarafından sonuçlanmadığını görmekteyiz.

Başvuru no: 3

Başvuru tarihi : 14 Şubat 2023

Başvuru konusu: Başvurucu kadın, 28.10.2022 tarihinde resmi nikahlı eşi tarafından kafasına bıçak saplanarak saldırıya uğramıştır. Başvurucunun Mardin Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tetkikleri yapılmış ve Diyarbakır Dicle Üniversitesi Hastanesine sevk edilerek burada ameliyat edilmiştir. Başvurucunun kafatasındaki bıçak ameliyat neticesinde çıkartılmıştır. Başvurucu hakkında alınan Adli tıp raporunda; saptanan kırıkların hayat fonksiyonlarını AĞIR (4) derecede etkileyecek nitelikte olduğu belirtilmiştir. Başvurucu kendisine geldikten sonra verdiği ilk ifadesinde saldırının eşi tarafından yapıldığını ve hakkında şikâyetçi olduğunu belirtmiştir. Sanık olayın ardından kaçmış fakat 10.11.2022 tarihinde yakalanmış ve ifadesinin ardından yapılan sorgusunda tutuklanmıştır. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 28.11.2022 tarihinde sanık hakkında müşteki kadın karşı eşi kasten öldürmeye teşebbüs suçunu işlediği iddiasıyla iddianame düzenlenmiştir. Dava İlk olarak Mardin Asliye Ceza Mahkemesinde açılmış fakat mahkeme atılı suçun Ağır Ceza mahkemesinin görevine girdiğinden bahisle görevsizlik kararı vermiştir. Akabinde Dosya Mardin 1 Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmiş ve İlk duruşma 15.02.2023 tarihinde gerçekleşmiştir. Başvurucu 2023 Mayıs ayında AYHED'e başvuru yapmış ve dava takibi konusunda avukat desteği talebinde bulunmuştur.

Başvurucunun uğradığı hak ihlalleri :

Yaşam Hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen 15.02.2023 tarihindeki duruşmaya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı avukatı, Mardin Barosu Kadın Hakları Merkezi üyesi Avukatlar, başvurucu yanında hukuki destek için duruşmaya katılım sağlamış ve katılma talebinde bulunmuşlardır. Mardin Barosu Kadın Hakları Merkezi üyesi avukatların katılma talebi Mahkeme tarafından 'Mardin Barosu Kadın Hakları Merkezi'nin suçtan doğrudan zarar görmediği ' gerekçesiyle katılma taleplerinin reddine karar verilmiş, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı avukatı ile müşteki-mağdur kadının katılma talebi mahkeme tarafından kabul edilmiştir. Müşteki-mağdur kadın duruşmada şikâyetinin devam ettiğini ve sanığın cezalandırılmasını istemiştir. Sanık ise üzerine atılı suçlamayı kabul etmemiştir. Mahkeme sanığın tutukluluk halinin

devamına karar vermiştir. Davanın 09.05.2023 tarihinde gerçekleşen duruşmasına AYHED adına kurum avukatı başvuru vekili olarak duruşmaya katılım sağlanmıştır. Duruşma öncesi müşteki-mağdur başvuru vekili tarafından şikayetinden vazgeçmesi için sanık yakınları tarafından mahkeme salonu önünde baskı yapılmıştır. Bu baskıyı engellemek için dernek avukatımız ve diğer müşteki vekili sanık yakınlarını uyarılmış ve müştekiyi oradan uzaklaştırmışlardır. Bunun üzerine sanık yakınları dernek avukatına ve katılan vekiline müdahale etmemesi hususunda sözlü saldırıda bulunmuştur. Yine başvuru vekili tarafından şikayetinden vazgeçmesi neticesinde sanığın kendisinden boşanacağı sesli bir şekilde söylenmiştir. Müdahaleler sonucu sanığın ailesi uzaklaştırılmış ve mahkeme salonuna alınmamıştır. Sanık tutuklu yargılandığından dolayı SEGBİS vasıtasıyla duruşmaya katılmış ve ifadesi alınmıştır. Sanık duruşmada müştekiyi yaralamadığını, müşteki-mağdurun kendisinin kafasına bıçak sapladığını iddia etmiş beraatini ve tahliyesini talep etmiştir. Daha sonra müştekiye söz hakkı verilmiş şikayetin devam edip etmediği sorulmuştur. Duruşma salonunda müşteki-mağdur, sanığın kendisinden boşanması halinde şikayetinden vazgeçtiğini belirtmiştir. Katılan avukatları olarak kamu adına şikayetlerinin devam ettiği belirtilmiş tutukluluk halinin devamına karar verilmesi istenmiştir. Mahkeme heyeti tarafından sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmiştir. Duruşma 13.06.2023 tarihine ertelenmiştir.

Mardin 1 Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davanın 3. Celsesi 13.06.2023 tarihinde gerçekleşmiştir. Mahkeme tarafından sanık hakkında, müştekiye yönelik eyleminde hedef aldığı bölgenin (baş) hayati önem arz eden bölge olduğu ve eyleminin sonucunu bilerek ve isteyerek gerçekleştirdiği sanığın öldürme kastıyla hareket ettiği, böylelikle üzerine atılı kadın eşe karşı kasten öldürmeye teşebbüs suçunu işlediğinden 5237 Sayılı TCK'nın 82/1-d, f maddesi uyarınca AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, suçun teşebbüs aşamasında kalmasından dolayı TCK.35/2 gereğince cezasının 16 YILA İNDİRİLMESİNE karar verilmiştir. Fakat olumlu tutum ve davranışları lehine takdiri indirim sebebi kabul edilerek cezasından 5237 Sayılı TCK'nın 62/1 maddesi uyarınca takdiren 1/6 oranında indirim yapılarak sanığın 13 YIL 4 AY HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASI ile TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA karar verilmiştir. Sanık vekili tarafından kararın usul ve yasaya aykırı olduğu iddiasıyla istinaf incelemesi başvurusunda bulunulmuştur. Başvuru müşteki-mağdur şikayetinden vazgeçtiğinden Dernek Avukatı tarafından istinaf

başvurusunda bulunulmamıştır. Ancak dosya taraf olan katılan kurum sıfatıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı vekili tarafından “ cezadan iyi halden dolayı indirim yapılmasının usul ve yasaya aykırı olduğu” gerekçesi ile istinaf talebinde bulunulmuştur.

Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesi 03.06.2024 tarihinde vermiş olduğu kararda “vicdani kanının oluştuğu duruşma sürecini yansıtan tutanaklar, belgeler ve gerekçe içeriğine göre yapılan incelemede; yargılama sürecindeki usule veya esasa ilişkin işlemlerin hukuka uygun olarak yapıldığı, hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği, delil ve işlemlerde herhangi bir eksik husus bırakılmadığı, aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların toplanan tüm delillerle birlikte gerekçeli kararda gösterilip tartışıldığı, vicdanî kanının dosyadaki deliller ve bilgilerle uyumlu olarak fiilin sanık tarafından işlendiğinin kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, fiile uyan suç tipi ile yaptırımların, cezayı azaltıcı ve artırıcı nedenlerin kanuni bağlamda hak ve nısfetle belirlenip doğru biçimde uygulandığı, kurulan hükümde eleştirilen hususlar dışında bir hukuka aykırılık bulunmadığı görülmüştür” demiştir..

İlk derece mahkemesi tarafından verilen hükmün 2. fıkrasında yer alan 'takdiren alt sınırdan uzaklaşarak' ibaresi hükümden çıkartılarak, yerine "müebbet hapis cezası yerine", ibaresinin eklenmesi şeklinde hükmün düzeltilmesine, diğer fıkralar ve hususlar aynen hükümde bırakılmak ve teselsül ettirmek suretiyle CMK m. 303/1-a uyarınca verilen yetki uyarınca, CMK m. 280/1-a uyarınca ilk derece mahkeme hükmünün **DÜZELTİLEREK İSTİNAF BAŞVURULARININ AYRI AYRI ESASTAN REDDİNE,**

Sanık müdafinin tahliye talebi, CMK m. 104/3 uyarınca değerlendirildiğinde; sonuç olarak verilen hapis cezasının miktarı, atılı suçun niteliği ile tutuklu kaldığı süre, atılı suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması, tutukluluğun verilen sonuç ceza itibarıyla infaza dönüşmemiş olması, şahsi, sosyal ve ekonomik durumu ile atılı suçu işlemesindeki kişilik özellikleri itibarıyla kaçma ihtimalinin kuvvetli bulunması, tutuklama gerekçelerinde lehe değişiklik olmaması nazara alınarak adli kontrolün yetersiz kalacağı değerlendirilmekle, sanık müdafinin **TAHLİYE TALEBİNİN REDDİNE,** karar vermiştir.

Dosyada taraf olan katılan kurum Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı- Mardin İl Müdürlüğü vekili ile Sanık avukatı tarafından Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi tarafından verilen Esastan Ret kararına karşı temyiz başvuru dilekçesi vermiştir.

Kurum vekili tarafından verilen dilekçede özetle “*sanığın olay tarihinde eşi olan mağdurun başına bıçak sapladığı, saplanan bıçağın şakak kemiğini delerek mağdurun BTM ile giderilemez şekilde 4. dereceden kırık oluşturacak şekilde yaralanmasına neden olduğu, sanığın kullandığı silahtan sayılan bıçağın öldürmeye elverişli olması, hedef aldığı bölgenin (baş) hayati önem arz eden bölge olduğu ve eyleminin sonucunu bilerek ve isteyerek gerçekleştirdiği birlikte değerlendirildiğinde; sanığın öldürme kastıyla hareket ettiği ve olay tarihinde eşi olan mağduru başına bıçak saplamak suretiyle öldürmeye teşebbüs ettiği, böylelikle üzerine atılı kadın eşe karşı kasten öldürmeye teşebbüs suçunu işlediği sabittir. Bu rağmen Yerel Mahkemenin alt sınıra yakın bir şekilde hüküm kurması ve takdiri indirim uygulaması ve istinaf mahkemesinin bu kararı onaması şiddetle mücadele eden bir toplumda kabul edilebilir değildir. Kararı bu yönüyle temyiz ediyoruz*” demiştir.

Sanık vekili tarafından verilen dilekçede ise “*Müvekkil sanığın, mağdura bıçakla yaralaması sonucu hayati tehlike geçirmesine sebebiyet vermediği anlaşılmakla; suçta kullanılan aletin cinsi, hedef alınan vücut bölgesi, yaranın yeri ve niteliği dikkate alındığında sanığın eyleme bağlı ortaya çıkan kastının öldürmeye yönelik olmadığı ve sanık hakkında öldürmeye teşebbüs suçundan hüküm kurulamayacağı gözetilmeden, suçun niteliğinde hataya düşülmesi, ayrıca isnat edilen suça konu eylemi müvekkilin gerçekleştirdiğine dair şüpheden uzak somut bir delilin olmaması gerekçeleri ile yerel mahkeme hükmüne istinaf başvurumuzun esastan reddi uyarınca yüce mahkemeniz tarafından incelenmesi gereği hasıl olmuştur*” demiştir. İstinaf mahkemesi tarafından verilen esastan ret kararına karşı yapılan temyiz başvuruları sonucu dosya Yargıtay Ceza Dairesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Sanığın tutukluluk halinin sona erdirilmesine karar verilmesi için aile fertleri tarafından yargılama aşamasının başından itibaren mağdur başvuru psikolojik şiddete, tehdide maruz kalmıştır. Özellikle duruşma salonu önünde mağdurun, sanığın ailesinin yakınları ile yan yana gelmesi, sanığın ailesinin rahatlıkla mağduru tehdit etmesi yine şikayetinden vazgeçmeye zorlamaları ve bunun üzerine mağdurun duruşma

salonunda Şikayetinden vazgeçmek zorunda kalması mağdur kadınların uygulamada yaşadıkları temel sorunlardandır. Nitekim böylesi bir dosyada duruşma salonu önünde hiç bir güvenlik önleminin alınmamış olması yargı makamlarının da kadına yönelik Şiddet dosyalarının sıradan bir dosya olarak görmelerinden kaynaklanmaktadır. Sanık ve yakınları tarafından uygulanan baskı ve tehditler mağdur kadınların Hak arama özgürlüğünü engellenmektedirler.

Yine Suçu işlediği sabit görülen sanığın, yargılama boyunca, işlediği fiile dair tek bir pişmanlık göstermemesi ve lehine takdiri indirim gerektirir yargılama sürecine yansıyan tek bir somut belirti olmamasına rağmen mahkeme heyeti tarafından sanık hakkında iyi hal indirimi uygulaması kamu vicdani ile bağdaşmamaktadır. Yargılama süreci boyunca yaşanan durumların esasen kadına yönelik Şiddetin ve kadın cinayetlerinin politik bir durum olduğu net bir şekilde bir kez daha açığa çıkmıştır. Yine kadına yönelik Şiddet ve kadın cinayetlerinin temel sebeplerinden biri olan erkek egemen sistemin yargı makamları tarafından da benimsendiği ve yargı makamları tarafından da kadına bakışın sorunlu olduğu olaya ilişkin somut dosya sürecinden de anlaşılmaktadır.

Başvuru no: 6

Başvuru tarihi: 15 Temmuz 2023

Başvuru konusu: Başvurucu kadın vekili tarafından kurumumuza başvuru yapılmıştır. Başvurucunun Erzincan Kadın Ceza İnfaz Kurumunda olduğunu bu sebeple kendisinin gelemediğini, fakat kızının 9 yaşında iken 2018 yılında kayınbiraderinin oğlu tarafından cinsel istismara uğradığını ve bu olayın ise 2022 yılında mağdurun okul öğretmeni tarafından anlaşıldığı, istismar olayının öğrenilmesinden sonra sanık hakkında şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir. Başvurucu vekili tarafından yargılama aşamasına ilişkin kurumumuzdan hukuki destek talep edilmiştir.

Başvurucunun uğradığı hak ihlalleri:

Kişi Dokunulmazlığı Maddi ve Manevi Varlığı (Anayasa md. 17, Adil Yargılanma Hakkı (AİHS M.6)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucu vekilinin yapmış olduğu başvuru neticesinde yargılamaya ilişkin dernek avukatı tarafından İskenderun 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen dava dosyasının 13.09.2023 tarihli 2. Celsesine katılım sağlandı. Sanık soruşturma aşamasında vermiş olduğu ifadede " *mağdura cinsel içerikli video izlettiğini ve cinsel organını mağdura deşdirdiğini* " ikrar etmiştir. Bu sebeple Sanık 2022 yılı Kasım ayında tutuklanmış Duruşma günü mağdurun annesi başvuru, tutuklu bulunduğu cezaevinden SEGBİS ile katılmıştır. Sanık müdafii savunmasında " *mağdurun beyanlarının çelişkili olduğu her aşamada kendi müvekkili aleyhine ifade değişikliği yaptığı, ayrıca mağdurun duruşmada olmadığını ve bu sebeple mağdura soru sormadıklarını bu durumun Cmk m.211. mad. Aykırı olduğunu dile getirmiş mağdurun huzurda dinlenmesini bu mümkün değilse, SEGBİS vasıtası ile duruşmaya katılmasını* " talep etmiştir. Tutuklu yargılanan sanıkta duruşmada suçu işlemediğini ve kaç sene sonra kendisine böyle bir suç isnadında bulduklarını söyleyerek tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. Mahkeme ise sanık müdafinin talebine karşı mağdurun yurt dışında olmasına rağmen istinabe yoluyla dinlenilmesi için müzekkere yazılmasına karar vermiştir. Mahkeme sanığın tutukluluk halinin devamına karar vermiş duruşma ise 01.11.2023 tarihine ertelemiştir. 01.11.2023 tarihli 3. Celsede; sanık müdafii tarafından bildirilen tanık, duruşma salonu dışında hazır olduğundan mahkeme başkanı tanıdığı duruşma salonuna

almış ve dinlemiştir. Tanık dinlendikten sonra sanık müdafinin tutuklamaya ilişkin beyanı alınmıştır. Müdafî Tanık beyanına bir diyeceğimiz yoktur, mağdur olaydan 5 sene sonra böyle bir beyanda bulunuyor, 5 sene sonra bunu anlatması anlatımına güvenilemeyeceğini gösteriyor, 5 sene sonra bunu anlatması hayatın olağan akışına aykırıdır, mağdurun gerek ÇİM ifadesinde 9-10 yaşında diye söylüyor, sosyal medya hesabından yazdığı yazıda 8-9 yaşında olduğunu belirtiyor, el yazısında ise 8-9-10 yaşında olduğunu belirtiyor, mağdur bu olayı hiç unutamadığını belirtmesine rağmen yaşı hususunda net bir bilgi veremiyor, hangi mevsimde olduğunu da söyleyemiyor, mağdurun beyanları çelişkilidir, mağdur olayın evin balkonunda meydana geldiğini söylüyor, evde keşif yapılması halinde suçun orada işlenip işlenemeyeceği tespit edilecektir, keşif talebimizi yineliyoruz, mağdur yaş olarak farklı tarih ve mevsimler belirtmiş ise de; mağdur somut olayda hiçbir zaman yer ve zaman belirtmeksizin müvekkil aleyhine ifade veriyor, mağdur ÇİM ifadesinde yazılan şeylerle ilgili olarak olayın esası ile ilgili olarak söylediği beyanlar da genellikle hatırlamıyorum tarzında cümlelerdir, tek hatırladığı canının acıdığına ilişkindir, diğerlerini hatırlamadığını söylüyor, aileler arasında husumet vardır, çocuklar arasında bir husumet olması beklenemez, bu çelişkili beyanlarla müvekkilin ceza alması mümkün değildir, müvekkilimiz cezaevinde iken sınava girmiş ve üniversiteyi kazanmıştır, şu an üniversite öğrencisidir, 1 yılı aşkın süredir tutukludur, tahliyesini talep ediyoruz, bir sonraki celse diğer tanığımızı hazır edeceğiz demiştir. Mahkeme başkanı olay mahallinde resen seçilecek bilirkişi refakate alınarak Naip Hakim vasıtası ile 30.11.2023 tarihinde saat 10:00'dan itibaren keşif icrasına, keşif mahallinde gerekli güvenlik önleminin alınması için kolluğa müzekkere yazılmasına, katılan başvuruçunun kız kardeşinin hazır edilmesi halinde keşif mahallinde dinlenilmesine, Mağdur ve tanıklarla ilgili olarak yurtdışına yazılan talimatın dönüşünün beklenilmesine, SSÇ ve müdafininin tahliye taleplerinin reddi ile CMK.nun 100 ve devamı maddeleri gereğince SSÇ'nin TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA Bu nedenle duruşmanın 20.12.2023 günü saat 10:20'ye bırakılmasına karar verilmiştir.

30.11.2023 Tarihinde keşif heyeti (naip hakim, mübaşir, katip) ile bilirkişi eşliğinde keşif mahali gezilmiş ve keşif tutanağı düzenlenmiştir. Bilirkişinin keşfe ilişkin rapor sunması için süre verilmiştir.

06.12.2023 tarihinde bilirkişi tarafından keşif mahalline ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı rapor mahkeme dosyasına sunulmuştur. Rapor da adresin iki katlı betonarme olduğu alt katında bir berber dükkanı olduğu olayın gerçekleştiği balkona 13 m mesafede girişi yola bakan , arka tarafı balkona bakar durumda olduğu, balkonda bulunan sedirin balkon iç tarafında bina duvarı önünde olduğu balkonun açık olduğu belirtilmiş yine bahse konu olayın gerçekleştiği sedirin yani yatağın üzerinden balkon ön kısmında bulunan arsa istikametinde bina ile arasında 16 m mesafenin kör nokta olduğunu belirtmiştir. 20.12.2023 tarihli 4. Celsesinde ise sanık vekili tarafından tanıklarının hazır olduğu bildirilmiş ve huzura alınmıştır. Tanık dinlendikten sonra iddia makamı sanığın tutukluluk halinin devamına ilişkin talepte bulunmuş sanık vekili, tutukluluk halinin devamına ilişkin mütalaaya itiraz da bulunmuş ve sanığın tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. Mahkeme heyeti Mağdur ve tanıklarla ilgili yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına ve Ssç'nin tutukluluk halinin devamına bu nedenle duruşmanın 31.01.2024 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir.

5. Celsesinde katılan vekili, Ssç müdafii ve ssç bizzat duruşmada hazır olmuştur. Ssç savunmasında '1,5 senedir cezaevinde kalıyorum, cezaevinde üniversite sınavını kazandım, bu durum beni de mağdur ediyor, mağdurun yurt dışına çıkmasını ben istemedim, onun yurtdışında olması beni mağdur ediyor, tahliyemi istiyorum' demiştir. Ancak mağdur ve tanık beyanlarının dosyaya sunulmadığından mahkeme heyeti, yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına ve SSÇ'nin tutukluluk halinin devamına karar verilmiş. Davanın bir sonraki celsesi 06.03.2024 tarihine bırakılmıştır.

06.03.2024 tarihli 6. celsesine sanık SSÇ, SSÇ müdafisi ve katılan vekili duruşmaya katılmıştır. SSÇ söz verilmiş " Önceki savunmalarımı tekrar ederim, ben suçsuz yere 17 aydır cezaevinde yatıyorum, sürekli Hollanda'dan yazı gelmesini bekliyorum, hiçbir şekilde ne konsolosluga gidiyorlar ne de başka bir şey yapıyorlar, ben de mağdurum, Yargıtay'ın şüpheden sanık yararlanır ilkesi uyarınca kararları da var, ancak ben hiçbir şeyden yararlanamıyorum, asıl mağdur olan benim, beraatimi ve tahliyemi talep ederim" demiştir.

SSÇ Müdafii söz alarak "Mağdurdan kaynaklanan bir sebepten dolayı çok uzun süredir talimat cevabı bekleniyor, bu yazı cevabı gelmediği için tutukluluk devam ediyor, bu da mağduriyet yaratmaktadır, mağdurun farklı tarihlerde çelişkili beyanlarda bulunduğunu söylemiştik, suçun isnat edilen yerde isnat edilen şekilde yaşanması

mümkün değildir, burada bir şüphe oluştuğunda bile bunun müvekkil lehine değerlendirilmesi gerekir, müvekkilimiz cezaevine girdikten sonra üniversite öğrencisi olmuştur, tutukluluk artık mağduriyet aşamasına gelmiştir, adli kontrol hükümlerinin yeterli olacağını düşünüyoruz, Hollanda'ya gitmesi bizim de savunma hakkımızı kısıtlar mahiyettedir, suçun vasfının değişme ihtimali de çok yüksektir, müvekkilin kaçma ihtimali yoktur, bu nedenle tutuklama şartları artık müvekkilimiz açısından oluşmamaktadır, infaza dönüşen bir tutukluluk süresi vardır, yaklaşık 17 aydır tutukludur, bu hususlar dikkate alınarak öncelikle tahliyesine karar verilmesini talep ediyoruz, mağdurun telekonferans yöntemiyle dinlenmesini de talep ediyoruz, ancak nasıl gerçekleşeceği konusunda bir bilgimiz yoktur, bu gerçekleşirse mağdurun beyanlarındaki tüm çelişkiler ortaya konacaktır, tutukluluk süresi de dikkate alınarak tahliye kararı verilmesini talep ediyoruz ” demiştir.

İddia makamı: Alınan SSÇ savunmasına bir diyeceğimiz yoktur, eksik hususların ikmal ile atılı suçun vasıf ve mahiyeti ile mevcut delil durumu dikkate alınarak SSÇ'nin bu aşamada tutukluluk halinin devamına karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur” demiştir.

Mahkeme başkanı ara kararında “ Mağdur ve tanıklarla ilgili yurt dışına yazılan talimat akıbetinin sorulmasına, SSÇ hakkında kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin bulunduğu, SSÇ'nin üzerine atılı suçun CMK.nun 100/3-a maddesinde düzenlenen tutuklama sebebi varsayılan suçlardan olduğu, SSÇ'nin üzerine atılı suça yastada öngörülen yaptırım miktarı göz önüne alındığında tutukluluk halinin ölçülü olduğu anlaşılınca, SSÇ ve müdafinin tahliye taleplerinin reddi ile CMK.nun 100 ve devamı maddeleri gereğince SSÇ'nin TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, bu nedenle duruşmanın 15.05.2024 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir. ” dedi.

15.05.2024 tarihli celseye katılan vekili, SSÇ VE SSÇ Müdafisi katıldı başka katılan olmadı. Heyet değişikliği nedeniyle önceki zabıtlar okundu. Açık yargılamaya devam olundu. Mağdur ve tanıklarla ilgili yurt dışına yazılan talimata cevap verilmemiş olduğu görüldü, okundu,

İlgili talimat akıbetinin sorulmasına cevaben; istem konusunun intikal ettirildiği Hollanda Adalet Bakanlığında henüz bir yanıt alınmadığının bildirildiği okundu.

Katılan vekili söz alarak: Çocuk hem depresyon hem de cinsel istismar yaşadığından psikolojisi ağır bir şekilde etkilenmiştir, beyanda bulunması için pedagoğ ile 6 görüşme yapması gerekmektedir, son görüşmesi de müvekkilimizden aldığımız bilgiye göre 28 Temmuz'dadır dedi.

SSÇ'den soruldu: İki yıldır tutukluyum, dosya da hala talimatı bekliyorum, onlar hiçbir şekilde davaları takip etmiyorlar, ben suçsuzum, asıl mağdur olan benim, beraatimi ve tahliyemi talep ediyorum dedi.

SSÇ Müdafii söz alarak mağdurun beyanlarına baktığımızda çelişkiler ortadadır, somut olaya baktığımızda mağdur bile bilmiyorum, hatırlamıyorum diyerek işi zorlaştırmıştır, tutukluluk hali de göz önüne alındığında mağduriyet yaratmaktadır, müvekkilimiz cezaevinde üniversiteyi kazanmıştır, infaza dönüşen tutukluluğun sona erdirilerek öncelikle müvekkilimin tahliyesine karar verilmesini talep ediyorum. Dedi

İddia makamı mütalaasında Gelen yazı cevaplarına ve alınan SSÇ savunmasına bir diyeceğimiz yoktur, bu aşamada eksik hususların ikmali ile SSÇ'nin üzerine atılı bulunan suçun vasıf ve mahiyeti ve mevcut deliller dikkate alınarak tutukluluk halinin devamına karar verilmesi kamu adına talep olunur dedi.

Sayın mahkememe heyeti Mağdur ve tanıklar ile ilgili yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına, SSÇ Tutukluluk halinin devamına bu nedenle duruşmanın 17.07.2024 tarihine bırakılmasına karar verildi.

17.07.2024 tarihli 8. celsesine katılan vekili, SSÇ VE SSÇ Müdafii katılmıştır. Ssç ve Ssç Müdafisi tutuklamanın devamına ilişkin mütalaaya katılmadıklarını, artık tutuklu kalmasının infaza dönüştüğünü bu aşamada Adli kontrol tedbiri ölçülü olacağını belirtmiştir. SSÇ'nin Üniversite sınavını kazandığını bu sebeple tahliye karar verilmesini talep etmiştir.

Katılan vekili ise Mağdur ve tanıkların yurt dışında istinabe suretiyle beyanları alındığını SSÇ nin tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Heyeti ara kararında” Mağdur ve tanıklar ile ilgili yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına, SSÇ ve müdafinin tahliye taleplerinin reddi ile CMK.nun 100 ve devamı maddeleri gereğince SSÇ'nin TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, nedenle duruşmanın 11/09/2024 gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

11.09.2024 tarihli 9. celsesine Katılan Vekili, SSÇ VE SSÇ Müdafii katılmıştır. Mağdur ve tanıklarla ilgili yurt dışına yazılan talimata cevap verilmemiş olduğu, İlgili talimat akıbetinin sorulmasına cevaben; istem konusunun intikal ettirildiği Hollanda Adalet Bakanlığından henüz bir yanıt alınamadığının bildirildiği görüldü.

Ssç müdafii söz alarak özetle “ *Yurt dışından talimatın gelip gelmeyeceği belli değildir. On altı aydır yazıya cevap verilmemiştir. Bu artık mağduriyet aşamasına gelmiştir. Dosyada başka eksiklik kalmamıştır. Mağdurun beyanları aşamalarda değişmiştir.*

Mağdur beş sene sonra suç isnadını müvekkilimize karşı yöneltmiştir. Müvekkilimizin tutuklu kaldığı süre, kaçma şüphesinin olmayışı, delilleri karartma şüphesi yoktur bu nedenle tahliye yönünde karar verilmesini talep ederiz” demiştir.

Katılan vekili söz alarak “ Mağdur karakola giderek istismara uğradığını beyan etmemiştir. Öğretmeninin yanına giderek bu suç ortaya çıkmıştır. Saniğin ailesi bu suç ortaya çıkmasını diye mağdura baskı uygulanmıştır bu nedenle mağdur çocuk esirgeme kurumunda kalmıştır. Dosyadaki deliller toplanmadan tahliye kararı verilmemesini talep ederiz ”demiştir.

Mahkeme ara kararında Mağdur ve tanıklar ile ilgili yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına, Tutuklu SSÇ'nin üzerine atılı suçun vasfının lehe değişme ihtimali, yaşı küçük SSÇ'nin tutuklu kaldığı süre, sabit ikametgah sahibi olması, uzun süredir cevabı beklenen yurt dışı talimatlarına SSÇ'nin etki etme ihtimalinin bulunmaması, bu kapsamda SSÇ'nin delilleri karartma şüphesinin bulunmayışı, bu aşamada tutuklamanın ölçülü olmayacağı ve adli kontrol tedbirinin yeterli olacağına dair mahkememiz kabulü nazara alınarak CMK 104 vd. maddeleri gereğince SSÇ'nin TAHLİYESİNE, CMK 109/3-a maddesi uyarınca YURT DIŞINA ÇIKIŞ YASAKLILIĞI şeklinde adli kontrol tedbiri ile ikametine en yakın kolluk birimine, her hafta pazartesi günü imza atmak suretiyle adli kontrol tedbiri uygulanmasına, bu nedenle duruşmanın 25/12/2024 gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

25.12.2024 tarihli 10. celsesine SSÇ ve SSÇ Müdafisi katılmıştır. Ssç ve müdafisi ve iddia makamı tarafından Eksik hususların giderilmesi talep edilmiştir. Mahkeme heyeti ara kararında; Mağdur ve tanıklar ile ilgili yurt dışına yazılan talimat cevabının beklenilmesine, akıbetinin sorulmasına, bu nedenle duruşmanın 05.03.2025 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir.

Rapor tarihi itibarıyla dosya ilk derece mahkemesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Dava dosyamızda müştekinin kuzeni tarafından cinsel istismara uğradığını ve okulda rehber öğretmeni tarafından olayın açığa çıkartılması üzerine adli mercilere başvuru yapılmıştır. Mağdur çocuk soruşturma aşamasında ki ifadesinde annesi cezaevinde olduğu süreçte abisi ve kardeşi ile kaldığı dönemde amcasının evinde kuzeni olan sanık tarafından cinsel istismara uğradığını ve şikayetçi olduğunu belirtmiştir. Sanık soruşturma şamasında suçu kabul etmiş ve tutuklanmıştır. Ardından kovuşturma aşamasına geçilmiş ve sanık soruşturma aşamasında ki beyanlarının doğru olmadığını atılı suçu işlemediğini dile getirmiştir. Fakat mahkeme heyeti sanığın beyanlarına itibar etmemiş ve mağdur yurt dışında olması sebebiyle ifadesi mahkeme huzurunda alınmadığı için dava dosyasında eksiklikler olduğundan soruşturma aşamasından beri sanık tutuklu yargılanmaktadır. Mahkeme heyetinin suçtan kurtulamaya yönelik beyanlara itibar etmemesi ve tüm delillerin toplanmasının beklenmesine karar vermesi yargılama sürecinin etkili bir şekilde yürütüldüğü gözlemlenmiştir.

Başvuru no: 5

Başvuru tarihi: 10 Ağustos 2023

Başvuru konusu: Başvurucu Fas ülkesi uyruklu olup 2019 yılından bu yana Türkiye de yaşamaktadır. Başvurucu cinsel yönelimleri sebebiyle vatandaşı olduğu Fas ülkesinde yaşamalarının hayati tehlike arz ettiği gerekçesiyle 2022 yılında Mersin ilinde uluslararası koruma talebinde bulunmuş, Mersin Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğütarihinde başvurucunun talebinin reddine karar vermiştir. Başvurucu Mersin Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nüntarih esas sayılı işleminin iptali için Mersin 1. İdare Mahkemesinde dava açmıştır. Mersin 1. İdare Mahkemesi 05.07.2023 tarihinde başvurucu tarafından açılan davanın "uluslararası koruma başvurusunun kabulüne olanak sağlayacak şartların mevcut olmadığı gerekçesiyle davanın reddine" karar vermiştir. Başvurucu gerekçeli kararın kendisine tebliğinden sonra AYHED'e hukuki destek talebiyle başvuruda bulunmuştur. Başvurucu bu aşamaya kadar geçen süreci maddi imkansızlıklardan dolayı avukat desteği olmadan sürdürdüğünü hukuki olarak çok zorlandığını, davasının haklılığını ispat edebilmek amacıyla gereken bilgi belge ve diğer delilleri sunabilmek için derneğimizden yargılamada kendisini temsil etmek üzere avukat desteği talep etmiştir.

Başvurucunun uğradığı hak ihlalleri:

Yaşam Hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17), İşkence ve Kötü Muamele yasağı (AİHS.3. madde)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucu derneğe başvuru yapmış ve Mersin 1 İdare Mahkemesi tarafından verilen ret kararının sonuçları hakkında bilgilendirilmek istemiştir. İlk derece mahkemesi tarafından verilen Ret kararının kesin karar olmadığı ve kararın usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle itiraz edilmesi gerektiğini, vatandaşı olduğu ülkede eşcinsel olması sebebiyle karşılaşacağı hak ihlallerinin somutlaştırılıp buna ilişkin delillerin Mahkemeye sunulması gerekliliği konusunda Dernek Avukatı tarafından bilgilendirme yapılmıştır. Başvurucu ülkesine dönmesi halinde eş cinsel olduğu gerekçesiyle hapis cezası ile karşılaşacağını, yine ailesi tarafından ölümle tehdit edildiğinden dolayı ilk derece mahkemesinin vermiş olduğu ret kararının Üst Derece Mahkemesine gönderilmesini talep etmiştir. Başvurucunun talebi üzerine Mersin 1. İdare Mahkemesinin kararına karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. 08.02.2024

tarihinde Adana Bölge Adliye Mahkemesi kararı başvuru vekili olarak tarafımıza tebliğ edilmiştir. Kararda ise "İstinaf başvurusuna konu mahkeme kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 45. maddesinde düzenlenen kararın kaldırılması nedenlerinin bulunmadığı anlaşıldığından, istinaf başvurusunun reddine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 45/6 maddesi gereğince temyiz yolu kapalı olmak üzere 28/12/2023 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi." Karara karşı Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılmıştır. Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru dilekçesinde özetle başvuru yönünden, gerek aile bireylerinin şiddet tehdidinin devam ediyor olması, gerekse ülkesinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve kadına karşı şiddete karşı etkili koruma mekanizmalarının bulunmaması, başvuru yönünden cinsel yönelimi sebebiyle ülke kanunlarına göre cezalandırma tehdidi ile karşı karşıya kalacağından Başvurucunun uluslararası koruma talebinin reddedilmesinin Anayasanın 17. ve AİHS. 'in 3. maddesinde yer alan Yaşam hakkı, Kötü Muamele Yasağı Hakkının ve Özel Hayata ve Aile Hayatına Saygı hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkin başvuru yapılmıştır.

Anayasa mahkemesine yapılan başvuruya ilişkin 08.10.2024 tarihinde vermiş olduğu kararda yaşam hakkının, kötü muamele yasağının ve özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiği iddialarının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUGUNA karar vermiştir. Başvurucu bireysel başvuruda bulduktan sonra 3. bir ülkeye yerleşmiştir. Bu sebeple Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yapılmamıştır.

Değerlendirme:

Başvurucu LGBTİ+ olması nedeniyle Fas ülkesinde işkence ve kötü muamele ve hapis cezası tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu sebeple Fas ülkesinden kaçıp Türkiye'ye gelmiş ve uluslararası koruma başvurusunda bulunmuştur. Türkiye de İdare Mahkemesi Başvurucunun uluslararası koruma başvurusunu şartları taşımadığı gerekçesiyle reddetmiştir. Bilindiği üzere Fas ülkesinde farklı cinsel yönelimler suç olarak görülmektedir. Farklı cinsel yönelimlerini açığa çıkaran kişiler işkence ve kötü muameleyle maruz kalmakta ve hapis cezaları ile kişi özgürlüğü ve güvenliği hakları ihlal edilmektedir. Buna rağmen yerel mahkeme ve üst derece mahkemeleri başvuru yönünden hukuka aykırı bir şekilde reddetmiştir. Halbuki başvuru ülkesine gönderildiğinde kendisine yönelik işkence ve kötü muamele uygulanması

kuvvetle muhtemeldir. Kaldı ki uluslararası koruma sadece savaş, iç çatışma ve benzeri sebeplerle değil kişiye yönelik işkence ve kötü muamele uygulanma ihtimali olan diğer durumlarda da tanınması gereken bir statüdür. Bu anlamda derece mahkemelerinin ret kararı uluslararası hukuk kurallarına aykırıdır. Yargılama süreci ülkenin LGBTİ+'lara yönelik bakış açısından kaynaklı LGBTİ+'ların mağdur edildiklerini, sahiplenilmediğini göstermektedir.

Başvuru no: 10

Başvuru tarihi: 06 Haziran 2023

Başvuru Konusu: Başvurucu facebook isimli sosyal medya paylaşımında yer alan “ *Şu adamdan oda başkanı olsa ne olur, sorumsuz, bencil adam, maske takmıyor, sosyal mesafeyi korumuyor! Görevi geldiği günden beri bir binayı bitiremeyen beceriksiz, Fetö müsfettesi* ” sözlerinden dolayı Kırıkhan Cumhuriyet Savcılığı tarafından “ Sesli Yazılı veya Görüntülü Bir İleti ile hakaret suçunu işlediği iddiası ile soruşturma başlatılmış ve Kırıkhan... Asliye Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır. Müşteki ise kendisine yönelik sarfedilen sözlerden dolayı şikayetçi olmuş ve katılma talebinde bulunmuştur. İlk derece mahkemesi tarafından yargılama neticesinde başvurucunun katılana yönelik hakaret içerikli paylaşımında bulunduğu gerekçesiyle eylemine uyan; 5237 Sayılı TCK'nın 125/1 maddesi uyarınca TCK 58/3 gereği kanunen 4 ay hapis cezası ile alt sınırdan cezalandırılmasına, hakaret eylemini alenen gerçekleştirdiği anlaşılma ile cezasında TCK 125/4 gereğince 1/6 oranında artırım yapılarak 4 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, sanığın yargılama sürecindeki davranışı, geçmişi, sosyal ilişkileri, cezanın failin geleceği üzerindeki olası etkileri sanık yararına cezayı hafifletici takdiri indirim nedeni kabul edilerek TCK 'nın 62/1. Maddesi gereği cezasından 1/6 oranında indirim yapılarak 3 ay 26 gün Hapis Cezası ile cezalandırılmasına 30.12.2022 tarihinde karar verilmiştir.

Başvurucuya gerekçeli karar ise 06.06.2023 tarihinde tebliğ edilmiştir. Başvurucu daha sonra derneğimize başvuru yaparak hukuki süreç ile ilgili avukat desteği talebinde bulunmuştur. AYHED tarafından başvurucuya hukuki süreç ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve hukuki destek-dava takibi konusunda avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti (AY m.26, (AİHS m.10).

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi üzerine sanık olarak yer aldığı dava dosyası hakkında dava süreci ile ilgili hukuki bilgilendirme yapılmıştır. Başvurucu soruşturma ve kovuşturma aşamasında alınan ifadesinde özetle; “ Müşteki hakkında iddia edilen sözleri yazdım. Söz konusu şahıs daha önce 15 Temmuz 2016 da 46 Fetöcü ile birlikte

gözüne alındı. Bende ona istinaden bu sözleri kullandım. Ben gazeteci olarak demokratik hakkımı kullanarak kamu adına böyle bir paylaşımda buldum. Söz konusu kişi ile aramızda herhangi bir husumet bulunmamaktadır” demiştir. Dernek avukatı tarafından ilk derece mahkemesi tarafından başvuru hakkında verilen 3 ay 26 günlük hapis cezasının usul ve yasaya aykırı olduğu, başvuru kişinin sosyal medya paylaşımında sarf ettiği sözlerin; eleştiri boyutunda olduğunu müştekinin şeref ve haysiyeti üzerinde olumsuz etki doğurmadığını söz konusu yorumun müştekiye karşı bir şiddet ve nefret eylemi oluşmasına sebebiyet vermediği ve yorumda geçen sözlerin ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden mahkumiyet kararının kaldırılması talebiyle üst derece Mahkemesine istinaf talebinde bulunulmuştur.

Değerlendirme:

İfade özgürlüğü T. Anayasasının 26. Maddesi ile AİHS madde 10 da düzenlenmiştir. Yine gerek anayasa mahkemesinin gerek ise AHİM birçok içtihadı ile ifade özgürlüğünün ne şekilde yorumlanması gerektiği belirtilmiştir. Buna göre demokratik bir hukuk devletinde şiddete teşvik etmeyen söylemler ve eleştirilere tahammül edilmesi gerekmektedir. Bu söz ve söylemler kişinin şeref ve haysiyetine yönelik açıkça hakaret içermediği müddetçe ifade özgürlüğü olarak geniş bir şekilde yorumlanmalıdır. Özellikle siyasilere ve kamuoyunca tanınan kişilere yönelik eleştirilerde ifade özgürlüğü daha geniş yorumlanmalı ve ağır eleştiri niteliği taşısa dahi bu söz ve söylemler ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmelidir. Herkesin aynı düşündüğü bir ortamda hukuk devletinden bahsetmek mümkün olmadığı gibi böylesi bir durum yaşamın olağan akışına da aykırıdır. Kamu otoritesi bu sebeple farklı seslere farklı düşüncelere saygı göstermeli ve adli ve idari makamlarında bu minvalde davranmalarını teşvik etmelidir. Somut dava dosyasında başvuru kişinin söylemleri hakaret niteliğinde olmadığı, ağır eleştiri niteliği taşıdığı halde cezalandırılması açıkça ifade özgürlüğünün ihlaline sebep olmuştur.

Başvuru no: 7

Başvuru tarihi: 10. Eylül 2023

Başvuru Konusu : Başvurucu Adana Şehir Hastanesinde güvenlik görevlisi olarak 2020 ve 2022 yılları arasında çalışmıştır. Fakat 10.10.2022 tarihinde işveren tarafından başvurucunun eşcinsel olduğunun öğrenilmesi üzerine ayrımcılık yapılarak istifaya zorlanmış ve işten çıkartılmıştır. Bunun üzerine başvurucu haksız ve hukuka aykırı şekilde işten çıkartıldığı gerekçesiyle 28.11.2022 tarihinde avukatı aracılığıyla Adana İş Mahkemesinde işe iade davası açmıştır. AYHED kurum avukatı tarafından başvurucunun avukatı ile iletişime geçerek davayı takip edeceğini bildirmiştir. Başvurucunun vekili tarafından dava dilekçesi ve duruşma tutanakları tarafımıza verilmiş tutanaklar incelenmek suretiyle dava üzerine gözlem gerçekleştirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Özel hayatın gizliliğine saygı hakkı (AY m.20, (İHAS m.8, TCK m.134), Ayrımcılık Yasası

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucu vekili tarafından 28.11.2022 tarihinde Adana İş Mahkemesinde işe iade davası açmıştır. Dava dilekçesinde ' eşcinsel olduğunun işverence öğrenilmesinin ardından, bu durumun etrafa yayılacağı, bir daha asla iş bulma imkanının olmayacağı gibi tehditler ile müvekkile zorla bir takım belgeler imzalatılarak iş akdinin feshedildiği belirtmiştir. Yine belgeleri imzalaması halinde cinsel yönelimi ile ilgili durumun saklı tutulacağına söz verilmiş olmasına rağmen bu bilgiler paylaşılmış, çalışma arkadaşlarına dahi eşcinsel olması neden ile işte çıkarıldığı yetkililer tarafından söylenmiştir. Başvurucuyu korkutulmak, baskı altına alınmak suretiyle ve önüne konulan belgeleri imzalamazsa daha kötü sonuçlar ile karşılaşacağı tehditleriyle işten çıkartılmıştır. Başvurucunun cinsel yöneliminden kaynaklı olarak ayrımcılığa uğramıştır. İş akdinin haksız bir şekilde fesih edilmesi Anayasa mad. 10 da yer alan eşitlik ilkesine de ayrılık teşkil etmektedir. Yine Anayasanın 48. Md. Yer alan "herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir." şeklindeki kuralda ihlal edilmektedir. İşverenin kararı nedeni ile çalışma hakkı ve dolayısı ile sosyal güvenlik hakkı da ihlal edilmektedir. Başvurucunun ayrımcılığa uğrayarak işten çıkarıldığından işe iade davasının kabul edilmesine rağmen işe başlatılmaması durumunda ödenecek tazminatın ayrımcılık durumu da gözetilerek üst sınırdan belirlenmesi gerekmektedir.

İş akdinin haksız feshinin iptali ile işe iadesine, mahkemenin devamı sırasında müvekkilin çalıştırılmadığı süre boyunca dört aylık ücretinin ödenmesine, işverenin mahkeme kararına rağmen müvekkili işe başlatmaması durumunda ödenmek üzere kıdemi ve işten çıkarılması sırasında uğradığı ayrımcılık dikkate alınarak sekiz aylık ücreti tutarında tazminatın belirlenmesine karar verilmesini talep etmişlerdir. Davalı taraf vekili ise cevap dilekçesinde usule ve esasa ilişkin itirazlarda bulunmuştur. Davacının iş akdinin yazılı istifası nedeniyle sona ermiş olup, davacının işe iade talebinin reddi gerekmektedir. Davacı yanca davacının eşcinsel olduğunun öğrenildiği ve bunun akabinde ayrımcılık yapılarak iş akdinin zorla istifası alınarak sona erdirildiği yönünde iddiada bulunmaktadır. Davacı yanın işbu iddiası asılsız olup şirketçe davacının cinsel tercihinin /yöneliminin bir öneminin olmadığı gerek davacı gerekse de diğer tüm çalışanlarca bilinmektedir. Davacı davasında samimi olmayıp, iadeden ziyade boşa geçen sürelere ilişkin hak elde etme çabasıdır. Bu nedenle Haksız ve mesnetsiz davanın reddi gerekmektedir” demiştir..

Mahkeme tarafından tensip zaptı düzenlenmiştir. 07.03.2023 tarihine il duruşma bırakılmıştır. HSK'nın 12.02.2023 tarihli Deprem Kapsamında Alınan Tedbirler başlıklı yazısında ilimizdeki duruşmaların 06.04.2023 tarihine kadar ertelenmesine karar verilmiş olması sebebiyle 20.02.2023 ilk celsesi gerçekleştirilerek dosya üzerinden ön inceleme duruşması tarihi için 13.06.2023 tarihinin olacağına karar verilmiştir.

13.06.2023 tarihinde ise ön inceleme duruşması gerçekleşmiştir. Ön inceleme duruşmasına davacı vekili ve davalı şirket vekili katılmıştır. Hakim ilk olarak davacı vekiline söz vermiş ‘dava dilekçesini tekrar ederiz, deliller toplansın, tanıklarımızı gelecek celse hazır edeceğiz demiştir. Davalı vekili ise ‘ Cevap dilekçesini tekrar eder, tanık adreslerini bildirmek üzere süre talep ederiz ‘ demiştir. Mahkeme davacı tanıklarının davetiye ile celbine, davalı şirket vekiline tanıkların adresini bildirmek için 2 haftalık süre verilmesine, dosyanın kabul edilmesi halinde davacının hak edeceği iş güvencesi tazminatı ve boşa geçen süre ücreti alacaklarının brüt olarak ve gerekirse seçenekli şekilde hesaplanmasının istenilmesine bu sebeple bilirkişi avansını yatırmak için 2 haftalık kesin süre verilmesine karar verilmiştir. Bir sonraki celse ise 09.11.2023 tarihine bırakılmıştır.

05.07.2023 tarihinde bilirkişi raporu dava dosyasına sunulmuştur. Raporda davacının işe iade davası öncesi toplam çalışma süresi 1 yıl 10 ay 16 gün olduğu ve davacının

çalışmasına denk gelen süreye ilişkin 4 aylık boşta geçen süre ücreti ve 4 aylık işe başlatmama tazminat hesabı yapılmıştır.

09.11.2023 tarihinde celsesi gerçekleşmiştir. Davacı tanıklarından bir kişi duruşmaya katılmış ve tanık olarak beyanda bulunmuştur. Tanık beyanında ' *davacının güvenlik biriminde kamera inceleme odasında çalıştığını davacıyı cinsel yönelimi yüzünden tehdit ederek işten çıkardıklarını, özel hayatını nasıl tehdit ettiklerini bilmediğini duyduğu kadarıyla görüntüler var davacıyı ifşa ederiz diye tehdit ederek çıkardıklarını istifa dilekçesini de mobing uygulayarak yazdırdıklarını işten çıkarmaların mobing nedeniyle zorla tutanak tutularak yapıldığını* ' beyan etmiştir.

Davacı vekili söz alarak ' tanık beyanlarında aleyhte olan kısımları kabul etmiyoruz, yazılı beyanda bulunacağız diğer tanığa davalı tarafından baskı yapıldığı için hazır edemedik ihzar çıkartılmasını talep ederiz' demiş. Davalı vekili ' tanık beyanlarında aleyhte olan kısımları kabul etmiyoruz, tanık anlatımlarına beyanda bulunmak için süre talep ederiz.' Demiştir.

Davacı asil duruşmaya katılmış söz alarak ' istifa dilekçesi bana aittir. Ancak kameraların görmediği bir odada 3 müdür tarafından bana, aileme söyleme tehdidi ile zorla imzalattılar, istifa iradem yoktu başka bir çalışanın istifa dilekçesini aynen yazdırdılar demiştir.

Mahkeme; *usulüne uygun tebligata rağmen gelmeyen davacı tanığın ihzaren celbine, ihzarları mümkün olmadığı takdirde tanığın dinlenmesinden vazgeçileceğinin taraflara ihtarına, davalı şirket ve il sağlık müdürlüğüne müzekkere yazılarak davalı şirket ile sağlık bakanlığı arasında asil alt işveren ilişkisi olup olmadığının sorulmasına aralarındaki sözleşmelerin gönderilmesinin istenilmesine, taraflara tanık anlatımlarına karşı beyanda bulunmak üzere 2 haftalık süre verilmesine ve duruşmanın 17.01.2024 tarihine ertelendiğine karar verilmiştir.*

4. Celsesinde davacı diğer tanığı duruşmaya katılmış, davacı vekili katılmış davalı vekili ise mazeret dilekçesi sunmuştur.

Tanık ' *davacıyı ve beni özel hayatımız ve cinsel tercihlerimiz yüzünden işten çıkardıklarını kendilerine baskıyla istifa dilekçesi yazdırdıklarını, ailelerine söylemekle ve ahlak şubeye çağırmakla tehdit ettiklerini, iş yeri dosyasına kırmızı damga vurulup hiçbir yerde iş bulamayacaklarını söylediklerini belirtmiştir.*

Davacı vekili söz alarak ' *tanık beyanlarına bir diyeceğimiz yoktur davamızın kabulüne karar verilsin* ' dedi mahkeme hakimi dosyanın incelendiği, araştırılacak başka husus kalmadığından açık yargılamaya son verildiği davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine, sair hususların gerekçeli kararda açıklanmasına karar verilmiştir.

Gerekçeli karar taraf vekillerine tebliğ olmuştur. Gerekçeli kararda arabuluculuk sürecinde karşı taraf olarak davalı iki şirketin yer aldığı görülmüştür. Dosya kapsamında davacının Adana Şehir Hastanesinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Dava dışı sağlık bakanlığının ŞİRKET İLE hizmet alım sözleşmesi imzaladığı, diğer davalılar ile hizmet alım sözleşmesi imzaladığı, diğer davalılar ile sözleşmesel bir ilişkisi bulunmadığı Şirket aleyhine arabuluculuk görüşmesi yapılmadığı ve hakkında dava açılmadığı anlaşıldığından, asıl ve alt işverenlere karşı dava yöneltilmediği anlaşıldığından davanın DAVA ŞARTI YOKLUĞUNDAN USULDEN REDDİNE karar verilmiştir. Hükümde dava yargılama harç ve giderlerinin davacı üzerine bırakılmasına karar tarihinde A.A.Ü.T 6/1 ve 7/2 maddeleri uyarınca hesap ve takdir edilen 17.900,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak kendisini vekille temsil ettiren davalı şirket vekiline verilmesine istinaf yolu açık olmak üzere karar verilmiştir. Davacı vekili kararın usul ve yasaya aykırı olduğu istinaf mahkemesi tarafından yerel mahkemenin kararının bozularak kaldırılmasını talep etmiştir. Dava dosyası Adana Bölge Adliye Mahkemesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Somut olaydan da görüldüğü üzere farklı cinsel yönelimi olan kişilere yönelik ayrımcılık hayatın her alanında kendisini göstermektedir. Dava dosyasından da anlaşılacağı üzere başvuru cinsel yöneliminden dolayı ötekileştirilmiş, şantaja uğramış ve mobbing ile istifaya zorlanmıştır. Çalışma süreci boyunca işveren tarafından mobbinge uğraması nedeniyle zaten dezavantajlı konumda olan başvuru usulü bir hata nedeniyle daha da dezavantajlı bir duruma düşmüş ve mağdur olmuştur. Kanaatimizce bu tür vakalarda ayrımcılığa, uğrayan mobbinge maruz kalan kişilerin dosyalarında usul kurallarının katı yorumlanmaması gerekmektedir. Dava dosyasında husumet yönetilmesi gereken işveren şirkete yönelik dava açılmadan önce arabuluculuk başvurusunun yapılmadığı bu nedenle davanın usulden reddedilmiş olması basit bir usul kuralının katı yorumlanması nedeniyle yargılama gideri ve vekalet ücretinin başvuru üzerine bırakılarak mağduriyetin daha da artmasına neden olmuştur.

Halbuki iş hukukunda işçi lehine yorum ilkesi geçerlidir. Somut dosyada usul kuralının katı bir şekilde yorumlanması lehine başvurucuya dava dışı şirkete arabuluculuk başvurusunda bulunması için süre verilmesi daha adil ve hukuka uygun olacaktır.

Başvuru no: 9

Başvuru tarihi: 05 Ocak 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu anne, zihinsel engelli iki çocuğu olduğunu kızının karnının şişmesi üzerine hastaneye gittiklerini hastanede kızının 30 haftalık hamile olduğunu öğrendiğini doktorların hemen adli mercilere haber verdiğini bu sebeple hastaneden karakola götürüldüklerini belirtmiştir. Mağdurenin kollukta verdiği ifadesinde' tam zamanını hatırlamadığı bir zamanda kardeşi ile birlikte evde kaldıklarını, kardeşinin yanına gelerek kendisini dövmekle tehdit ettiğini, daha sonra yatakların bulunduğu odaya geçmesini söylediğini, kardeşinin kendisiyle zorla ilişkiye girdiğini, olayla ilgili olarak kardeşinden şikayetçi olmuştur. Şüpheli ifadesinde ise özetle olay günü evde ablasıyla tek kaldığını, ablasının kendisine hitaben "benimle ilişkiye gireceksin, girmezsen babama söylerim" diyerek tehdit ettiğini, ablası odaya geçtikten sonra kapıyı kilitletiğini ve soyunduğunu, ablası ile mecbur kalarak ilişkiye girdiğini, olaydan sonra ablasının ara ara ilişkiye girmek için teklifte bulunduğunu ancak kabul etmediğini beyan etmiştir. Şüpheli oğlunun ifadesinin ardından tutuklama talebiyle Mardin Sulh Ceza Hakimliğine sevk edilmiş ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (T.C.K.nın) 102/2, 103/3-c maddesi uyarınca "Nitelikli Cinsel Saldırı" suçu nedeniyle; 21.03.2023 tarihinde tutuklanmıştır. Başvurucu Mağdur kadın ise Aile ve Sosyal Hizmet Bakanlığı tarafından korunmaya alındığını ifade tarihinden sonra kızı ile sadece telefon ile görüştüğüne yüz yüze görüşemediğini dile getirmiştir. Başvurucunun şüpheli oğlu tarafından yine engelli kızına yönelik nitelikli cinsel saldırı suçuna işlediği iddiası DAVA AÇILDIĞINI iki çocuğunun da kendini ifade edemediğini engelli olduklarını kızı mağdure için hukuki destek talebinde bulunmuştur. AYHED tarafından başvurucuya hukuki süreç ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve hukuki destek-dava takibi konusunda avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı, Adil Yargılanma Hakkı (AİHS M.6)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi üzerine başvurucu anneye hukuki destek sunulmuş yargılama aşamasına ilişkin bilgi verilmiştir. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 31.03.2023 tarihinde iddianame düzenlenmiştir. İddianamede mağdur ve şüphelinin

ifadelerine yer verilmiş. İddianame de *soruşturma neticesinde mağdur ve müşteki beyanı, bilgi sahibi beyanı, şüphelinin tevil yollu ikrar niteliğindeki beyanı ve doktor raporuyla sabit olduğu üzere yaklaşık olarak yedi-sekiz ay evvel şüphelinin aynı evde birlikte ikamet ettiği ve kendisi gibi zihinsel engelli ablası mağduru cinsel birliktelik yaşamak amacıyla evde kimsenin bulunmadığı bir vakitte tehdit ettiği, mağdurun korktuğu ve şüphelinin kendisini döveceği korkusuyla yatak odasına geçtiği, burada şüphelinin mağdurun üzerindeki kıyafetleri çıkarttığı ve cinsel organını mağdurun cinsel organına soktuğu, bu suretle üzerine atılı Beden veya Ruh Bakımından Kendisini Savunamayacak Durumda Bulunan Kişiye ve Üçüncü Derece Dahil Kan veya Kayın Hısımlığı İlişkisi İçinde Bulunan Kişiye Karşı Cinsel Saldırı suçunu işlediği, şüpheli şahsın alınan sağlık kurulu raporunda akıl zayıflığının bulunduğu ve işlediği öne sürülen cinsel saldırı suçuna yönelik olarak ceza sorumluluğunun azaldığı ve TCK 32/2 maddesi kapsamında kaldığının belirtildiği dolayısıyla şüpheli hakkında TCK 32/2 maddesi uygulanarak hakkında yapılacak kovuşturma neticesinde alacağı cezanın altında birinden fazla olmamak üzere indirilebileceği veya mahkum olunacak cezanın süresi aynı kalmak koşuluyla kısmen-tamamen akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri olarak da uygulanabileceği hususunun madde kapsamından anlaşılması; sevk maddeleri uyarınca cezalandırılmasını talep edilmiştir.*

Mardin 1. Ağır ceza mahkemesinde iddianame kabul edilmiş ve yargılama aşamasına geçilmiştir. 07.04.2023 tarihinde tensip zaptı düzenlenmiştir. Mahkeme heyeti tarafından ' soruşturma aşamasında alınan sanık savunmaları, tanık beyanları, doktor raporları, olay yakalama ve arama tutanağı ve tutanak içerikleri ile tüm dosya kapsamı dikkate alındığında kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması, sanığın üzerine atılı suçun CMK'nın 100/3. fıkrasında sayılan suçlardan olup bir tutuklama nedeninin varlığının mevcut olması, sanığın üzerine atılı eylemin nevi itibarıyla adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı, bu haliyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu kanaatiyle sanığın tutuklu kaldığı süre de dikkate alınarak TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, karar verilmiştir. Yine Sanığın En yakın Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevk edilerek TCK' 32. Maddesi kapsamında Nitelikli Cinsel Saldırı suçundan işlediği fiilin hukuki ve sonuçlarını algılayıp algılamadığı, fiille ilgili davranışlarının yönlendirme yeteneğinin önemli derecede azalıp azalmadığı hususunda raporunun aldirılmasına, ilk duruşmanın 13.06.2023 tarihinde yapılacağına karar verilmiştir.

Her ne kadar 13.06.2023 tarihine duruşma bırakılmış ise de mağdurenin mevcutlu olarak 09.06.2023 tarihinde mevcutlu olarak hazır edilmesi sebebiyle AGO odasına alınmıştır. Salonda kamera kaydı yapılarak ve Sosyal çalışmacı eşliğinde mağdur vekilinin huzurunda naip hakim tarafından alınmıştır. Mahkeme salonunda mağdur vekili katılmış, sosyal çalışmacı bilirkişi beyanda bulunarak 'gözleminde mağdurun sorulan sorulara ara ara cevap vermediği, cevap verdiği sorulara da kısa cevaplar verdiği, iletişime kapalı olduğu, kendisini ve yaşadığı olayları ifade etmekte zorlandığı gözlemlenmiştir,' demiştir. Mağdur vekili söz alarak 'Alınan mağdur beyanlarına bir diyeceğimiz yoktur. Ayrıntılı beyanlarımızı daha sonra yapacağız, demiştir. Naip hakim huzurunda alındığı için dosyanın heyete tevdine karar verilmiş. Celse arasında SEGBİS çözümlene tutanağı 13.06.2023 tarihinde dosyaya eklenmiş ve mağdurun abisi olan sanıktan şikayetçi olmadığı anlaşılmıştır.

İkinci celse 13.06.2023 tarihinde gerçekleştirilmiş. Duruşmaya sanık, sanık vekili, mağdur vekili, suçtan zarar gören kurum ASPİM vekili katılmıştır. Sanık heyet karşısında savunmasında 'Ben üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum. Ben öyle bir suç işlemedim. Daha önceki ifademde korktuğum için suçu kabul etmiştim. Başka söyleyeceğim bir şey yoktur, 'demiştir. Sanık vekili ise "Müvekkilimin akıl sağlığının yerinde olmadığı açıktır. Soruşturma aşamasında da korkuyla suçu üstlenmiştir. Beyanına göre de bu suçu kendisi yapmadığını söylemiştir. Sunulan raporda da bu durum görülmektedir. Tutuklu kalması aşırı bir tedbirdir. Mağdur son ifadesinde müvekkilimin kendisine herhangi bir eylemi olmadığını söylemiştir. Ayrıca tanık F'dan öğrendiğimiz kadarıyla M'in hamile kaldığı tarihlerde müvekkilimin Adana ilinde olduğunu söylemiştir. Bu husus zapta geçirilmemiştir. Mağdur da sonradan annesine bu olayı kendisine yapan kişinin müvekkilim olmadığını ve korkudan bu şekilde söylediğini beyan etmiştir. Tüm bu hususlar dikkate alındığında müvekkilimin uygun görülecek şekilde tahliyesine ve gerekli güvenlik tedbirlerinin uygulanmasına karar verilmesini' talep etmiştir. Mağdur vekili söz alarak 'ATK raporu dosyaya sunulduktan sonra ayrıntılı beyanda bulunacağız, bu aşamada eksik hususlar giderilsin' demiştir. İddia makamı ise 'Suçtan zarar gören kurumun katılma talebinin kabulü ile sanık hakkında gözlem altına alınmasına ilişkin karar verilmesi ve sanığın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, dosyadaki mevcut delil durumu ve dosya kapsamına göre sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesi mütalaa etmiştir. Mahkeme ara kararında 'Suçtan zarar görme ihtimallerine binaen suçtan zarar gören kurum ASPİM'in

CMK.nun 237. vd. maddeleri gereğince dava ve duruşmalara katılan olarak kabulüne, Sanığın Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları hastanesinin raporu dikkate alınarak sanığın CMK'nın 74. Maddesi gereğince 3 hafta süreyle gözlem altına alınmasına, gereğinin takdir ve ifası için bulunduğu ceza infaz kurumuna müzekkere yazılmasına, Gözlem altına alınması kararına karşı Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesine itiraz edilebileceğinin sanık ve müdafisine ihtarına, İstanbul ATK'ya yazılan müzekkere cevabının dönüşünün beklenilmesine, Mağdurun Beden veya Ruh Bakımından kendisini savunabilecek durumda olup olmadığına ilişkin rapor düzenlenmesi için Dicle Üniversitesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Adli psikiyatri bölümüne sevkinin sağlanmasına, bu konuda mağdurun bulunduğu kuruma ve ilgili kolluğa müzekkere yazılmasına, sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmiştir. Duruşmanın 12.09.2023 tarihine ertelenmesine karar verilmiştir.

3. Celsesinde heyet değişikliği olması sebebiyle zapıtlar okunmuştur. Sanık Elazığ Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda götürülmüş olduğu ve Elazığ Şehir Hastanesinde gözlem altına alınmış olduğundan duruşmaya katılamamış sanık müdafisi duruşmaya katılmıştır. Mahkeme tarafından sanık hakkında talep edilen raporun henüz gönderilmemiş olduğu, yine İstanbul ATK'ya yazılan müzekkere celse arasında cevap verildiği bir takım eksikliklerin olduğunun bildirildiği ve anneden DNA testine esas olmak üzere örnek alınmasının talep edildiği fakat daha sonucun dönmediği görülmüştür. Mağdurla ilgili rapor düzenlenmesi için Dicle Üniversitesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Adli psikiyatri bölümüne sevkinin sağlanması konusunda kolluğa yazılan müzekkereye cevap verilmediği görülmüştür. Sanık müdafisi söz alarak 'Önceki savunmalarımızı aynen tekrar ederiz, müvekkilimizin akıl sağlığının yerinde olmadığını düşünüyoruz, bu aşamada tahliyesine karar verilmesini talep ederiz, ' demiştir. Kurum vekili ve mağdur vekili 'eksik hususların giderilmesini talep etmiştir. Mahkeme heyeti raporların dönüşünün beklenmesine ve sanığın tutukluluk halinin devamına bu nedenle 07.11.2023 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir. Her ne kadar sanık hakkında gözden geçirme tarihi olarak 11/10/2023 günü belirlenmiş ise de; Adli Tıp Kurumu tarafından verilen 15/09/2023 tarih 2023-116608 sayılı raporu mahkemeye gönderilmiş olmakla sanığın tutukluluk durumunun res'en değerlendirilmesine karar verilmiştir.

Raporda ' alınan DNA sonuçlarının karşılaştırması neticesinde " "BEBEK1 E" kodlu şahsa ait DNA profili ile anne ve baba olduğu iddia edilen şahıslara ait DNA profillerinin karşılaştırması yapıldı. Elde edilen sonuçlara göre baba olduğu iddia edilen sanığın ,

"BEBEK1 E" kodlu şahıs için BİYOLOJİK BABALIĞI REDDEDİLDİ." şeklinde sonuca bağlandığı' belirtilmiştir. . Mahkeme heyeti 20.09.2023 tarihli ara kararında ' rapor dikkate alındığında sanığın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, kovuşturma aşamasında dosyaya giren deliller tutuklu kaldığı süre dikkate alınarak BİHAKKIN TAHLİYESİNE, karar verilmiştir. 07.11.2023 tarihinde 4. Celsesine sanık müdafii, mağdur vekili, mağdur ve sanığın annesi katılmış Türkçe bilmediği için Kürtçe beyanda bulunacağından tercüman eşliğinde bayanı alınmıştır. Söz alarak 'Anlatılan gibi bir şey yoktur. Oğlum suçsuzdur, olay nedeniyle şikayetçi değilim. Davaya katılma talebim yoktur, O dönemde kızımız evde kardeşi ve babası ile birlikte bırakmıştık. O tarihlerde ne olduğu konusunda bilgim yoktur, ayrıca mağdur kızım yurttadır. Tarafımıza teslim edilmesini istiyorum, demiştir. Mağdur vekili DNA raporundaki aleyhe olan hususları kabul etmiyoruz, Asıl failin ortaya çıkarılması bakımından CBS'ye ihbarda bulunulmasını talep ederiz, müvekkilim olay tarihinde babası ve abisi ile birlikte kalmıştır. Bu sebeple diğer aile bireylerinden de örnek alınarak ATK'ya gönderilmesini talep ederiz, demiştir.

Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesince sanık hakkında tanzim edilen sağlık kurulu raporunun dosyaya sunulmuştur. Raporda sanığın "Sınır Düzeyde Mental Retardasyon" denilen ruhsal rahatsızlığı olduğunu, 20/03/2022 tarihinde işlediği "Nitelikli Cinsel Saldırı" fiilinin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin azalmış olduğunu, bu nedenle 5237 Sayılı Yasanın 32/2 maddesinden istifade edebileceğini, TCK'nın 57/1 maddesi gereği koruma ve tedavisinin gerekli olduğunu belirtilmiştir.

İDDİA MAKAMI ESAS HAKKINDAKİ MÜTALAA SINDA: Yapılan yargılama toplanan deliller ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; her ne kadar sanık hakkında Nitelikli Cinsel Saldırı suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış ise de; sanığın savunmasının aksine atılı suç dair soyut tanık beyanları dışında her türlü şüpheden uzak kesin somut ve inandırıcı delil bulunamadığından delil yetersizliği nedeniyle CMK'nın 223/2-e maddesi gereğince beraatine karar verilmesi, ayrıca gerçek faillerin tespiti için Mardin CBS'ye ihbarda bulunulmasına karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur, demiştir.

Sanık müdafisinden esas hakkındaki savunması ve mütalaaya karşı diyecekleri sorulmuş: Mütalaaya bir diyeceğimiz yoktur. Gelen ATK raporu ile de müvekkilimin bu suçu işlemediği sabittir. Beraatine karar verilmesini talep ederiz, demiştir.

Mahkeme başkanı tarafından 'her ne kadar sanık hakkında Nitelikli Cinsel Saldırı suçundan 5237 Sayılı TCK'nın 102/2,3-a-c, 32/2, 53/1, 57, 63 maddesi gereğince cezalandırılması talebi ile kamu davası açılmış ise de; yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeniyle sanığın CMK'nın 223/2-e maddesi uyarınca BERAATİNE, -Sanığın atılı suç nedeniyle gözaltında ve tutuklu kaldığı anlaşıldığından CMK'nın 232/6. maddesi atfı ile CMK'nın 141-144. maddeleri gereğince beraat kararının kesinleştiğinin tebliğinden itibaren 3 ay içinde ve her halde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen 1 yıl içinde TAZMİNAT İSTEMİNDE BULUNULABİLECEĞİNİN ihtarına, Karar kesinleştiğinde olayın gerçek faillerinin tespiti için Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarda bulunulmasına, 5271 Sayılı CMK'nın 291.maddesi gereğince yüze karşı verilen kararın tefhiminden itibaren, yoklukta verilen kararın tebliğinden itibaren 7 gün içinde mahkememize verilecek dilekçe veya tutanağa geçirilmek üzere zabıt kâtibine beyanda bulunmak veya bir başka Ağır Ceza Mahkemesi aracılığıyla dilekçe gönderilmek suretiyle, karara karşı istinaf yasa yoluna başvurulabileceğine, -Sanık bu davada kendisini CMK'dan görevli müdafi ile temsil etmekle müdafiye ödenecek 29.800 TL'den Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafi ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2023 Yılı Tarifesi uyarınca ödenen 4.451 TL'nin mahsubu ile 25.349 TL'nin hazineden alınarak sanığa verilmesine, hükmetmiştir.

Gerekçeli karar taraflara tebliğ edilmiş ASPİR kurum vekili tarafından 'sanığın iddiaya konu suçu işlediğine dair her türlü şüpheden uzak, kesin ve inandırıcı bir delil bulunmadığını belirtmişse de mağdur soruşturma aşamasında cinsel saldırı eylemini sanığın gerçekleştirdiğini beyan etmiş, sanık da bunu kabul etmiştir. Dolayısıyla her ne kadar DNA sonuçlarına göre biyolojik baba sanık olmasa dahi bu sanığın mağdura karşı cinsel saldırı eylemini gerçekleştirmediği anlamına gelmemektedir. Dolayısıyla sanık hakkında mahkumiyet hükmü verilmesi gerekirken beraat kararı verilmiş olması kabul edilemez. Kararın bu nedenle bozulması gerektiği gerekçesiyle istinaf başvurusunda bulunmuştur. Mağdur mahkeme huzurunda alınan beyanında şikayetçi olmadığını belirtmiş olması sebebiyle mağdur vekili olarak istinaf başvurusunda bulunamadık. Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesi tarafından "Yapılan

yargılamaya, toplanıp karar yerinde gösterilen delillere, mahkemenin soruşturma sonuçlarına uygun olarak oluşan kanaat ve takdirine, incelenen dosya içeriğine göre, mahkemenin kararında usule ve esasa ilişkin herhangi bir hukuka aykırılığın bulunmadığı anlaşıldığından, İSTİNAF BAŞVURUSUNUN ESASTAN REDDİNE, karar verilmiştir. önünde derdesttir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı -Mardin İl Müdürlüğü vekili tarafından Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesinin kararına karşı süresi içerisinde sanık ALEYHİNE temyiz isteminde bulunmuştur. Dava dosyası Yargıtay önünde derdesttir.

Başvuru no: 13

Başvuru tarihi: 29.11.2023

Başvuru konusu: Başvurucu vekili müvekkillerinin TEM ve KOM polisleri tarafından göz altına alınmıştır. Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturma dosyası kapsamında her iki müvekkil de tutuklanarak Adana Suluca Kapalı Cezaevine konulmuştur. Müvekkillerinin göz altına alındıktan sonra uğradıkları işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını müvekkillerinin anlattığını buna ilişkin şikayetçi olduklarını suç duyurusunda bulduklarını ve Adana Cumhuriyet Başsavcılığın da soruşturma sürdüğünü belirtmiştir. Başvurucu vekili işkence suçunun faillerinin açığa çıkartılıp cezalandırılması için Adana Barosu İnsan Hakları Merkezi ile kurumumuzun müdahil olunmasını talep etmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı , Adil Yargılanma Hakkı (AİHS M.6), İşkence ve Kötü Muamele yasağı (AİHS.3. madde)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucu vekilinin hukuki destek ve dava takibi konusunda talepte bulunmasının ardından başvurucuların avukatı ile birlikte kurum vekili tarafından Adana Suluca Kapalı cezaevinde başvurucular ziyaret edilmiştir. Başvurucular 07.11.2023 tarihinde motosiklet ile geldikleri sırada akşam saat 22.30 civarında Adana Emniyet Müdürlüğü'nün KOM biriminde olan 15 kadar polis tarafından durdurulduklarını çevrelerinin sarıldığını söylemiş. Yine polislerin kimlik kontrolü yaptıktan sonra 'burada ne yapıyorsunuz diyerek iki başvurucuya saldırdıklarını tekme ve yumruk attıklarını, başvurucuların olduğu yere yakın bir yerde bulunan silahın onlara ait olup olmadığını sorduklarını, kendilerinin silahı görmediklerini bilgilerinin olmadıklarını söylemişlerdir. Sonrasında polis otosuna bindirildiklerini Adli Tıp Kurumundan rapor almak için hastaneye götürülmek istenmişler. Polis otosu Şehir hastanesine yaklaştıkları sırada polislerden birinin telefonunun çaldığını konuştuktan sonra talimat geldiğini şoförün dönmesini istemiş. Araçta oldukları sırada ikisinin kafasına çuval geçirdiklerini ikisinin ayrı araçla gittiklerini fakat ikisine de aynı muamele uygulandığını beyanlarından anlaşılmıştır. Polis aracı ile ısızsız bir yere getirildikten sonra ikisinin yüzü ve elleri bağlı şekilde çırılçıplak soyulduklarını, üzerilerine soğuk su dökülerek ıslatıldıklarını ve her biri beş altı polis tarafından darp edildiklerini belirttiler. Başvuruculardan ilkinde

polislerden biri silah dayayarak benim kim olduğumu biliyor musun diye sormuş ve silahı doldur -boşalt yaparak başvuruçunun ayağının yanından bir yere ateş etmiştir. Ateş eden polis başvuruçuların ismini söyleyerek çukuru hazır mı diye sormuş. Öldürmek ile tehdit etmişlerdir. Daha sonra elbiselerini giymeleri istenmiş ve daha sonra emniyete getirilmişler. Başvuruçular Adana Emniyet Müdürlüğü Kom Şube Müdürlüğü tarafından ifadeleri alınmış 1 gece gözaltında kaldıktan sonra tutuklama talebiyle sevk edildikleri Adana 6. Sulh Ceza Hâkimliği kararıyla 'Ateşli Silah İmal Etme ve Nakletme Suçundan 08.11.2023 tarihinde' tutuklanmışlardır. Başvuruçuların gözaltına alınma ve bırakılma esnasında alınan ATK raporları da maruz kaldıkları işkence ve kötü muamele uğradıklarını doğrulamaktadır. Başvuruçular vekili işkence ve kötü muameleye uğradıkları için şüphelilerin tespiti ve cezalandırılması talebiyle 09.11.2023 tarihinde suç duyurusunda bulunmuştur. Soruşturma aşaması devam etmektedir.

Değerlendirme:

Türkiye hapishanelerinde kolluk merkezlerinde uzun yıllardır işkence ve kötü muamele olayları yaşanmaktadır. Buna rağmen devlet yetkilileri bu tür vakıaları inkar ile yetinmektedir. Son zamanlarda adana ilinde meydana gelen silahlı olayların artması nedeniyle ruhsatsız silah bulunduran kişilere yönelik tutuklama kararı verilmektedir. Tutuklama kararı verilmesi bizzat Adalet Bakanlığı talimatı ile yapılmaktadır. Öncelikle adli ve idari merciler yasalara uygun hareket etmek zorundadırlar. Ruhsatsız ateşli silah bulundurma suçu 6136 sayılı yasada düzenlenmiş ve bu suç için tutuklama kararı verilmesi ceza muhakemesi kanununa da aykırıdır. Adli ve idari birimler bir suçun işlenmesinin önlenmesine yönelik her türlü işlemlerini de kanuna uygun yapmak zorundadır. Seri muhakeme usulüne tabi olan ve çoğu zaman bir gün dahi cezaevi gerektirmeyen bir suçta yönelik tutuklamalar kanaatimizce hukuka aykırıdır. Diğer yandan işkence ve kötü muamele gerek iç hukukumuzda gerekse taraf olan uluslararası sözleşmelerde mutlak suretle yasaklanmıştır. İşkence suçunda zaman aşımı hükümleri de uygulanmaz. Somut olayda ele geçirilen ruhsatsız silahın başvuruçulara ait olup olmadığı henüz belli değilken silahın kabul ettirilmesi saikiyle henüz çocuk yaşta olan başvuruçulara yönelik kolluk görevlilerinin bu davranışları hiçbir demokratik hukuk devletinde kabul edilmez ve böylesi bir olaya karışan kolluk görevlileri derhal tutuklanır. Ancak cezasızlık politikasından güç alan kolluk kendini koruma altında hissederek rahatlıkla çocuk yaşta olan başvuruçulara vahşet boyutuna

varan işkence ve kötü muamele uygulaya biliyor. Geline aşamada işkence faili polislerin ifadesine dahi başvurulmuyor. Bu durum adli ve idari makamlarında işkence faili görevlilerini koruduğunu göstermektedir.

Başvuru no: 14

Başvuru tarihi: 29.11.2023

Başvuru konusu: 26.12.2023 Günü saat 12.30 sularında Çukurova Üniversitesinin resmi öğrenci kulübü olan Kadın Çalışmaları Kulübünün olağan Genel Kurulunun yapıldığı sırada, bir grup öğrenci tarafından başvuruçulara sözlü ve fiziki saldırıda bulunmuşlar genel kurulda yer alan öğrenciler tarafından engel olunmuş ve kapıyı kapatmışlardır. Bunun üzerine saldırgan grup kapıya tekme ve yumruk atmışlar. Yine saldırgan grup bağırarak "o teröristi verin" "o vatan hainini öldüreceğiz " diyerek sinkafı küfürler ve tehditler savurmuşlar. Ardından Salonda bulunan özel güvenlik ve emniyet görevlileri hiçbir müdahalede bulunmamışlardır. Uzun bir süre salonda mahsur kalan öğrencilerin yanına öğretmen gelmiş ve hep birlikte emniyet görevlilerinden buradan çıkmaları gerektiğini saldırganların dışarıda sopa ve taşlarla beklediklerini güvenli bir şekilde çıkmaları gerektiğini belirttikten sonra çıkartılmışlar fakat dışarıda ki 2 kişilik saldırgan grup hakaret ve tehditlerde bulunmaya devam etmişlerdir. Olayın yaşandığı gece ülkücü olduklarını açıkça tüm hareketleriyle ve sloganlarıyla beyan eden aralarında saldırganların da olduğu büyük bir grup gece saatlerinde tüm öğrenci yurtlarının olduğu Güney kampüs bölgesinde tüm yurtlar tarafından görülecek şekilde yürüyüş ve sloganlarla kulüp üyelerini ve öğrencilerini korkutmaya gözdağı vermeye çalışmışlardır. Bu gösterileri bir şahıs X sosyal medya hesabından sabaha karşı saat 4.00 da "Herkes dikkat etsin, bugünkü kurşun gibi ağır ortamda yayı gerilmiş ok gibiyiz kınından çekilmeyi bekleyen keskin bıçak gibiyiz" şeklinde tehditler içeren sosyal medya paylaşımları yapılmıştır. Yine Adana Ülkü Ocakları isimli X sosyal medya hesabından aynı cümle yazılarak slogan attıkları anlaşılan bir grubun videosu paylaşılmıştır. Bu yaşananlar ve saldırılar Kadın Çalışmaları Kulübü üyelerini çok tedirgin etmiş ve can güvenlikleri tehlikede olduğundan korku ve panik yaşamışlardır. Bunlara ilişkin suç duyurusunda bulunmuşlardır.

27.12.2023 Tarihinde ise "Genç Cumhuriyet Hareketi" adlı sosyal medya hesabından videolu şekilde basın bildirisi paylaşılmıştır. Video kaydında terörist olarak lanse edilmiş, açıkça hedef gösterilmiş hakaret ve tehditlere maruz bırakılmıştır. Aynı zamanda müvekkiller bahse konu grubun açıkça hedefi haline gelmiş ve yapılan bu paylaşım, bir grubun diğer bir gruba saldırması için adeta zemin hazırlamıştır. Yapılan konuşma halkın bir kesiminin diğer bir kesime karşı Saldırması için tahrik edici boyutta bir konuşmadır. Videoda kurumumuza başvuru yapan 7 kişinin isimleri yer almaktadır.

Başvurucular yapılanlardan tedirgin olduklarını şüpheliler hakkında suç duyurusunda bulunmak istediklerini ve şüphelilerin cezalandırılmasını istemişlerdir. Kurumumuz tarafından şüpheliler hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur. Hukuki sürecin takipçisi olacağımız bilgisi de başvuruculara verilmiştir. Soruşturma dosyası derdesttir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı , Adil Yargılanma Hakkı (AİHS M.6)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Kurumumuz tarafından başvuruculara yönelik 27.12.2023 tarihinde ki sosyal medya paylaşımında bulunan şüpheli şahsın okuduğu basın bildirisinde hakaret ve tehditlere maruz kalmış, Terörist oldukları iddia edilmiş ve vatan haini olarak lanse edilmişlerdir. Bu şekilde müvekkiller bütünüyle Ülkücü ve milliyetçi grupların hedefi haline gelmişlerdir. Müvekkil müştekilere hakaret ve tehdit eden şüpheli hakkında Hakaret, tehdit, Halkı kin ve Düşmanlığa Tahrik suçu işlediği iddiası ile Adana Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur. Rapor tarihi itibariyle soruşturma dosyası derdesttir.

Başvuru no: 16

Başvuru tarihi: 26 Nisan 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu anne, kızı İ.A. 19 yaşında olduğunu 14. Şubat 2024 tarihinde öldürüldüğünü ve ardından Yumurtalıkta bir portakal bahçesine gömüldüğünü polislerin cansız bedenine ulaştıklarında kızının vücudunda kırıklar olduğunu, işkence uyguladıktan sonra öldürüldüğünü ve üzerindeki kıyafetlerin çıkartılıp o şekilde gömüldüğünün olaya ilişkin 3 şüpheli şahısın tutuklu olduğunu belirtmiştir. Başvurucu hukuki sürecin takipçisi olmamız konusunda derneğe başvuru yapmıştır.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek :

Dernek avukatı tarafından Yumurtalık adliyesinde devam eden soruşturma dosyasına vekâletname sunulmuş dosya örneği talep edilmiştir. Ancak dosyada gizlilik kararı olduğu gerekçesiyle soruşturma dosyasının içerisinde yer alan bilgi ve belgeler verilmemiştir. Dosya ile ilgili soruşturma aşamasını takip eden Cumhuriyet Savcısı ile görüşülmüştür. Dosyada 5 şüpheli şahısın tutuklandığı bilgisi verilmiştir cinayet olayının üzerinden 1 yıl geçmesine rağmen halihazırda halen iddianame düzenlenmemiştir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede yargı sürecinin yavaş ilerlemesi, yalnızca hukuki bir problem değil, aynı zamanda toplumsal bir sorundur. Yargıdaki eksiklikler, sadece mağdurları mağdur etmekle kalmayıp, toplumsal düzeyde şiddetle mücadeleye yönelik güveni de zedelemektedir. Yavaş ilerleyen yargı süreçlerinin hızlandırılması, hukuki reformların hayata geçirilmesi ve toplumsal farkındalığın artırılmasıyla mümkün olacaktır.

Değerlendirme:

Kadına yönelik şiddet, toplumsal bir sorun olarak Türkiye’de uzun yıllardır önemli bir gündem maddesi olmuştur. Ancak bu sorunun çözülmesi, hem toplumsal hem de hukuki düzeyde ciddi engellerle karşılaşmaktadır. Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadele için önemli mevzuatlar mevcuttur. Ancak, bu yasaların etkili bir şekilde uygulanması konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Adli süreçlerdeki

gecikmelerin en büyük nedenlerinden biri, mahkemelerin dosya yoğunluğudur. Mahkemelerdeki iş yükü, davaların hızla sonuçlanmasını engellemektedir. toplumsal yapıda kadına yönelik şiddet, sıklıkla erkek egemen bir anlayışla değerlendirilmekte ve toplumsal normlar, şiddetin göz ardı edilmesine veya hafifletilmesine neden olabilmektedir. Bu toplumsal cinsiyet eşitsizliği, şiddet davalarında mahkemelerin tutumunu etkileyebilmekte ve davaların uzun süre devam etmesine yol açabilmektedir. Ayrıca, mağdurun psikolojik durumu ve şiddet olayının ciddiyetine dair farkındalık eksiklikleri de sürecin uzamasına neden olmaktadır. yargılama süreçlerinin yavaş ilerlemesi , şiddet mağdurlarının hak arama süreçlerini zorlaştırmakta ve mağduriyetlerini derinleştirmektedir.

Başvuru no: 19

Başvuru tarih: 14 Haziran 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu, kardeşi V.E'nin 25 yaşında olduğunu, cinayetin gerçekleştiği tarihten iki gün önce doğum yaptığını iki günlük bebeği olmasına rağmen 21.01.2024 tarihinde eşi tarafından 17 bıçak darbesiyle öldürüldüğünü belirtmiştir. Olayın hemen ardından şüpheli şahsın tutuklandığını ve kısa bir süre sonra da şüpheli hakkında Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından eşi kasten öldürmek suçunu işlediği iddası ile iddianame düzenlendiği, Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesinde davanın açıldığını ve yargılama sürecine geçildiğini belirtmiştir. Başvurucu Derneğimizden hukuki destek ve dava takibi talebinde bulunmuştur.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Dava dosyasının takibi ve duruşmalara katılım konusunda avukat görevlendirilmiştir. Dava dosyasının örneği alınmış ve sanık hakkında düzenlenen iddianame de “*şüphelinin kullandığı uyuşturucu madde etkisi altında eşi maktül V. E. ile tartışması neticesinde, eline geçirdiği ekmek bıçağı ile vücudunun değişik yerlerinden birden fazla kez bıçaklamak suretiyle maktülün ölümüne neden olduğu, eylemi sırasında kendisine engel olmak için araya giren öz annesi müşteki N. E’i aynı ekmek bıçağı ile kolundan ve elinden kemik kırığı oluşturacak ve BTM ile giderilemeyecek nitelikte yaraladığının otopsi tutanağı, adli tıp raporu, olay yeri inceleme tutanağı, kriminal raporları ve şüphelinin kendi ikrarı ile sabit olduğu, Şüphelinin yargılamasının mahkemenizce yapılarak fiiline uyan TCK 82/1-d.3.1, 82/1-f, 53/1, 54/1, 58, 63 sevk maddeleri gereğince CEZALANDIRILMASI* talep edilmiştir.

Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Sanığın eşi kasten öldürme suçuna ilişkin yargılamanın ilk celsesi 23.07.2024 tarihinde yapılmış. Sanık SEGBİS sistemi ile tutuklu bulunduğu Erzincan Kapalı Ceza infaz Kurumundan SEGBİS odasından katılmış bir müşteki İzmir Adliyesinden SEGBİS bağlantısı ile duruşmaya katılmış, diğer müşteki mahkeme salonunda hazır edilmiş müşteki vekilleri duruşma salonundan katılmışlardır. Ayrıca Mardin, Diyarbakır, Şanlıurfa Barosu Kadın Hakları Merkezi avukatları Özgürlük için Hukukçular Derneği, Rosa Kadın Derneği avukatları

tarafından katılma talebinde bulunup, dosya esası hakkında beyanda bulunmuşlardır. Gizlilik kararı olmamasına rağmen davayı yakından takip etmek isteyen bir çok kurumdan gelmiş kişi veya aile yakınları duruşma salonunun imkanlarının yetersizliğinden kaynaklı içeriye alınmamıştır. İlk duruşma olması ve dinlenecek kişi sayısının fazla olması sebebiyle ifade ve beyanlar SEGBİS ile kayıt altına alınmıştır.

Sanık ifadesinde " Ben çok uyuşturucu bağımlıyım.. Kendimi uyuşturucuya vurdum. Ondan sonra tartıştık böyle bilmiyorum bıçağı onun elinden aldım başkanım. Ondan sonra hatırlamıyorum. İki üç tane vurduğumu hatırlıyorum. Başka da hatırlamıyorum kendimde değildim. Benim bilincim dışında oldu. Yemin ederim ben bilerek yapmadım" demiştir.. Müşteki söz alarak şikayetçi olduklarını sanığın cezalandırılmasını talep etmiştir.

Müşteki vekilleri söz alarak özetle ' usule ilişkin itirazlarımız olacak. Şöyle ki sanığın sorgusu yapılmadan tanıklar talimat yoluyla dinlenmeye başlandı mahkemece. CMK madde 191'de aslında sanığın duruşmanın sanığın sorgusuyla başlanacağı ve yine CMK'nın 106.maddesinde sanık sorguya çekildikten sonra delillerin ortaya konulup tartışılacağı hüküm altına alınmış. Ancak mahkemece sanığın sorgusu yapılmadan tanıklar dinlendi. Bu nedenle sorgusu yapılmadan tanık. "Tanıkların dinlenmesi hem CMK'ya aykırılık teşkil ediyor. Hem de adil yargılama ilkesine aykırılık teşkil ediyor. Yine tanıklar CMK madde 185'e aykırı bir şekilde dinleniyor. Çünkü eğer yargı çevresi dışındaysa tanıklar SEGBİS vasıtasıyla dinlenmeleri gerekliliği hüküm altına alınıyor. Yalnız talimatla dinlenmeleri ayrıca bizim tanıklara soru sorma hakkımız da elimizden almaktadır. Şimdi bölgemizde uyuşturucunun teşvik edildiğini, devletin bu uyuşturucuya göz yumduğunu ve aslında bir çok dosyası var. Arşiv kaydında da var şu an sadece Mardin Adliyesinde de dört tane devam eden uyuşturucudan suç kaydının olması. Bu kadar suç kaydı olan birinin aslında cezasızlık politikası sonucunda dışarda olması ve bağımlı olması bunu uyuşturucu etkisi altında işlemesi elbette tesadüf değil. Çünkü son dönemde hem tarafımızca takip edilen dosyalarda hem basına ve kamuoyuna yansıyan dosyalarda aslında failerin bir çoğunun uyuşturucu bağımlısı olduğunu görüyoruz. Bu yargıca yargıda uygulanan cezasızlık politikaları olarak aslında en çok Ceza Kanununun 62.maddesine uygulandığını görüyoruz. Bu hususta aslında mahkemece iyi hal indirimi gibi hiçbir indirim uygulanmamasını talep ediyoruz. Tutukluluğa ilişkin de zaten delillerin toplanmamış olması, bi kısım tanıkların dinlenmemiş olması, işlediği suç ve canavarca hisle ve tasarlayarak işlemesi göz

önünde bulundurularak şu aşamada sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ediyoruz” demiştir

Diğer müşteki: maktülün ablası olduğunu sanığın en ağır cezayla cezalandırılmasını talep etmiştir.

Müşteki vekili “Sayın başkan önceki meslektaşlarımın beyanlarına da katılarak öncelikle ben şu hususu ifade etmek istiyorum. İddia makamı her ne kadar nitelikli hal olarak eşe karşı kasten öldürme ve kadına karşı kasten öldürme nitelikli hallerinden iddianameyi düzenlemiş olsa da bizce söz konusu dosya kapsamında da iki nitelikli hal daha bulunmakta. Her ne kadar sonuca etkili olmasa da ceza miktarı bakımından aynı olsa da biz bunların da mahkemenizce göz önünde bulundurulmasını istiyoruz. İlk nitelikli hal olan kısım TCK 82.maddenin 1. fıkrasının b bendi. Yani canavarca hisle ve eziyet çektirerek fıkrasından sanığın cezalandırılması gerektiğini düşünüyoruz. Bunu neden söylüyoruz? Özellikle şu hususu ifade etmek isteriz. Canavarca hisle gerçekleştirilen bir öldürme eylemi söz konusu. Söz konusu sanık her ne kadar savcılık aşamasında, Sulh Ceza sogusunda vermiş olduğu beyanlarda arlarında bir tartışma olduğu, husumetli olduklarına ilişkin beyanlarda bulunmuş olsa da aslında söz konusu olay gününde müşteki olan maktul olan kişiyle herhangi bir tartışmalarının olmadığı ve söz konusu sanığın aslında bu öldürme eylemini kafasına koyarak yani herhangi bir sebep olmadan ma.. akla mantığa uygun olmayan burda belki haksız tahrik vesaire de düşünülebiliriyine canavarca hisle olduğunu düşünmemizin bir sebebi de maktülün ameliyatlı olması. Sezeryanla bir doğum yapmış olması ve hala aslında yatalak olmasından kaynaklanıyor.sanığın ağırlaştırılmış müebbetle hiçbir takdiri indirim sebebi uygulanmadan ağırlaştırılmış müebbetle cezalandırılmasını talep ediyoruz.” demiştir.

Özgürlük için hukukçular derneği adına katılma talebinde bulunan avukat söz alarak ;. Bizler de hem derneğimizin sorumluluğu sosyal sorumluluğu ve kadına yönelik ayrımcılık ve şiddete karşı yaptığımız çalışmalar çerçevesinde bu söz konusu mahkemenizde de görülen dosya bir kadın cinayeti dosyası olması nedeniyle bizlerin de sorumluluğu yasal ve hukuki dayanaklarımızla birlikte katılma talebimiz vardır. Kısaca hukuki, yasal dayanaklara da değinmek istiyorum. 5271 Sayılı Yasa gereğince kanunda davaya katılma hakkı olanların güvencesi ve buna ilişkin düzenleme mevcut. Burda sınırlayıcı usul usullere yer verilmediğinden mahkemenizin geniş takdir yetkisi

bulunmaktadır. Buna ilişkin mahkemenizin de hem bizlerin hem de diğer kurum kadın kurumlarının katılma taleplerinin suçtan zarar görme anlamında taleplerimizin kabul etmesi gerekmektedir. Yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Kadına Karşı Ayrımcılığın Önlenmesine dair sözleşme Sedavda düzenlenmesi düzenlendiği üzere yine İstanbul Sözleşmesinin ilgili maddeleri, iç hukuklarda görülen koşullara uygun olarak kamu kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin ve aile içi şiddet danışmanlarının iş bu sözleşme uyarınca belirlenen suçlara ilişkin soruşturma ve adli takibatın yapılması sırasında mağdurun isteği üzerine mağdura yardım ve destek vermesi olanağı sağlamak üzere gerekli hukuki ve diğer tedbirleri alır şeklinde Sedavda düzenleme vardır. Ve Türkiye'nin de taraf olduğu bu sözleşmeden kaynaklı mahkemenizin de bu çerçevede karar kurması gerekmekte. Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Romanya kararında mahkeme hakların korunması bakımından sözleşmenin teorik ve sanal olmanın ötesinde pratik ve etkili olacak biçimde yorumlanması gerektiğini dikkate alır. Ve mahkeme önünde getirilen davalarda karar vermeye değil daha genel olarak sözleşmede belirtilen hakların açıklanması, korunması ve geliştirilmesine hizmet etmekle birlikte bu konuda katkı sunacak sivil toplum örgütlerinin ve kadına, kız çocuklarına yönelik herh.. suç işleyen kişilerin dosyalarını takip eden sivil toplum örgütlerinin de suçtan zarar görme sonucuna vardığı açıktır. . Mahkemenizde gördüğümüz üzere meslektaşlarımızın savunmalarında da şahit olduğumuz üzere gerek soruşturma sürecinde gerek mahkemeniz sürecinde usule ilişkin hukuki güvencelerin yerine getirilmemesi ve cezasızlık politikasının bir sonucunu doğurabilecek haksız tahrike yönelik soruların yöneltilmesi ve bu takdiri indirim uygulama amaçlanması açısından bizlerin de hem mahkemenizin güçlendirilmesi hem de bu aşamayı takip etme açısından ciddi bir sorumluluğumuz mevcuttur.. Öncelikle katılma talebimizin kabulüne yine sanığın da herhangi bir takdiri indirim de veya başkaca bir indirim yapılmadan en üst haddten cezalandırılmasını ve tutukluluk halinin de devamına karar verilmesini talep ediyoruz. ” demiştir.

Müşteki Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Vekili söz alarak ' Sayın heyet bizim Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı adına katılma dilekçemiz vardı. Bunu tekrar ediyoruz. Katılma talebimizin kabulünü istiyoruz. Bununla birlikte biz olayı incelediğimizde uyuşturucu devamlı hayatını uyuşturucu etkisinde sürdüren bir adamın evhamlı ve kuruntulu bir adamın kendisini aldattığı vehmiyle kafasında düşünceler döndürerek uyuşturucunun da etkisiyle karısına karşı bir öldürme eylemi gerçekleştirdiğini

görüyoruz. Biz bu eylemin daha önce kafasında bi birkaç defa döndürerek, çevirerek, tasarlayarak ve planlayarak yapıldığını düşünüyoruz.on yedi bıçak darbesi bunu gösteriyor ki canavarla hisle on biri on biri tek başına ölmeye elverişli bıçak darbesi. Bunu canavarla hisle gerçekleştirmiş. Biz bütün bun.. nitelikli hallerin eklenerek sanığın en üst hadden çünkü hiçbir haksız tahrik haksız tahrik ve takdiri indirim uygulanmadan takdiri indirimin de uygulanmasını gerektirecek bir durum da yok. Suç kaydı da var. Eskiye dair suç kaydı da var. Bundan sonra uyuşturucu kullanmayacağına dair en ufak hiçbirimizde öyle bir intiba da görülmedi. Bütün bu nedenlerden dolayı sanığın en üst hadden cezalandırılmasını ayrıca annesine karşı yaralama eyleminden de cezalandırılmasını talep ediyoruz.’ demiştir.

Dosyada Mardin barosu başkanı, diğer baro kadın hakları merkezi avukatları söz almış toplamda 10 avukat beyanda bulunmuştur. Raporda tüm avukatların beyanına yer verilmemiş özetle yazılmıştır. Yine avukatlar beyanda buldukları esnada sanık tarafından sürekli müdahalede bulunmuş sanık avukatlara yönelik “yalan söylüyorsunuz” demiştir. Mahkeme başkanı tarafından sanığa müdahale edilmiş fakat sanık duruşma boyunca avukatların beyanını kesmeye devam etmiştir.

Duruşma esnasında iki tanıkta dinlenmiştir. Olaya ilişkin görgü ve bilgileri sorulmuş. Avukatların tanıklara sordukları sorularla olayın aydınlatılması sağlanmaya çalışılmıştır.

Cumhuriyet savcısı söz alarak “ *tanık beyanlarına, gelen bilgi ve belgelere bir diyeceğimiz yok. Katılma talepleri hususunda takdir mahkemenin olmakla beraber sanığın eylemlerinin niteliği, atılı suçun mahiyeti, mevcut delil durumu da gözetildiğinde tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ediyoruz.* ” demiştir.

Mahkeme başkanı “ *sanığın tutukluluk halinin devamına, müşteki taraf vekillerinin daha önce istinabe suretiyle dinlenen tanıkların yeniden mahkeme huzurunda dinlenmelerine yönelik vaki taleplerinin bu aşamada reddine, Katılma talebinde bulunan Özgürlük için Hukukçular, Mardin Barosu, Diyarbakır Barosu, Şanlıurfa Barosu ve Roza Kadın Derneği vekillerinin doğrudan suçtan zarar görme ihtimalleri bulunmadığı değerlendirilmekle vaki katılma taleplerinin reddine, Suçtan zarar görme ihtimaline binaen müştekiler İ.A, V. K, H. K, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı CMK'nın 237 ve devamı maddeleri gereğince dava ve duruşmalara katılan olarak kabulüne, Dosyanın varsa tevsii tahkikat yoksa esas hakkındaki mütalaasını hazırlamak üzere*

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine, Bu nedenlerle duruşmanın 30/09/2024 gününe bırakılmasına karar verilmiştir. " demiştir.

30.09.2024 tarihinde ki duruşmaya sanık, müştekiler ve vekilleri katıldı. Dosya da dinlenmeyen bir tanık SEGBİS sistemi ile bağlandı beyanda bulundu.

Iddi makamı söz alarak "Tevsii tahkikat talebimiz yoktur esas hakkında mütalaa sunacağız. Sanığın olay tarihinde eline geçirdiği ekmek bıçağı ile Eşi olan Vatfa Ecevit'e vücudunun değişik yerlerinden kasıtlı olarak ve onu öldürmek amacıyla birçok defa bıçaklanması neticesinde eşinin vefatına neden olmak suretiyle üzerine atılı eşe karşı kasten öldürme suçunu annesi olan mağduru söz konusu bıçakla vücudunda kemik kırığı oluşturur şekilde yaralamak suretiyle üzerine atılı üst soya karşı silahla kasten yaralama suçunu işlediğinin sabit olduğu sanığın işlediği suçlarla ilgili hakkında uygulanması gereken herhangi bir hafifletici nedenin bulunmadığı anlaşılmalı sanığın eylemlerine uyan TCK'nın 82/1-d,f 86 /1, 86/3-a,b 87/3, 53/1, 54/1 58, 63.maddeleri gereğince cezalandırılmasına sanığın üzerine atılı suçların vasıf ve mahiyeti üzerine atılı suçları işlediği hususunda mevcut delil durumu üzerine atılı suçlarla ilgili alabileceği muhtemel ceza miktarı kaçma şüphesi bulunması nazara alınarak tutukluluk halinin devamına karar verilmesi" talep edilmiştir.

Mahkeme başkanı mütaalaya karşı beyanda bulunmak üzere sanık'a söz vermiş "Savunmam yoktur başkanım. Benim bilincim dışında oldu olay ben bilinçli yapmadım gerçekten bilinçli yapmadım yüce yargıdan af diliyorum cezaevinde kendime bakamıyorum başkanım sadece o sıkıntım var başka da hiçbir sıkıntım yok. Benim raporum herhalde size gelmesi lazım infaz koruma da sorabilirsiniz ben adli tıpa sevkimi istiyorum' dedi

Sanık müdafii söz alarak 'mütalaya katılmıyoruz müvekkilin lehine olan hükümlerin uygulanmasını talep ediyoruz.' dedi

Müştekiye ve vekiline söz verildi " iddia makamının esas hakkındaki mütalaaasına aynen iştirak ediyoruz burada bizim haksız tahrik gibi indirimlerin uygulanmayacağına dair inancımız tamdır. Zira ilk aşamada her ne kadar sanık abisinin de söylemiş olduğu gibi saçma ve anlarda bulduysa da huzurunuzda bu beyanların aslında gerçekçi olmadığı beyan etmiştir. Yine dosyaya gelen kamera kayıtlarında, telefon incelemelerinde maktulün herhangi bir aldatma eylemine girişmediği ortadadır. Bu sebeple biz haksız tahrik indiriminin uygulanmayacağına dair zaten inancımız tamdır.

söz konusu eylem açık ve nettir eşe karşı bir kasten öldürme durumu söz konusudur burada uygulanacak herhangi bir takdiri indirim durumu söz konusu değildir. Burada uygulanacak en ufak bir indirim sadece müvekkilimizin yaralayacak durumda değildir bütün Türkiye'yi ve kamuoyunu yaralayacak cinsten olacaktır bunu kararınızı verirken ve vicdanınızı hareket ederken göz önünde bulundurmanızı talep ediyoruz zira annesiz kalan 2 çocuk söz konusu ve 2 günlük bir bebek söz konusu biz kararınızı verirken bunu özellikle göz önünde bulundurmanızı talep ediyoruz. Hiçbir takdiri indirim uygulanmadan cezalandırılmasını ve tutuklu da devam etmesini talep ediyoruz.

Diğer müşteki ve vekili söz alarak 'Sanık ortada hiçbir sebep yokken V.E. 2 ayrı bıçak kullanarak gibi bu bıçakların bir tanesi darbelerden dolayı artık yamulmuştur 11'i tek başına öldürücü nitelikte olan 17 bıçak darbesiyle 4 yaşındaki kızının gözleri önünde yapmıştır. Yine cinayeti işledikten sonra V. E. başında durup canice bir şekilde gülümsediği tanık anlatımlarında mevcuttur. Tüm bunlar sanığın ruh halini gözler önüne sürmektedir dosya bir bütün olarak incelendiğinde işlenen cinayetin Yargıtay'ın aradığı kriter olan işlenen cinayetin toplumun ortak bilincine hiçbir zaman onaylanmaması kriteri de olduğu açıktır. Ayrıca ekleyeceğim bir diğer husus ise cinayetin tasarlanarak işlendiğidir şöyle ki sanın sabah baldızını evden göndermesi sonrasında üst kata çıkıp işleyeceği cinayette kendisini cesaretlendirmek adına daha önce hiç kullanmadığı kadar yüksek dozda uyuşturucu ve alkol kullanması. Cinayetin sonrasında suç delillerini yok etmek amacıyla bıçakları yıkaması bıçakları yıkaması tasarlamanın olduğunu gösterir niteliktedir. Saydığınız ve açıkladığımız tüm bu nedenlerle de mütalaaya ek olarak da sunacağımız cinayetin tasarlanarak ve vahşice bir hisle cani canavarca bir hisle işlendiğidir cezalandırmanın bu şekilde olmasını talep ediyoruz. 'dedi

Müşteki Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Vekili söz alarak' Biz de mütalaaya katılıyoruz sanığın maktul hakkındaki iddiaları gerek tanık beyanlarıyla gerek dosyadaki diğer delillerle de yalanlanmıştır zaten tanık beyanlarına bakıldığı zaman taraflar arasında bir husumet olmadığı da açıkça ortadadır dolayısıyla bu cinayet keyfi bir şekilde işlenmiştir. Dolayısıyla biz hiçbir indirim almadan sanığın canavarca hisle öldürme suçundan dolayı cezalandırılmasını ve tutukluluk halinin devamını talep ederiz. ' dedi

Sanıktan son sözü soruldu "Son bir diyeceğim yok özür diliyorum sizden başkanım gerçekten yalan söylüyorlar ben bilinçli yapmamışım ben de delilleri karartmamışım ben güvenlik güçlerini aradım zaten güvenlik güçleri beni ben de karartmaya çalışsaydım terlikle eşofman takımıyla atletle kendimi kanla elbiseli ye teslim etmezdim. Gerçekten öyle bir şey yapmamışım bilincim dışında oldu benim kafam güzeldi beni zorladılar ben yukarı odaya çıktım baldızımı koydum doğrudur uyuşturucuyu attım haddinden fazlasını aldım hatta hani çok fazla uyuşturucu etkisine girdim. İndim aşağıya 2 tane bıçak var diyor ya zaten meyve bıçağı benim elimdeydi ekmek bıçağı diyor meyve bıçağıydı ucu yamulan ben sinirle onu duvara vurdum böyle diğer bıçak eşimin elindeydi kestane soyarken üstüme bıçakla geldiği için ben cinnet geçirdim bana değişik değişik kelimeler söylediğinden dolayı ben cinnet geçirdim elindeki bıçağı almışım o sinirle cinnet geçirmişim gerçekten 3,4 tane vurduğumu hatırlıyorum gerisini hatırlamıyorum 'dedi

Mahkeme başkanı son sözleri alındıktan sonra karar vereceğini bunun için 10 dakikalık ara verdiğini belirtti. Duruşma salonunun boşaltılması istenmiştir.10 dakikalık aranın ardından Tekrar duruşmaya devam olundu.

Mahkeme başkanı söz alarak Sanık M.U.E. hakkında Maktul V. E.yönelik Eşe Karşı Kasten Öldürme suçundan;

1-Eylemine uyan 5237 sayılı TCK.nun 82/1-d-f maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özellikleri nazara alınarak AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,2-Suçun işleniş şekli, sanığın eylemden sonra gerçekleşen davranışları ve gözlemlenen kişiliği, suç işleme eğilimi, amacı ve tüm dosya kapsamından mahkememizde olumlu kanaat oluşmadığından sanık hakkında TCK'nun 62. maddesinin uygulanmasına takdiren YER OLMADIĞINA,

3-Sanık hakkında şartları oluşmadığından başkaca takdiri veya yasal artırım yahut indirim yapılmasına YER OLMADIĞINA,

4-sanığın CMK'nın 100 ve devamı maddeleri gözetilerek hükümlerle birlikte MEVCUT TUTUKLULUK HALİNİN HÜKÜMLE BİRLİKTE DEVAMINA

5)Sanık M. U. E hakkında mağdure N. E. yönelik üst soya karşı silahla kasten yaralama suçundan açılan kamu davasının halen adli tıp raporu beklenmesi nedeniyle diğer

kamu davaları bakımından sürüncemeye yol açmaması gerektiği gözetilerek BU DOSYADAN TEFRİKİ İLE AYRI BİR ESASA KAYDEDİLMESİNE

6 istinaf yasa yolu açık olmak üzere, Cumhuriyet Savcısının mütalaasına uygun surette, oy birliği karar verilmiştir.

Gereğçeli kararın tebliğinden sonra sanık müdafî tarafından " mahkumiyet kararının usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle" istinaf kanun yoluna başvuru yapılmıştır. Rapor tarihi itibarıyla dosya Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri hukuk ve kamu yönetimi açısından önemli bir insan hakları ihlali alanı oluşturmaktadır. Bu nedenle de devletin koruyucu, önleyici tedbirler alma yükümlülüğünü artırmaktadır. Söz konusu yükümlülükler gerek uluslararası sözleşmelerle gerekse iç hukukta ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Yaşam hakkı aynı zamanda öldürülmeme hakkıdır. Fakat ne yazık ki geldiğimiz noktada soruşturma süreci ve savcılık iddianamesinden eril yargının kadını adeta cezasızlık politikasıyla cezalandırmaya çalıştığı bir süreci görmekteyiz. Savcılık soruşturma aşamasının başlangıcından itibaren katil sanığın işlediği cinayeti meşrulaştırmak, doğallaştırmak ve cezasız bırakmak adına yoğun bir çaba sarf etmiştir. Bu çabayı soruşturma aşamasında bilgi sahibi olarak dinlenen tanık ifadelerinin V.E'nin sanık M.E'yi aldatıp aldatmadığına ilişkin alınan beyanlarından anlıyoruz. Yine sanığın maktüle karşı asılsız iddiaların gerçekliğine ilişkin savcılığın görüntü, ses, mesaj kaydı bulunup bulunmadığına dair bilirkişi raporu talep etmesinden anlıyoruz. Yine iddianameyi incelediğimizde TCK 82/1-b bendinde yer alan kasten öldürmenin nitelikli hali olan canavarca hisle ve eziyet edilerek, eziyet çektirilerek işlenmesine yer verilmediğini görmekteyiz. Yargılama aşamasının sonunda da görüldüğü üzere 17 bıçak darbesiyle 11'İ tek başına öldürücü nitelikte olmasına rağmen Mahkeme Heyeti kararın da sanığın eylemine ilişkin TCK 82/1-d-f maddesine uyduğunu belirtmiş eş ve gebe kadın olması sebebiyle nitelikli halden hüküm kurmuştur. Yargılama aşamasının kamuoyu tarafından takip edilmesi ve çeşitli baro Kadın Hakları Merkezi avukatlarının duruşmalara katılması ve dosyanın esası hakkında avukatların beyanları yargılamaya katkı sunmuş ve mahkemenin bu nedenle sanığa herhangi bir takdiri indirim uygulamadan sanık hakkında Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezası vermesini

sağlamıştır. 2 günlük doğum yapmış iki çocuklu kadının öldüren sanığa iyi hal indirimi uygulanmamış olması az da olsa vicdanları rahatlatmakta ülkemizde bu kararın emsal olmasını dileriz.

Başvuru no: 20

Başvuru tarihi: 20 Temmuz 2024

Başvuru konusu: Başvurucu Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesin'de yargılanmakta olduğu bir dosya kapsamında tutuklu olduğunu duruşmaya katılmak için Marmara(Silivri) 5 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirildiğın belirtmiştir. 02.07.2024 tarihindeki duruşmasından sonra Kürkçüler F tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna götürülmüş yaklaşık bir hafta sonra gardiyanlar tarafından zorla revire götürüldüğünü ve darp edildiğini yine gardiyanlar tarafından kendisine yönelik küfür ve hakaret içerikli sözler söylendiğini iddia etmiştir. Başvurucu kendisini darp eden gardiyanlarla ilgili olarak şikayetçi olmak istediğini derneğimizden hukuki destek ve suç duyurusu dilekçesi hazırlanması konusunda avukat desteği talebi olduğunu belirtmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

İşkence ve Kötü Muamele yasağı (AİHS.3. madde) ,Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebinin üzerine dernek avukatı tarafından başvurucunun bulunduğu **Adana** Kürkçüler F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gidilerek başvurucu ile görüşülmüştür. Olaya ilişkin detaylı bilgi alınmış ve ardından Adana Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusu dilekçesi hazırlanmıştır. Suç duyurusu dilekçesinde özetle ' Müvekkilin Kürkçüler F tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu 14.07.2024 tarihinde infaz kurumunda görevli gardiyanlar tarafından bir anda Revire çağırılmıştır. Müvekkil herhangi bir rahatsızlığının olmadığını, revire çıkmak istemediğini, revir talebinin olmadığını dile getirmesine rağmen kendisini aynı gün ikinci kez revire çıkmak zorundasın diyerek çağırılmışlardır. Müvekkil de sorun çıkmasın diye revire çıkmıştır.'Ancak revire girişte bulunan alanda Gardiyanların da bulunduğu bir ortamda , doktor tarafından kıyafetlerinin çıkarılması istenmiştir. Bunun üzerine müvekkil "herhangi bir şikayetim yok. Darp edilmedim. Darp cebir izim yok. Kolumda çok eski izler var onlarda daha öncesinde olan yara izleridir". şeklinde cevap verip kolunu göstermiştir. Devamında "Benim bir sorunum yok kıyafetlerimi çıkarmak istemiyorum. Ayrıca burası muayene alanı değil ve bu şekilde gardiyanların yanında kıyafetimi çıkarmamı söylemeniz hekimlik meslek kurallarına da aykırıdır." şeklinde

cevap vermiştir. Müvekkil bu cevabı verir vermez arkasında bulunan gardiyanlardan biri müvekkilin ensesine tokat atmıştır. Diğer iki gardiyan da müvekkilin her iki kolundan tutup müvekkili yere doğru eğmişler ve o şekilde müvekkilin muhtelif yerlerine vurarak darp etmişlerdir. Müvekkili darp eden Gardiyanlar aynı zamanda "sizi sikeceğiz, siz görürsünüz piçler, sen kendini ne sanıyorsun orospu çocuğu, piç, bize artistlik mi yapıyorsun lan" şeklinde hakaret ve tehditlerde bulunmuşlardır. Bu şekilde müvekkili darp ederek koğuşa kadar götürmüşlerdir. Koğuşa götürülmeden önce baş memurluk kapısının yanında bulunan arada kamera açısı görmediği için gardiyanlar tarafından müvekkil bir kez daha darp edilmiştir. Müvekkil burada gardiyanlar tarafından duvara vurulmuştur. Ardından müvekkil koğuştan havalandırılmasına çıkarılmış burada da darp edilmiştir. Müvekkil koğuştan havalandırılmasında yere yatırılmış ayak bileklerine, Göğüs kafesine ve sırtına ve vücudunun muhtelif yerlerine ayakla basılmış bu şekilde burada da darp edilmiştir. Aynı koğuştan kalan hükümlü/tutuklu darp eylemine engel olmak istemiş ancak Gardiyanlar tarafından tehdit edilerek uzaklaştırılmıştır. Ardından gardiyanlar koğuştan ayrılmıştır. Müvekkil darp edildiği için nefes darlığı yaşamaya başlamış bu sebeple hastaneye gitmek istemiştir. Yine müvekkil Adana Şehir Eğitim Araştırma Hastanesine muayene için götürülmüştür. Ancak muayene odasına elleri kelepçeli bir şekilde jandarmaların da içeride bulunduğu bir ortamda muayene edilmeden geri gönderilmiştir. Müvekkil burada göğüsüne yumruk ve tekme darbeleri aldığını bu sebeple nefes darlığı yaşadığı söylemiştir. Bunun üzerine müvekkilin göğüs röntgeni çekirilmiş başkaca bir işlem yapılmadan geri gönderilmiştir. AİHM, özgürlüğünden yoksun bırakılmış bir kimseye karşı gerekli olmayan her türlü fiziksel güç kullanımının insan onurunu kırarak nitelikte olduğunu ve tüm bu uygulamaların kötü muamele olduğunu birçok kararında açıklıkla ifade etmiştir.

Müvekkilin işkence görmüş olduğunu tespiti için bir an önce Adli Tıp'a sevkini sağlanmasını, Savcılık huzurunda ifadesinin alınmasını, olaya şahit olan aynı koğuştaki bütün hükümlü ve tutukluların tanık sıfatıyla beyanlarının alınmasını, kamera kayıtlarının ivedilikle istenmesini kamera kayıtlarının silinmemesi için gerekli önlemlerin de alınmasını Olayın yaşanmasına sebep olan Gardiyanların isimlerinin tespit edilmesi ile şüpheli sıfatıyla ifadelerinin alınmasını ve tüm şüpheliler hakkında Cezalandırılmak üzere Kamu davası açılması talep edilmiştir.

Başvurucu hakkında hazırlamış olduğumuz dilekçe 22.07.2024 tarihinde Adana Cumhuriyet Başsavcılığına verilmiştir. Rapor tarihi itibariyle soruşturma aşaması devam etmektedir.

Değerlendirme:

İşkence mağduru olan kişi için sadece işkence ve kötü muamele yasağının ihlali değil aynı zamanda yaşama hakkının da ihlal edildiği görülmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin pek çok kararında da belirttiği gibi; yaşama hakkının ihlal edilmiş olması için mutlaka ölüm olayının gerçekleşmiş olması aranmaz. Taraf devletlerin yaşama hakkını güvence altına alan koruma tedbirlerini almamış olması da 2. maddenin ihlali niteliğini taşır. Başvurucu öldürülmemiş ise de yaşam hakkı ihlal edilmiştir. Ayrıca İşkence Türk Ceza Kanununda ve Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası sözleşmelerde mutlak surette yasaklanmasına rağmen maalesef Türkiye de halen işkence olayları yaşanmaktadır. Bu durumunun temel sebebi elbette kamu otoritesini temsil eden kişilerin Cezasızlık algısından kaynaklanmaktadır. Bu sebeple bu ve benzeri olayların yaşanmaması adına Faillerin tamamının tespiti için etkili bir soruşturma yürütülmesi ve işkence faillerinin Cezalandırılmaları gerekmektedir.

Başvuru tarihi: 5 Mayıs 2024

Başvuru konusu: Başvurucu 02.04.2024 tarihinde Adana ilinde Dem Parti İl Örgütü tarafından ‘Van Halkının İradesi Gasp Edilemez ’ düzenlenen basın açıklamasına katıldığını basın açıklaması bittikten sonra açıklamaya katılan kitlenin Dem Parti il Örgütü binasına yürüdüğünü ve o sırada arbede yaşandığını ve kendisinin darp edildiğini buna ilişkin hastaneye götürüldüğünü ve darp raporu aldığını belirtmiştir. Başvurucu kendisini darp eden görevli kolluk görevlilerinden şikayetçi olmak istediğini derneğimizden hukuki destek ve suç duyurusu dilekçesi hazırlanması konusunda avukat desteği talebi olduğunu belirtmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

İşkence ve Kötü Muamele yasağı (AİHS.3. madde) ,Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),İfade Özgürlüğü (AİHS M. 10, AY m. 34)Barışçıl Toplanma ve Gösteri Özgürlüğü(AİHS M. 11)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi doğrultusunda avukat görevlendirmesi yapılmıştır. Olaya ilişkin detaylı bilgi alınmış ve ardından Adana Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusu dilekçesi hazırlanmıştır. Suç duyurusu dilekçesinde özetle

Müvekkil 02.04.2024 tarihinde saat 17.30 da İnönü Parkında Adana DEM Parti İl örgütü tarafından gerçekleştirilen "WAN HALKININ İRADESİ GASP EDİLEMEZ!" konulu basın açıklamasına katılmıştır. İnönü Parkında belirtilen amaçlarla basın açıklaması gerçekleştirilmiş olup herhangi bir kamu güvenliği tehlikesi söz konusu olmamıştır. Kaldı ki bu etkinliğe kolluk tarafından da herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Müvekkil İl ve ilçe yöneticileri ile birlikte parti binasının girişine geldiği esnada Kolluk güçleri tarafından kitleye saldırı başlamıştır. Parti Yöneticilerinin Kolluk amirleri ile yapmaya çalıştığı müzakereler devam ederken kolluk görevlileri tarafından önce çember daraltılmış, kolluk görevlileri tarafından çemberin içerisinde bulunan müvekkil ve diğer kişilere kalkanlar ile vurulmaya başlanmış ve ardından çemberin içinde bulunan kişiler vücutlarının sair yerlerine vurularak, tekmelenerek darp edilmişlerdir. Ortada kamu güvenliğini bozan kamu güvenliğini tehlikeye sokan hiçbir somut delil emare bulunmamasına rağmen kolluk güçleri kitleyi darp etmiştir. Müvekkil

çemberden çıkmaya çalışmasına rağmen kolluk saldırısına devam etmiştir. Kitlenin tamamı parti binasının giriş koridoruna sıkıştırıldıktan sonra bu defa kitleye karşı biber gazı sıkılmaya başlanmıştır. Sıkılan biber gazı normalden farklı olarak isabet ettiği yerde dağılan cinsten olması ve insan vücuduna isabet ettiği yerde plastik mermiye yakın bir acıya neden olduğu müvekkil tarafından ifade edilmiştir. Bu şekilde kolluk görevlileri tarafından sıkılan biber gazı neticesinden sonra birçok kişi gibi müvekkil de fenalaşmış ve nefes almakta zorlandığı için hastaneye kaldırılmıştır. Müvekkil aynı zamanda Astım hastası olduğu için darp olayı ve biber gazına maruz kalması nedeniyle uzun süre sağlık sorunu yaşamıştır. Müvekkil gittiği Yüreğir Devlet Hastanesinden Hekim raporu almıştır. Alınan Rapordan da müvekkilin darp edildiği sabittir. Yukarıda olay örgüsünde belirttiğimiz, müvekkilin ve bildireceğimiz tanık beyanları da alındıktan sonra anlaşılacağı üzere müvekkil kolluğun müdahalesi sonucunda kolluk görevlileri tarafından darp edilmiş Müvekkilin darp edilmesi, kötü muameleye, işkenceye maruz kalması ve Anayasal haklarının kullanımının engellenmesi olayına karışan tüm kolluk görevlisi şüphelilerin kimliğinin tespit edilerek tüm şüpheliler hakkında kamu davası açılmasını kamu davası açılmasını talep ederiz.

Başvurucu hakkında hazırlamış olduğumuz suç duyurusu dilekçesi 10.05.2024 tarihinde Adana Cumhuriyet Başsavcılığına verilmiştir. Başvurucu Kısa bir süre sonra Adana Emniyet Müdürlüğüne ifadeye çağırılmıştır. Şikayet dilekçesine ilişkin beyanları alınmıştır. Başvurucu ifadesinde 'haksız ve hukuksuz bir şekilde darp edildiğini kendisini darp eden kolluk güçlerinin tespit edilip cezalandırılmasını' belirtmiştir.

Değerlendirme:

Herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınmıştır. Anılan maddenin birinci fıkrasında insan onurunun korunması amaçlanmıştır. Üçüncü fıkrasında da kimseye işkence ve eziyet yapılamayacağı, kimsenin insan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza veya muameleye tabi tutulamayacağı hüküm altına alınmıştır.. Devletin kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı kapsamında sahip olduğu pozitif yükümlülüğün usule ilişkin boyutu çerçevesinde devlet, doğal olmayan her türlü fiziksel ve ruhsal saldırı olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili resmî bir soruşturma yürütmek durumundadır. Bu tarz bir soruşturmanın temel amacı söz konusu saldırıları önleyen hukukun etkin bir şekilde uygulanmasını güvenceye

almak, kamu görevlilerinin ya da kurumlarının karıştığı olaylarda, bunların sorumlulukları altında meydana gelen olaylar için hesap vermelerini sağlamaktır. Tüm bu nedenlerle müvekkilin Anayasal hakkına yönelik gerçekleştirilen müdahale demokratik toplum düzeninin gereklilikleri ile bağdaşmamaktadır. Anılan tüm bu nedenlerle müvekkilin Anayasa'nın 26. maddesi ve AİHS'in 10. maddesi ile güvence altına alınan İfade Özgürlüğü, Anayasa'nın 34. maddesi ve AİHS'in 11. maddesi ile güvence altına alınan Barışçıl Toplanma ve Gösteri Özgürlüğü ihlal edilmiştir.

Başvuru no: 22

Başvuru tarihi: 23 Temmuz 2024

Başvuru konusu: Başvurucu 09.07.2024 tarihinde Adana'da mülteci olan M.E'nin HIV+ test sonuçlarının sosyal medyada ifşa edilmesinin ardından Adana Valiliği tarafından sınır dışı edilmesi üzerine gittiği Suriye ülkesinde öldürülmüş olduğu iddiası ile derneğimize başvuru yapmıştır. Başvurucu insan hakları aktivisti olduğunu bu nedenle mağdur M.E'nin kişisel verilerinin sosyal medyada paylaşılması ve hedef gösterilerek sınırdışı edildiği aynı zamanda mağdurun LGBTİ+ olması sebebiyle de ülkesinde öldürüldüğü iddiasına yönelik kişi ve kurumlara ilişkin araştırma ve hukuki süreci başlatmamız konusunda hukuki destek talebinde bulunmuştur.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

İşkence ve Kötü Muamele yasağı (AİHS.3. madde) ,Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17)

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi doğrultusunda avukat görevlendirmesi yapılmıştır. İlk olarak Mağdur M.E ile ilgili haber sitelerinden bilgi toplanmış ardından Adana Barosu LGBTİ+ Hukuk Komisyonu üyesi bir Avukat ile birlikte Adana Geri Gönderme Merkezine gidilerek M.E hangi tarihte getirildiği, GGM den hangi tarihte gönderildiği, ve sınır dışı kararı incelenmiştir. İncelenen bilgi belgelerden mağdurun HIV+ olduğunun sosyal medyada yayınlanmasının ardından Adana Valiliği tarafından M.E hakkında sınır dışı kararı verilmiş aynı gün Geri Gönderme Merkezine getirilmiş ve 1 saat içerisinde Geri Dönüş Formu imzaladığı gerekçesiyle sınır kapısına götürülmüş ve sınır dışı edilmiştir. Bilgi ve belgeler toplandıktan sonra Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği adına M.E hakkında ihbar dilekçesi sunulmuştur.

Dilekçede özetle '9 Temmuz 2024 tarihinde Ulusal yayın yapan Yeniçağ gazetesi yazarı FATİH ERGİN Sosyal medya X hesabında " Suriyeli göçmen, trans kadın M. E.'nin HIV + statüsünü içeren hastane evrakını yayınlamış, nefret ve ayrımcılık içeren yorum yaparak mağdurun kişisel verilerini ihlal etmekle beraber, nefret ve ayrımcılık söylemlerine maruz bırakılarak hedef gösterilmiştir.

M.E.hakkında çıkan sosyal medya paylaşımları neticesinde 9 Temmuz 2024 tarihinde Adana Valiliği tarafından verilen sınır dışı kararı üzerine M.E aynı gün herhangi bir

Savcılık emri olmadan kollukça evinden alınmış ve Adana Geri Gönderme Merkezine götürülmüştür. Adana GGM'ye 14.15 giriş yapmış 15.45 te ise çıkış yaparak alelacele Hatay Cilvegözü Kara Hudut kapısından sınır dışı edilmiştir. Şifaen öğrendiğimiz bilgiye göre 09.07.2024 tarihinde sınır dışı edildikten birkaç gün sonra cinsiyet kimliği nedeniyle Suriye de bulunan İdlib bölgesinde ÖSO (Özgür Suriye Odası) tarafından öldürüldüğü bilgisi tarafımıza ulaşmıştır.

Tüm bu hukuk dışı işlemlerin gerçekleşmesinin sebebi tedavi için gittiği Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki tahlil sonuçlarının ve kimliğinin ifşa edilmesinden kaynaklanmıştır. Sağlık çalışanları, mülteci trans bir kadının sağlık verilerini çeşitli haber sayfaları ile paylaşmış, haber siteleri sağlık raporunu kişisel veriler görünecek şekilde yayınlanmıştır. Sonrasında Adana Valiliği aynı gün içerisinde Yasal mevzuatın dışına çıkılarak kişi hakkında 09.07.2024 tarihinde sınır dışı kararı vermiş, aynı gün kararı tebliğ etmiş ve 7 günlük itiraz süresi beklenilmeksizin aynı gün kişiyi sınır dışı etmiştir.

Ayrıca paylaşımların ardından hakkında sınır dışı kararı verilen M.E. geri gönderme merkezinde herhangi bir baskı ve zorlamaya maruz kalıp kalmadığının araştırılması gerekmektedir. Yine 1 saat zaman zarfında kendisine sınır dışı kararı tebliğ edilmiş hemen ardından gönüllü geri dönüş formu sunulmuş ve imzalatılmıştır. M. E belgelerin imzalanmasından önce ve imzalanması sırasında, telefon etmesine izin verilmemiş, kurumda olmayan farklı bir tercüman hizmetlerinden faydalandırılmamış ve herhangi bir avukat veya herhangi bir itiraz yetkisi olan merci ile iletişime geçememiştir. Tüm belgelerin hızlı bir şekilde imzalamak zorunda bırakılması durumunun açıklığa kavuşması adına Adana Geri Gönderme Merkezinde tutulduğu ve imza attığı ana ilişkin tüm görüntü kayıtlarının, bilgi ve belgelerinin toplanıp incelenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Baskı altında imzalayıp imzalamadığının anlaşılması için önem arz etmektedir. Yine 09.07.2024 tarihli sınır dışı kararına binaen aynı gün hemen sınır dışı edilmesi usul ve yasaya aykırılık teşkil etmektedir.

mağdur M.E.'nin kişisel verilerinin yayınlanması ve ifşa edilmesine sebebiyet veren Adana Şehir Eğitim ve araştırma Hastanesi yetkilileri ile sosyal medyada hastane raporunun yayınlayan kişi ve basın kurumları hakkında gerekli etkili soruşturmanın yapılmasını ve sorumluların tespiti ile Usul ve yasaya aykırı olarak mağdurun sınır dışı edilmesi işlemi nedeniyle yaşam hakkının ihlali göz önünde bulundurularak etkili

soruşturma yapılarak maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve sorumluların tespiti talep edilmiştir.

İhbar dilekçesinin ardından Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatılmıştır. Rapor tarihi itibarıyla soruşturma aşaması devam etmektedir.

Değerlendirme:

Bilindiği gibi LGBTİ+'lar tüm dünyada gerek kamu idareleri gerekse sosyal yaşamda ötekileştirilip ve ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Özellikle ortadoğu toplumlarında bu insanlar son derece baskı altındadırlar. Buna rağmen hem uzun zamandır savaş ve çatışma ortamının hakim olduğu hem de aşırı radikal dinci ve yasa dışı grupların bulunduğu Suriye Ülkesine gönderilmesi halinde LGBT+ cinsel kimliği bulunan bir kişinin yaşam hakkının ihlal edileceğini öngörmek mümkün değildir. Ayrıca Devletlerin insan haklarıyla ilgili olarak başlıca üç ödevinin bulunduğu söylenebilir. Bunlar; -saygı göstermek, korumak ve gereğini yerine getirmek biçiminde formüle edilmektedir. Bu anlamda somut olayımızda M.E'nin yaşam hakkının ihlaline varan sürecin gerek kişilerin ve haber sitelerinin sosyal medya platformları üzerinde açıkça hedef gösterecek şekilde paylaşımlar yapmaları ile başlamış devam eden süreçte tarafı olduğumuz ve hukukumuzun bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve AIHM kararları ile pozitif yükümlülükler getirmiş olmasına rağmen kamu kurumları da bu yükümlülüğün aksine hareket ederek M.E'nin yaşam hakkının ihlaline sebebiyet vermiştir. Yine somut olayda maalesef hukuk değil sosyal medya baskısı ile hareket edilmiş ve alınan sınır dışı kararına itiraz ve diğer başvuru yollarına başvurma hakkı tanınmadan yukarıda izah ettiğimiz şekilde alelacele sınır dışı edilmiştir.

Başvuru no: 9

Başvuru tarihi: 05 Ocak 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu anne, kızının oyun sitesinde edindiği arkadaşı tarafından şüphelinin evine götürüldüğünün ardından cinsel istismara uğradığını konuya ilişkin Adana Çocuk İzlem Merkezinde ifade verdiklerini, şüpheli hakkında şikayetçi olduğunu belirtmiştir. Soruşturma ve kovuşturma aşamasının takibi konusunda dernekten avukat desteği talebi olduğunu belirtmiştir. AYHED tarafından başvurucuya hukuki süreç ile ilgili bilgilendirme yapılmış ve hukuki destek-dava takibi konusunda avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Adana Cumhuriyet Başsavcılığında devam eden soruşturma dosyasına vekaletname sunulmuş dosya örneği alınmıştır. Mağdur ifadesinde Y. Ç. ile sosyal medya üzerinden tanıştığını, ifade tarihinden önceki pazar günü görüştiklerini, kendisini mahallesinden Fiat Egea marka arabayla aldığını, kendisini bir yere götürüp telefonunu elinden aldığını, şimdi ne yapacaksan yap dediğini, tokat attığını, telefonunu istediğini ancak kendi telefonunu vererek evin konumunu aç dediğini, Y'nin Hayal Park'ta bulunan evine gittiklerini, evin sitenin içinde 5. katta olduğunu, evde kimse olmadığını, Y'nin erkek arkadaşını mı düşünüyorsun dediğini, evet deyince tokat attığını, "Seni sikmeden bu evden göndermeyeceğim." dediğini, istemediğini, "Zorla bana sahip olamazsın." diye cevap verdiğini, Y'nin kıyafetlerini çıkardığını, kendi kıyafetlerini de çıkartıp koltuğun üzerine ittiğini ve cinsel ilişkiye girdiğini, bu olaydan birkaç ay öncesinde erkek arkadaşı M. ile de cinsel ilişkisinin olduğunu ancak o ilişkide rızası olduğunu, Y'nin kollarından tutup cinsel ilişkiye girdiğini, tişörtünü yırttığını, evde 3 saat kadar kaldıklarını, telefonunu verdiğini, sonra kendisini Barajyolu'na bıraktığını, arkadaşının yanına gittiğini ama olanları anlatmadığını, ifade gününün sabahı annesi ile hastaneye gittiklerini, annesine de yanında otururken mesaj atarak olayları anlattığını, Y.Ç den şikayetçi olduğunu beyan etmiştir.

Şüphelinin alınan savunmasında: mağdur A.B. ile 06/06/2024 tarihinde kendisine Whatsapp üzerinden mesaj atmasıyla tanıştığını, kendisine numarasını M. A.Ç.ten

aldığını, yaşının 19 olduğunu söylediğini, 6 Haziran akşamı A. ile Çakmak Plaza civarında buluştuklarını, Atatürk Parkı'na gittiklerini, bir müddet oturduklarını, A'nın otobüse binerek evine gittiğini, 7 Haziran Cumartesi günü görüştiklerini, Aleyna'yı evinin oradan aldığını, Hayal Park'a gittiklerini, bir müddet oturduktan sonra kendi evlerine geçtiklerini, evde bulunan ablası M.ile A'yı tanıştırdığını, kendi odasına geçtiklerini, A ile yarı çıplak bir şekilde seviştiklerini, daha sonra A'nın arkadaşı E'i almak için evden ayrıldıklarını, Starbucks kafeye gittiklerini, ardından makarnacıya gittiklerini, alışveriş yaptıklarını, E'i evine bıraktıklarını, bir müddet parkta oturup A'yı da bıraktığını, daha sonra ile tartıştiklerini, 9 Haziran günü A'yı evinin civarından aldığını, araç içerisinde konuştuklarını, kendi rızası ile eve gitmeye karar verdiklerini, apartmanın ana girişinde Anın uyuşturucu madde kullandığını düşünerek elinden alıp attığını, bildiği kadarıyla A ve abisinin uyuşturucu madde bağımlısı olduklarını, eve çıktıktan sonra seviştiklerini, ön yoldan cinsel ilişkiye girdiklerini, yaklaşık 2-3 saat evde kaldıklarını, A'nın, babasının kendisine tecavüz ettiğini söylediğini, erkek arkadaşı M ile de cinsel ilişkiye girdiğini söylediğini, A'yı Barajyolu Duygu Kafe civarına bıraktığını, araba içerisinde A'ya "Herkes kendi yoluna, ne sen beni tanı, nede ben seni tanıyayım" dediğini ve ayrıldığını, daha sonra M Ç'e mesaj atarak senin sevdiğin kız seni aldatıyor, bu kızdan uzak dur, bir yılını boşa vermişsin dediğini, A'nın kendisinden ayrılmasını sindiremediğini, M'e de durumu anlattığından dolayı kendisine iftira attığını, A ile eve gittiklerinde giydiği kıyafet ile çıktığı kıyafetin aynı olduğunu, A'nın kıyafetlerini yırtmadığını, kamera görüntülerinde de bu durumun gözükeceğini, A'nı zorla kaçırmadığını, zorla arabasına bindirmediğini, tokat atmadığını, zorla cinsel ilişkiye girmediğini, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini beyan etmiştir.

04.09.2024 tarihinde Cumhuriyet savcısı tarafından düzenlenen iddianamede özetle '*Soruşturma dosyasının bir bütün olarak incelenmesinde; her ne kadar mağdur şüphelinin telefonunu alarak evine götürdüğünü ve kendisine tecavüz ettiğini beyan ederek şikayetçi olmuş ise de; dosyada bulunan görüntü izleme tutanağından anlaşılacağı üzere mağdurun şüphelinin ikametine birden fazla kez gittiğinin tespit edilmesi ve mağdurun kıyafetlerinin şüpheli tarafından yırtıldığı beyanına rağmen girdiği kıyafetle çıktığı kıyafetin aynı olması hususunun şüphelinin savunmasının doğrular mahiyette olduğu, mağdurun rızası ile şüpheli ile görüşerek cinsel ilişkiye girdiğinin anlaşıldığı ancak şüphelinin üzerine atılı eylemlerin Reşit Olmayanla Cinsel İlişki suçunu oluşturduğu, , atılı suçun mağdur beyanı, mağdur beyanı, şüpheli*

savunması, mesajlaşmalar içeren ekran görüntüleri çıktıları ve kolluk tutanakları doğrultusunda sabit olduğu anlaşılma, TCK 104/1, 53 maddeleri uyarınca cezalandırılması istenmiştir.

Adana 11. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılama aşamasına geçilmiştir. 28.01.2025 tarihinde gerçekleşen duruşmaya mağdur ve müşteki vekili olarak dernek avukatı katılmıştır. İddianame kabul kararı ve ekleri okunarak duruşmaya başlanmıştır. Adana Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekilinin katılma ve sanığın cezalandırılması istemini içerir dilekçesini mahkemeye sunmuş olduğu görüldü.

Mağdur ve Müşteki vekili olarak söz verilmiş” Müvekkillerimizi bir sonraki celse hazır edeceğiz, şikâyetçiyiz, sanığın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti cinsel istismar suçuna isabet etmektedir. Bu sebeple öncelikle mahkemede katılmamıza karar verilmesini sonrasında dosyada görevsizlik kararı verilerek ağır ceza mahkemesine gönderilmesini talep edilmiştir.

Mahkeme ara kararında ‘mağdur A ve Müşteki Y vekilinin suçtan zarar görme ihtimaline binaen CMK 237 ve devamı maddeleri gereğince katılan, vekilinin katılan vekili olarak dava ve duruşmalara kabulüne,-Sanığın tüm aramalara rağmen bulunamaması ve adresinde belirlenememesi nazara alınarak sanık hakkında CMK'nın 98 madde gereğince yakalama emri çıkarılmasına, Mağdur A. ago odasında ifadesinin alınması için işlem icrasına,Bu nedenle duruşmanın 27/02/2025 gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

Celse arasında sanık hakkında çıkartılan yakalama kararı ikmal edilmiş. Sanık soruşturma aşamasında vermiş olduğu ifadesini tekrarlamıştır. Atlı suçu işlemediğini beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

27.02.2025 tarihli duruşmaya müşteki, mağdur, vekilleri ve sanık katılmıştır. Mahkeme tarafından çağrılan iki tanık duruşma salonunun dışında hazır edilmişlerdir. İlk celse mağdurun Ago odasında dinlenneceğine ilişkin ara karar kurmasına rağmen hakim talepte bulunmamıza rağmen AGO odasında mağduru dinlememiş Mahkeme Salonunda dinleyeceğini belirtmiştir. Mağdurun yaşının 17 olduğu gerekçesiyle Ago odasında dinlenmesine gerek olmadığını tarafımıza bildirmiştir. Bu husus mağdur ve müştekiye izah edilmiş onların rızası ile mahkeme salonunda mağdur dinlenmiştir.

Hakim ilk olarak sözü sanığa vermiş' Önceki savunmalarımı tekrar ederim. sürekli olarak kendi isteği ile evime gelmiştir. Starbuck isimli cafenin kamera görüntülerine bakınca A'nın kendi isteği ile üzerimde oturduğu, arkadaşının da yanımızda olduğu görülecektir, dedi.

Mağdur'a söz verilmiş ' mağdur soruşturma şamasında vermiş olduğu ifadesini yinelemiş özetle şu huslara değinmiştir. Ben ilk aşamada şikayetçi olmamıştım, ancak sonrasında bu olayı mesaj yolu ile anneme anlatmıştım, annemde şikayetçi olmamı söyledi, bu olaydan sonra psikolojim bozuldu, halen de psikoloğa gidiyorum, bu olay sonrasında whatsaptan mesajlaşmamız oldu. O mesajlarda kendisi ile zorla ilişkiye girdiğimi yazmıştım, o da kabul ediyordu. Her ne kadar sanığın ikametine birden fazla kez gittiğim görölse de ben sanıkla birlikte 1 defagittim, diğerlerini hatırlamıyorum, ayrıca sanığın ikametine girdiğim kıyafetle aynı şekilde kıyafet değıştirmeden dışarı çıktığım belirtilmiş ise de, ben aynı tişörtle dışarı çıktım. Ancak sanık cinsel ilişkiye girmek için tişörtümü yırttığı için başka elbisemde olmadığı için yırtık tişörtü tekrar üzerime giymek zorunda kaldım, yırtık da küçük bir yırtıktı, ben sanıkla sadece olay günü cinsel ilişkiyi girdim, her ne kadar kendisi ile rızam dâhilinde 3-4 defa cinsel ilişkiye girdiğimi beyan etmiş ise de o beyanları doğru değildir, şikayetçiyim, davaya katılma talebim vardır dedi.

Müşteki'ye söz verilmiş 'Ben A'nın annesiyim. Güvenlik görevlisi olarak çalışırım, olayın meydana geldiği tarihlerde A'da durgunluk ve psikolojisinde bozukluk hissettim, ayrıca yüzünde darp izi olduğunu, fondoten ile kapattığını fark ettim. Benimle yüz yüze görüşmedi. Ancak mesajla sanığın kendisine zorla cinsel ilişkiye girdiğini söyledi. Telefonunu da zorla aldığı için sanığın aracına binmek zorunda kaldığını söyledi. Şikayetçiyim, davaya katılma talebim vardır dedi.'

Tanıklardan biri salona alınarak söz verilmiştir. Ben sanık Y'nin ablası olurum, kendisi ile aynı ikamette kalırız, sabah işe gider, akşam gelirim. Mağdur A'yı tanırım, kendisi Y'un oyundan tanıdığı kız arkadaşı olur. Evimize de gelip giderdi. Ayrıca A. bize yaşının büyük olduğunu söylüyordu. Oyunlardan kulak misafiri olduğum kadarı ile babasının kendisinin taciz ettiğini, erkek arkadaşı ile de cinsel ilişkiye girdiğini duydum. Kardeşim Y. ile aralarında cinsel ilişki olup olmadığını, eğer olmuş ise bunun mağdur rızası ile yoksa rızası dışında mı olup olmadığını bilmiyorum, fakat evimize girip çıktığından

dolayı kendi rızası ile olduğunu düşünüyoruz, ayrıca çevreden yaptığımız araştırmada mağdurun alkol bağımlısı olduğunu duyduk, kimse zorla bir eve gelmez dedi.

Diğer tanık'a söz verilmiş” Ben sanık Y ve M'i İnternet üzerinden oynadığımız oyundan tanıyorum, M'nin A isimli sevgilisi olduğunu da biliyorum. Oyun içerisinde ben A'ya abla diyordum, benden büyük olduğunu düşünüyordum, Y bana A'nın kendisi ile arkadaş olmak istediğini söyledi. Bunun harici benim bilgim yoktur, ayrıca sanığın A ile cinsel ilişkiye girip girmediği, ilişkinin zorla mı yoksa rızaen mi olup olmadığını bilmiyorum. Ayrıca A ile bir defa telefonda konuştum, bana babasının kendisini taciz ettiğini, M ile cinsel ilişkiye girdiğini, M'in onu bırakmasından korktuğunu söylemişti.

Tanık M beyanında ‘ *A benim eski kız arkadaşımdır. Kendisi ile sevgiliyken sanık Çetin ile PUBG mobile isimli oyunda tanıştık, bana oyun hesabı sattı, kendisine parasını vermeme rağmen dolandırıcılık ile hesabı tekrar benden aldı. O sıralarda biz A ile anlaşamadığımız için ayrıldık sonrasında sanık bana mesaj atarak A ile cinsel ilişkiye girdiğini söyledi, ancak zorla mı A'nın isteği ile mi olup olmadığını söylemedi, bende bunun üzerine A ile görüştüm, A bana sanığın aracına bindiğini, zorla telefonunu aldığını, zorla ikametine götürdüğünü, darp ettiğini, hem araç içerisinde hem de evde darp eyleminin devam ettiğini, kendisi istememesine rağmen sanığın zorla cinsel ilişkiye girdiğini bana anlattı. Kimseye söylemeyemiyordu, korkuyordu. Sonrasında kendisini teşvik ederek şikayetçi olmasını söyledim dedi*

Mağdur ve müşteki vekiline söz verildi ‘*Öncelikle müvekkiller beyanlarına iştirak ederiz, müvekkilin babası 2018 yılında vefat etmiştir. Tanık beyanlarında ki aleyhe hususları kabul etmiyoruz, sanık ve getirdiği tanıklar müvekkilime iftira atmaktadırlar. Sanığın soruşturma aşamasındaki beyanları dikkate alınarak Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Sanığın üzerine atılı suç çocuğun cinsel istismarı suçu kapsamında olup, Ağır Ceza Mahkemesinde yargılamasının yapılmış olması gerekir. Müvekkilin rızası olmaksızın sanık zorla sahip olmuştur ve cinsel ilişkiye girmiştir. Görevsizlik kararı verilerek dosyanın ağır ceza mahkemesine gönderilmesini talep ederiz, şikayetçiyiz, katılma talebimiz vardı.*

İddia makamından esas hakkında ki mütalaası soruldu “.....*Sanığın üzerine atılı eylemlerin Reşit Olmayanla Cinsel İlişki suçunu oluşturduğu, , atılı suçun mağdur beyanı, mağdur beyanı, sanık savunması, mesajlaşmalar içeren ekran görüntüleri çıktıları ve kolluk tutanakları doğrultusunda sabit olduğu anlaşılacakla, sanığın TCK*

104/1, 53 maddeleri maddeleri uyarınca cezalandırılmasına karar verilmesi kamu adına mütalaa olunur.

Son sözler sorulduktan sonra Hüküm açıklanmıştır.

Sayın mahkeme hükümünde ‘ sanığın üzerine atılı eylemlerin Reşit Olmayanla Cinsel İlişki suçunu oluşturduğu belirtilerek, Y.Ç.E.hakkında Reşit Olmayanla Cinsel İlişki suçundan cezalandırılması istemiyle Türk Ceza Kanununun 104/1,53. maddeleri gereğince cezalandırılması talebi ile mahkememize kamu davası açılmış ise de; iddiname içeriği, kamera kayıtları, sanık savunmaları, doktor beyanları, tanık beyanları ve katılan anlatımları göre ve tüm dosya kapsamına göre, katılanın tüm aşamalarda sanığın kendisine cebir veya tehdit uygulamak suretiyle rızası dışında zorla cinsel ilişkiyi girdiğini belirtmesi, beyanlarının tutarlı olması, tanık M. ve katılanın annesinin beyanlarının da katılan beyanları ile uyumlu olması, sanık ile katılan arasında olay sonrası gerçekleşen mesaj kayıtlarında da katılanın sanığa kendisi ile zorla cinsel ilişkiye girdiğine dair mesajlar atması, katılanın, sanığın kendisi ile zorla cinsel ilişkiye girdiği esnada tişörtünü yırttığını belirtmesi, farklı kıyafeti olmadığı için aynı tişörtle tekrar dışarı çıktığını, tişörtteki yırtığın kamera da görülecek şekilde büyük olmadığını belirtmesi, katılanın sanık ile kendi rızası ile arkadaş olup, olay öncesinde katılanın ikametinde kendi rızası ile gitse de bu hususun son meydana gelen eylemde cinsel ilişkiye rızası olduğu anlamına gelmeyeceği değerlendirilmekle sanığın üzerine atılı eylemin 5237 sayılı TCK'nın 103/1,103/2. maddelerinde düzenlenen çocukların cinsel istismarı suçu kapsamında kaldığı, bu suçun takdir ve tartışma görevinin üst dereceli ağır ceza mahkemesine ait olduğu hususları göz önünde bulundurularak CMK'nın 3 ve devamı maddeleri uyarınca MAHKEMEMİZİN GÖREVSİZLİĞİNE, kararının kesinleşmesine müteakip yargılama yapılması için yetkili ve görevli Adana Ağır Ceza Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE, karar verildi.

Görevsizlik Kararına karşı Sanık Ağır Ceza Mahkemesine itiraz dilekçesi sunmuştur.

Rapor tarihi itibarıyla Asliye Ceza Mahkemesinin vermiş olduğu Görevsizlik Kararı kesinleşmemiştir.

Değerlendirme:

Türkiye’de kadınlara yönelik cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet davalarında mahkemeler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden doğan ön yargıları ve kalıpları yargılama sürecine dahil etmekte, beraat ve indirim kararlarının gerekçeleri olarak kullanmakta ve bu şekilde yargısal kalıplaşma (judicial stereotyping) olarak tanımlanan ayrımcı yargılama pratikleri üretmektedirler. Takip ettiğimiz davada bu hususu daha net bir şekilde gördük ve yaşadık. Öncelikle soruşturma aşamasında mağdurun rıza dışı sanıkla cinsel ilişkiye girdiğini ,sanığın kendisini darp ettiğini dile getirmiş ise de soruşturma makamı ön yargılı bir şekilde davranmış ve sanığın suçtan kurtulmaya dönük vermiş olduğu beyanlara itibar ederek sanığın eyleminin ‘Yetişkin olmayan ile Cinsel İlişki suçuna ‘uyduğunu ve mağdurun rızası ile ilişkiye girdiği yorumunda bulunarak iddianame düzenlenmiştir. Yargı makamlarının ön yargılı ve taraflı bir bakış açısı ile yargılama süreçlerini yönettiklerini görmekteyiz.

Başvuru no: 19

Başvuru tarihi: 14 Haziran 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu, kızı S. A. ve torunları H A. A. , S.K.A'nın kızının imamı nikahlı eşi tarafından öldürülmesi olayına ilişkin sanık hakkında iddianame düzenlendiğini belirtmiştir.

İddianame de özetle '3 yıllık ilişkisinin ve bu ilişkiden dünyaya gelen çocukların resmi nikahlı eşi ve ailesi tarafından öğrenilmesinden dolayı yaşadığı infialle daha önceden yaptığı plan doğrultusunda, yanına aldığı av tüfeği ile önce maktul S'nin yüz kısmından yaklaşık 1 metre mesafeden ateş ederek S'yi öldürdüğü, daha sonra aracına koşup tüfeğe yeni bir dolu fişek koyarak tekrar olay yerine geldiği, olay yerinde maktul S'yi sarılmış vaziyette olan 2023 doğumlu oğlu H. A.'nın kafa kısmına yakın mesafeden 1 el ateş ederek H.A'yı öldürdüğü, daha sonra tekrar aracına giderek tüfeğine fişek doldurup olay yerine dönerek 2021 doğumlu oğlu S. K'in kafa kısmına yakın mesafeden 1 el ateş ederek S. K'i öldürdüğü, cesetlerin üzerine gelişi güzel 2 el daha tüfekle ateş açtıktan sonra planladığı şekilde maktüllerin cesetlerini, üzerinde buldukları su menfezinin içerisine karga tulumba şekilde üst üste gelecekleri şekilde sokuşturduğu, etrafta bulunan toprak ve gazellerle menfezin giriş kısmını örtbas ettiği, olay yerinde delil bırakmayacak şekilde temizlik yaptıktan sonra, suç delili sayılan tüfeği tekrar yayla evine dönerek, burada bulunan "spiral" tabir edilen kesici makina ile tüfeği on parçaya böldüğü, yayla dönüş yolunda bu tüfek parçalarını farklı bölgelere fırlatarak attığı,(bir kısım tüfek parçaları yapılan aramalarda bölgede bulunmuştur.) maktül çocuklara ve maktül S'ya ait çocuk beşiği gibi bir kısım özel eşyaları olay yerinden başka bir yere götürerek ateşle yakarak yok ettiği, yine maktül S'ya ait cep telefonunu suç delillerini yok etmek amacıyla Denizciler Mahallesi'ne götürerek denize attığı, şüphelinin bu şekilde 7 aylık hamile olan ve beden, ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan maktül S'ya karşı tasarlayarak kasten adam öldürme suçunu, altsoyu ve beden, ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan olan 2023 yılı doğumlu H.A ve 2021 yılı doğumlu S.K'e karşı tasarlayarak adam öldürme suçunu ayrı ayrı 3 kez işlediği, olay akabinde suçta kullandığı tüfeği yok etmek, maktül çocuklara ve maktül S'ya ait çocuk beşiği gibi bir kısım özel eşyaları ateşle yakmak sureti ile suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme suçunu da ayrıca işlediği anlaşılmalı,şüphelinin yargılaması yapılarak atılı

suçtan eylemine uyan TCK 82/1.a, d, e, f ve 53, maddeleri uyarınca CEZALANDIRILMASI' talep edilmiştir.

Başvurucunun da yargılamanın İskenderun 2. Ağır Ceza Mahkemesin'de devam eden yargılamada hukuki destek ve dava takibi konusunda talepte bulunmuştur.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Dava dosyasının takibi ve duruşmalara katılım konusunda avukat görevlendirilmiştir. İskenderun 2. Ağır Ceza Mahkemesinde gerçekleştirilen yargılamanın ilk duruşmasına katılım sağlanmıştır.

24.07.2024 tarihin de gerçekleştirilen duruşmaya tutuklu bulunan sanık T.K Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu SEGBİS salonunda hazır edilmiş Sanık müdafisi, Müşteki M.B ve vekili ile Hatay Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekili katılmıştır. İddianame kabul kararı okunduktan sonra Açık yargılamaya başlanmıştır.

Sanıktan soruldu sanık özetle ' *Ben önceki ifadelerimi kabul etmiyorum. Ben soruşturma aşamasında komutana olayı olduğu gibi anlattım. Ben S.ile 2019-2020 tarihleri arasında tanıştım. S.ile 3 buçuk yıldır ilişkimiz vardı. Olaydan bir gün önce Selma bana seninle konuşacaklarım var, yarın acil buluşalım dedi. Olay günü Selma'yı İskenderun Dönmez durağından aldım. Yanında çocuklar vardı. Ben arkaya oturacağım dedi. Arkaya oturdu. Arsuz Yalıkent'in az ileri yolunda durdum. Çocuklar yemek yedi. Bana Selma seni ve beni vuracaklar dedi. Ben Selma'ya gel gidelim karakola her şeyi anlat, bunları yakalat dedi. Bana yok, böyle olursa çocuklarımı da öldürürler dedi.Biz Denizciler girişine geldiğimizde Selma bana bunlar bizi takip ediyorlar dedi. Yani tefeciler dedi.Ben peşimizde tefeciler olmasına rağmen Selma ile çocukları alıp annemlerin evine götürdüm. Bir şey olursa en azından kendimizi koruruz diye düşündüm. 4 saat sonra Islata mevkinin az üstüne kar yemeye çıktık. 15-20 dakika durduk, geri dönüyorduk. Sonra Selma ve çocukları arabadan çıkardılar. Bu şahıslar aralarında kürtçe konuştular, ben anlamadım. Bunlar elimdeki silahı alıp çocuklara benim silahımla büyük oğluma ateş ettiler. Daha sonra küçüğe ateş ettiler. Ben yerde sinir krizi geçiyorum, yerde yatıyordum. Beni de öldürün diye bağıriyorum. Bunlar benim üstüme çöktüler. Selma o esnada bayıldı. Selma'yı tekrar arabanın içine arka*

koltuğa yatırdılar. Daha sonra Selma'yı kullanmak istediler. Ben az çok kürtçe bildiğim için ne konuştuklarını anlayabiliyorum. İlk başta anlamıyordum, sonradan anladım. Biz bunun gözünün önünde buna bir ders verelim dediler, suçu da bunun üstüne atarız dediler. Sonra Selma'nın kafasına sıktılar, ben bu sırada yerde yatıyorum, baygın gibiydim. İki kişi de bana silah dayadı. Beni de öldürün dedim. Daha sonra şahıslardan bir tanesi beni uçuruma doğru döndürdü, iki mermi sıktı, bu mermiler kafamı sıyırdı. Bana bu suçu üstlenmezsen diğer eşini de çocuklarını da vuracağız dediler. Kafama silah dayadılar. Ama benim kendi tüfeğim yerde duruyordu ben tüfeğimi alamadım, bana kalk lan bu çocukları, kadını kanalın içine göm dediler. Beni tutup oraya götürdüler. Ben o esnada beni de öldürün dedim. O esnada bir tanesi kanala doğru sıktı, beni tehdit ettiler. Bana cesetleri zorla gömdürdüler. Daha sonra oradan çıktuktan sonra direk evime gittim. Arkama baktım takip eden kimseyi görmedim. Eşim nerede kaldın geciktin dedi, bende arkadaşlarla takıldık. Üstümdeki çamaşırlar çamur olduğu için onları yıkadılar. Üstümde hiç kan yoktu. Sadece çamur vardı. Cumartesi akşam çalışmaya gitmişim. Komutanlar beni almaya geldiler Komutanlar bana sen cesetleri göster biz sana hiçbir şey yapmayacağız dedi. Ben olay yerine varmadan önce su deposunun orada fişeklerin yerini gösterdim, tabancaların yerini gösterdim. Çocuğun biberonunu gösterdim. Olayın yerini gösterdim. Bana inanmadılar, sen yapmışsın dediler. Komutanlardan biri bana vurdu, küfür etti, benim dişlerim kırıldı. Diğer komutan neden vuruyorsun çocuk doğru anlatıyor dedi. Daha sonra beş komutan geldi, biri üstüme çıktı, biri sopa ile vurdu, beni araca alıp dövdüler. Benim olayı anlattığım şekilde yazmamışlar dedi.

Müştekiye söz verilmiştir. ' Ben sanığın beyanlarını kabul etmiyorum. Sanık yalan söylemektedir. Selma benden doğum parası istedi. Para isteme hususları yalandır. Selma bana anne bu bizi öldürecek dedi. Eve geldiğimde Selma'ya bıçak bile dayamıştı. Bana Selma bıçak izini gösterdi. Selma'ya sürekli şiddet uyguluyordu. Benim yanımda da şiddet uyguladı. Kızıma vuruyordu. Çocuklara da şiddet uyguluyordu. Ben bir kere geldiğimde tartışıyorlardı. Kızım bana anne ben ölmek istemiyorum dedi. Sanık hiçbir şekilde ne çocuklarına ne de kızıma yardımcı olmuyordu, para vermiyordu. Kızım bana anne eğer sanık bizi öldürürse bekbebe yaylası var, beni orada arasınlar dedi. Perşembe günü kızım beni İstikbalin oradan aramıştı, arkadan sanığın sesleri geliyordu, sanık kızıma küfür ediyor ve tehdit ediyordu. "bu acıyı sana da annene de tattıracağım" demiş. Olay günü ben sabah 5 te

dolmuşsa bindim işten çıkmıştım, diğer kızım bana anne Selma ile çocukların hiç sesi çıkmıyor dedi. Haber alamıyorduk. Aradığımız zaman ulaşamadık. Benim kızım normalde mesaj yazarken yazım hatası yapar. Ancak bize gelen o son mesaj doğru yazılmıştı. Diğer kızım bana anne bu Selma'nın yazısı değil dedi. Selma seni aramadan duramaz dedi. Ben daha sonra karakola gidip ifademi verdim. Ben Dört Yol'a gidip kızımı aradım. Daha sonra ben Turgay'ın numarasını buldurdum, aradım. Ben Turgay'a üç gündür kızım nerede dedim. Sanık bana ben de bilmiyorum dedi. Ben bu olayı sanığın yaptığını biliyordum. En ağır cezayı almasını istiyorum. Günyüzü görmesin. Şikayetçiyim, davaya katılmak istiyorum dedi.'

Müşteki vekilinden soruldu: *Müvekkilimizin beyanlarına katılıyoruz. Biz dosyadaki delil durumu dikkate alınarak sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ederiz dedi.*

Suçtan zarar gören Hatay Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekilinden soruldu: *Şikayetçiyiz, davaya katılma talebimiz vardır, sanığın cezalandırılmasını istiyoruz dedi.*

İddia makamından soruldu: *Alınan beyanlara bir diyeceğimiz yoktur. Sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesi ve sair eksik hususların giderilmesini talep ederiz dedi.*

Mahkeme ara kararında;

-Suçtan zarar görme ihtimali ile müştekinin ve Suçtan zarar gören Hatay Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekilinin CMK 237 vd. maddeleri uyarınca davaya KATILAN olarak KABULÜNE,-Sanığın kullandığı GSM hattına ilişkin olay tarihinden bir gün öncesi de dahil olmak üzere arayan, aranan ve baz istasyonlarını da gösterir HTS kayıtlarının gönderilmesi için BTK'ya müzekkere yazılmasına,-Sanık ve müdafinin tahliye taleplerinin reddi ile CMK.nun 100 ve devamı maddeleri gereğince SANIĞIN TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, Bu nedenle duruşmanın 16/10/2024 günü yapılmasına karar verilmiştir.

16.10.2024 tarihli ikinci celsede sanık bulunduğu ceza İnfaz Kurumundan SEGBİS sistemi ile hazır edilmiştir. Duruşma salonunda sanık müdafii, katılan ve katılan vekili katılmıştır.

BTK'ya yazılan müzekkereye cevap verilmiş olduğu görülmüş okunup dosyasına konuldu.

Katılandan soruldu: *Önceki beyanlarımı tekrar ederim. Gereken ne ise onun yapılmasını talep ederim. Sanığın savunmasını kabul etmiyorum. Benim çocuklarımı öldürmekle eline ne geçti. Benim kızımın kimseye zararı yoktu. Bunların canını geri getiremez. Benim kızımı kandırdı. Kızım anne bu bizi öldürecek, kanımızı yere koyma diye çok söyledi. Önce hangisini öldürdü. Küçüğü mü, büyüğü mü yoksa anneyi mi öldürdü. Sanığın cezalandırılmasını talep ederim dedi.*

Katılan vekilinden soruldu: *Katılanın beyanlarına iştirak ediyoruz. Ekleme istediğimiz bir husus yoktur.*

Sanıktan soruldu: *Ben dilekçelerimi sunmuştum. Bu kişileri ben öldürmedim. Bu kişilerin suçluları dışarıda geziyor. Elim kolum bağlı olarak cezaevindeyim. Bir şey yapamıyorum. Ben çocuklarıma hiçbir şekilde şiddet bile uygulamadım. İki tane çocuğa ve Selma'ya nasıl kıyıyım. Ben yapmadım dedi.*

Sanık müdafinden soruldu: *Müvekkilimizin beyanlarına iştirak ediyoruz. Beraatını talep ederiz dedi.*

İddia makamından soruldu: *Alınan beyanlara bir diyeceğimiz yoktur. Dosyanın varsa tevsi tahkikat yoksa mütalaamızı sunmak için tarafımıza tevdi edilmesini ve tutuklu sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ederiz dedi.*

Sanık müdafinden soruldu: *Müvekkilimizin beyanlarına iştirak ediyoruz. Beraatını talep ederiz dedi.*

İddia makamından soruldu: *Alınan beyanlara bir diyeceğimiz yoktur. Dosyanın varsa tevsi tahkikat yoksa mütalaamızı sunmak için tarafımıza tevdi edilmesini ve tutuklu sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ederiz dedi.*

Mahkeme ara kararında;

BTK cevabi yazıları ile dosya bilirkişiye tevdi edilerek sanığın olay gününden önce ve olay günü izlediği güzergaha ilişkin baz istasyonlarının temini hususunda bilirkişi raporu aldırılmasına, Dosyanın varsa tevsi tahkikat yoksa mütalaasını sunması için iddia makamına tevdi, sanığın üzerine atılı suça yasada öngörülen yaptırım miktarı göz önüne alındığında tutukluluk halinin ölçülü olduğu anlaşılınca, sanık ve müdafinin tahliye taleplerinin reddi ile CMK.nun 100 ve devamı maddeleri gereğince SANIĞIN TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, Bu nedenle duruşmanın 13/11/2024 gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

13.11.2024 tarihli 3. celsesine sanık SEGBİS sistemi ile bulunduğu cezaevinden katılmış sanık müdafii, katılan ve katılan vekilleri ile katılan Hatay Aile Sosyal ve Çalışma Bakanlığı vekili duruşma salonunda katılmışlardır.

Bilirkişi raporu dosyaya sunulduğu görüldü.

İddia Makamından soruldu: *Gelen rapora bir diyeceğimiz yoktur. Tevsi-i tahkikat talebimiz yoktur, esas hakkındaki mütalaamız hazır dedi.*

Mütalaa özetle *“sanığın bu şekilde 7 aylık hamile olan ve beden, ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan maktül Selma'ya karşı tasarlayarak kasten adam öldürme suçunu, altsoyu ve beden, ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan olan 2023 yılı doğumlu H. A. ve 2021 yılı doğumlu S. K'ye karşı tasarlayarak adam öldürme suçunu ayrı ayrı 3 kez işlediği, olay akabinde suçta kullandığı tüfeği yok etmek, maktül çocuklara ve maktül Selma'ya ait çocuk beşiği gibi bir kısım özel eşyaları ateşle yakmak sureti ile suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme suçunu da ayrıca işlediği anlaşılmakla, sanık Turgay Kaya'nın TCK 82/1-a-d-e, (ayrı ayrı iki kere), TCK 82/1-a-f, 53 maddeleri uyarınca cezalandırılmasına sanığın tutuklulukta geçen sürelerinin TCK 63 maddesi uyarınca cezasından mahsup edilmesine, sanığın üzerine atılı TCK'nın 281 maddesinde "Kendi işlediği veya işlenişine iştirak ettiği suçla ilgili olarak kişiye bu fıkra hükmüne göre ceza verilmez. şeklindeki düzenleme doğrultusunda ceza verilemeyeceğinden sanık hakkında ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesi ve sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur”dedi.*

Katılandan soruldu: *“Mütalaaya bir diyeceğim yoktur. Şikayetçiyim, sanığın cezalandırılmasını istiyorum” dedi. Katılan vekili söz alarak : Mütalaaya bir diyeceğim yoktur. Sanık suçtan kurtulmaya yönelik beyanda bulunmuştur. Lehine yasa hükümlerinin uygulanmayarak en üst haddten cezalandırılmasını talep ederiz dedi.*

Sanık müdafinden esas hakkındaki savunması soruldu: *Mütalaada aleyhe olan hususları kabul etmiyoruz. Müvekkilimiz üzerine atılı suçu işlememiştir. Önceki savunmalarımızı tekrar ederiz. Müvekkilimizin beraatını talep ediyoruz dedi.*

Açıklanacak başka bir husus kalamadığı için yargılamaya son verildi.

Mahkeme başkanı hükümde özetle ‘-Sanık T. K'nın maktul H A. A.ya ve S.K.A.yönelik üzerine atılı ve subut bulan "Altsoyu, Çocuğu, beden veya ruh bakımından kendisini

savunamayacak durumda bulunan kişiyi Tasarlayarak Öldürme" suçundan eylemine uyan 5237 sayılı TCK 82/1-a-d-e maddesi gereğince sanığın 2 kez AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

Maktul Selma Abacı'ya yönelik üzerine atılı ve subut bulan "Kadına, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı Tasarlayarak Öldürme" suçundan eylemine uyan 5237 sayılı TCK 82/1-a-e,f maddesi gereğince sanığın AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, Sanığın uyarı kaydından ve adli sicil kaydından anlaşılan geçmiş, fiilden sonra ve yargılama süresinde pişmanlığın gösterir davranışının olmaması nazara alınarak şartları oluşmadığından sanık hakkında 5237 sayılı TCK.nun 62 maddesinin uygulanmasına yer olmadığına,anığa verilen ceza miktarı tutuklulukta geçen süreye göre HÜKMEN TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, sanığa verilen ceza miktarı itibariyle CMK 272/1 maddesi gereğince resen Adana Bölge Adliye Mahkemesine İSTİNAF yasa yolu açık olmak üzere,oy birliği ile karar verildi.

Gereğçeli kararın tebliğinden itibaren 2 haftalık yasal süre içerisinde sanık vekili tarafından 16.12.2024 tarihinde 'sanık hakkında verilen mahkumiyet kararının usul ve yasaya aykırı olduğu ' gerekçesiyle İstinaf Yasa Yoluna başvuru yapılmıştır. . Rapor tarihi itibariyle dosya Adana BAM Ceza Dairesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

İzleme ve raporlama yaptığımız dava dosyasında sanığın 7 aylık hamile olan imam nikahlı eşi ile 2 ve 1 yaşındaki çocuklarını canice katledişini ilk olarak soruşturma aşamasında ikrar edişini tutuklama kararı verildikten sonra ise soğukkanlı bir şekilde suçtan kurtulmaya dönük yalan beyanlarına şahit olduk. Gerek soruşturma aşaması gerek kovuşturma aşaması kadına yönelik şiddet dosyalarına nispeten daha hızlı ve etkili bir yargılama yapıldığını gözlemledik yine sanığa herhangi bir takdiri indirim uygulanmadan sanık hakkında 3 kez ayrı ayrı AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI verilmiştir. Olağanüstü yasa yollarının da biran önce tamamlanması ve sanığın mahkumiyet hükmünün kesinleşmesini dileriz.

Başvuru no: 32

Başvuru tarihi: 17 Eylül 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu, kızı N.K.'nin 07.09.2023 günü eşi U.K tarafından Hatay'ı Arsuz ilçesinde oturdukları binanın 5 katındaki terastan atarak öldürüldüğünü belirtmiştir. Şüpheli kişi olaydan hemen sonra gözaltına alındığını ve 08.09.2023 tarihinde tutuklandığını belirtmiştir. İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede özetle '*olaydan önce maktulün C. R. isimli şahısla olan mesajlaşmasını kızının telefonunda görmesi nedeniyle öfkeli olan ve eşi olan maktulü öldürmeyi planlayan şüphelinin kullanımına uygun şekilde akşam yemeğini terasta mangal yapmak suretiyle gerçekleştirdiği, terasın orta kısmında olan masa ve sandalyeyi teras kenarına taşıdığı ve müşterek çocukları eve gönderdikten sonra kahve içmekte olan maktulü kucaklayarak terastan zemine doğru attığı, olay yerine gelen doktorun maktulün ölümünü tespit ettiği ve bu suretle şüphelinin üzerine atılı eşe karşı planlayarak kasten öldürme suçunu işlediği bu nedenle Türk Ceza Kanunu 82/1.a.d ve 53 maddeleri gereğince cezalandırılması için kamu davası açılması talep edilmiştir.*

Başvurucu Soruşturma aşamasının bittiği yargılama aşamasına geçildiğini İskenderun 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından davanın devam ettiği duruşmalara katılım konusunda dava takibi konusunda derneğimizden avukat desteği istemişlerdir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Eşi kasten öldürme suçunu işlediği iddiası ile sanık hakkında açılan davanın ilk duruşması 17.09.2024 tarihinde gerçekleşmiştir. Duruşmaya tutuklu sanık U K. İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan bizzat getirilmekle Mahkeme duruşma salonunda hazır edilmiş 3 ayrı Sanık müdafileri katılmıştır. Müşteki ve 2 ayrı müşteki vekili katılmıştır. Yine Hatay Barosu Kadın Hakları Komisyonunu temsilen 3 avukat ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekili katılmıştır.

Müşteki vekileri ve Hatay Barosu Kadın Hakları Komisyonunu temsilen katılan avukatlar ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekili söz alarak 'sanıktan şikayetçi

olduklarını cezalandırılmasını talep ettiklerin ve katılma talepleri olduğunu belirtmişlerdir.

Mahkeme başkanı katılma talebi konusunda ara karar vermiştir. Özetle Suçtan zarar görme ihtimaline binaen müşteki K. A'nın katılan avukatlarının, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün katılan kurum, vekilinin katılan vekili olarak davaya kabulüne, suçtan doğrudan zarar görme durumları söz konusu olmadığından Hatay Barosu Kadın Hakları Komisyonunun katılma talebinin reddine, karar vermiştir.

Sanık savunmasında özetle "iddianame sadece büyük kızımın ifadesi üzerinden hazırlanmış bir ifadedir, ne benim kendi ifadem ne de küçük kızımın ifadesi ne de sese dayalı tanıklığı olan D. hanımın tanıklığı dikkate alınmamıştır. Üzerime atılı suçlamayı anladım, ben bu hususta savcılıkta ifade vermiştim, aynen tekrar ederim, üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum, benim eşime karşı herhangi bir eylemim olmadı, eşim klima motoruna bakarken ve eliyle neden bu kadar ses çıkartıyor diye klima motoruna dokununca birden bire dengesini kaybederek aşağıya düştü" demiştir.

Katılan K.A. söz verilmiştir. *'benim kızımı kaçıracak bu şahıs, benim kızımı darp ederek, üstünde sigara yakarak kızımı kaçırdı sevgili iken kızımı kaçırdı, kızım 2 tane çocuğun var idare et ve bu kişi sürekli evinde kavga bitmeyen bir insan, kuru yerden nem kapan bir insan, 7/24 kavgaları vardı, Ben çok gördüm benim yanımda benim kızımı darp etti, kocam ile kızımı dışarı attı, bıçakla kapıyı kitledi, bunların hepsine şahidiz, biz insanlık yaptık her seferinde, eşimde dışarıda sorabilirsiniz, kızım ile eşimi dışarı atıyor, Su Kent sitesinde otururken, bıçağı alıyor, kızımı kesecekmiş, kapıyı pencereyi kitliyor.müşterek kızları S'nin boğazını sıkmış, kızım da can havli ile kızını kurtarmak için araya giriyor, bu sefer kızı bırakıyor benim kızımı darp ediyor, onu da boğazı hepsi mor, karakolda hepsi vardır.benim yavrum hayatının baharında idi, anlaşıyor olsan boşanabilirsin, kızım şiddetle boşanmak istiyordu, başka hiç bir derdi yoktu, bıkmıştı çünkü. iki tane kız çocuğu annesiz kaldı, babasız kaldı, benden olmasa bu çocukların hali ne olacak biraz ölüye saygınız olsun, ailecek hepsi mutlular kızım öldü diye, hepsinden şikayetçiyim, dedi*

Katılan vekili söz alarak *'Müvekkilin beyanlarına iştirak ediyoruz, dedi.*

Sanık müdafileri özetle *'Biz katılan tarafın aleyhe beyanlarını kabul etmiyoruz, tamamı bilgi ve görgüye dayanmayan başkaca kişilerin anlatımlarına dayalı olduğu belirtilen iddialardır, fakat hiç biri hayatın olağan akışına uygun değildir, rahmetlinin bu kadar*

uzun süren evliliğinde hiç bir zaman adli makamlara başvurmaması beklenemez, kaldı ki kızların da velayetinin kimsede olmasına gerek yoktur, müvekkilimizle ilk gerçekleştirdiğimiz görüşmede asla bu davaya taraf olmak istemediğini, devletimiz nasıl tasarrufta bulunursa buna saygı duyacağını açıklıkla belirtmiştir,

Maktül ve sanığın müşterek çocukları duruşma salonunda ayrı ayrı dinlenmiştir. Olay günü yaşanan olayları başından sonuna kadar anlatmışlardır. Özetle Ben küçüklüğümde beri hiç bir zaman mutlu bir ailede büyümedim, hep bir kavga, hır gür, hep bir dövüş, aralarında çok dayak yedim, zaten mutlu bir ailemiz yoktu, en son ben kendimi bildim bileli annem her zaman boşanmak istiyordu, şahıs hiç bir zaman istemedi.annemin telefonunu sürekli kurcalardı, şöyle söyleyeyim size mesela instagram üzerinden annem bir şarkı paylaşırdı, kendisi o kadar kıskanç ve ruh hastası ki normal şarkılardan bile anlam çıkarmaya çalışan bir insandı, yazı paylaşırdı, bu ne anlama geliyor, kime gönderme yapıyorsun, ya siz evlisiniz ya, madem şüphen vardı boşansaydın, ondan dolayı annemin mesela, anneannemle aile gurupları vardı, aile guruplarına bakardı, zamanına annemin telefonuna casus programı yüklerdi ben küçüktüm. mesajları gördüğü gün U.K bana anneni öldürsem üzülürmüsün, anneni öldürsem beni affeder misin, şey dedi bana anneni öldürürüm, bu mesajları da davaya kanıt diye sunarım, zina davasından 10 yıl değilde 5 yıl yatarım dedi, olay günü annem mangal yapacağımızı söyledi, yukarı çıktım yardım ettim onlara yemeğimi yedim, önce ben indim eve, sonra kız kardeşim indi bir 5 dakika sonra. sonra kapı çaldı ben annemler geldi sandım, komşuymuş, hani yukarıdan ses duyuyorum, annemler olduğunu önce algılayamadım, ses için şikayete geldiler sandım, buyrun dedim ama annemler yukarıda dedim, ablacım annen aşağı düşmüş dediği anda zaten ben orada anladım, annemin düşmediğini, onun öldürdüğünü biliyordum Bundan 6 ay önce yanlış hatırlamıyorsam, aracı yolu ile onların aile dostu gibi bir şey sanırım aralarında ki ilişkiyi tam olarak bilmiyorum, ifademi değiştirmem için para teklif ettiler, eski erkek arkadaşıma para teklif ettiler, benle konuşmak istediklerini söylediler, ayrıyeten halam beni kovaladı arkadaşlarımla yanında motorla, amcam beni sıkıştırdı arkadaşlarımla yanında şahitlerim var,rahat bırakmalarını istiyorum artık 'dedi

Okunan belgelere karşı diyecekleri ile sanığın tutukluluk durumuna ilişkin beyanları taraflardan ayrı ayrı soruldu:

Katılıandan soruldu: *Eksik hususların ikmalini talep ederim, sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ederim, dedi.*

Katılan vekilinden soruldu: *Deliller henüz toplanmamıştır, sanığın delilleri karartma şüphesi vardır, soruşturma aşamasında S.N'nin telefonu incelenmemiştir, S.N'nin telefonunun bilirkişi incelemesine tabi tutulmasını talep ediyoruz, sanığın tutukluluk halinin devamına karar verilsin, bu aşamada eksik hususlar ikmal edilsin, dedi.*

Sanık müdafileri söz alarak 'sayın savcı iddianamesini hazırlarken şöyle bir hususa değinmiş denmiş ki sanığın savunmalarına itibar edilmiyor, yani itibar edilmeme gerekçesini açıklamamış, ve sanık savunmasında diyor ki biz 2 ay önce klimamız bozulmuştu, klimamızdan sesler geliyordu olay gününde de eşim klimanın sesine bakmak için eğildi diyor şimdi şunu belirtmek istiyorum müteveffanın düştüğü yer ile klima motoru aynı, ve sanığın temmuz ayı mesaj kayıtlarına bakıldığı zaman ailesi ile olan whatsapp gurubunda tanıdık klima tamircisi var mı diyor, baymak klima ile irtibata geçip klimayı tamir ettirmeye çalışıyor, yani şunu demeye çalışıyorum dosyaya giren somut deliller sanığın savunmalarını doğrulamaktadır, yani sanığın savunmalarını doğrular nitelikte olmasına rağmen sayın savcımız savunmalarına neden itibar edilmediğini açıklamamıştır, son olarakta şunları belirtmek istiyorum Yargıtay'ın da kararlarında belirttiği üzere şüpheden sanık yararlanması gerektiğini düşünüyoruz iş bu dosyada da müvekkilin üzerine atılı suçta işlediğine ilişkin her türlü şüpheden uzak kesin ve inandırıcı deliller bulunmamakta, müvekkilin bu suçta işlediğine ilişkin %100 bir kanı oluşmuyor,dosyanın mevcut geldiği aşama göz önüne alındığında sanığın tahliyesine akabinde beraatine karar verilmesini talep ediyoruz, " şeklinde savunma yapmıştır.

Mahkeme ara kararında Sanığın üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti CMK nun 109 maddesinde düzenlenen adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacak olması nedeni ile tahliye taleplerinin reddi ile sanığın TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA,Re'sen görülen lüzum üzerine mahkememizce re'sen seçilecek ve mahkememizin iş durumu dikkate alınarak belirlenecek bir tarihte keşif icrasına ,duruşmaya gelmediği anlaşıldığından tanık D.A hakkında yeniden zorla getirme müzekkeresi düzenlenmesine, Bu nedenle duruşmanın 12/12/2024 gününe bırakılmasına karar verildi.

2 nolu celse de tutuklu sanık duruşma salonunda hazır edilmiş 2 sanık müdafî, katılan ve katılan vekili ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekili katılmıştır. Tanık N.Ö'nün Gebze 10. ASCM duruşma salonunda SEGBİS sistemi ile katılmıştır.

Tanık beyanında özetle "*Bana gelmişti. Benden gittikten bir gün sonra katledildi. En son 3 Eylül de bana geldi. İki gün bende kaldı. Üçüncü günü gitti. Yaşadıklarından dolayı, sıkıntılarından dolayı ayrılmak istiyordu. Yani artık U. ile hayatını devam ettirmek istemiyordu. N. boşanırsam beni rahat bırakmaz. Bana zarar verir, bir çare bir yol arıyordu. Zarar görmeden nasıl boşanırım diye. Gitmeden S. görüntülü aradı. Anne sakın yalnız gelme. Babam seni öldürecek dedi. Hiç unutmam. Görüntülü konuşuyorlardı. Beni öldürecek dedi. Gitme dedim. Hava alanında helalleşti benimle. Beni aradı, ölmeden bir saat önce. N. dedi biz Kadıköy salı pazarından çıkmadan en son ne yaptık? Dedim bir tezgaha gözümüz çarptı. Bayan iç çamaşırı satan bir yere gittik oradan iç çamaşırı aldık. Onun aldığı iç çamaşırının rengini, adetine varana kadar söyledim. Çünkü anladım, U'nun rahatsız olduğunu. Bir saat sonra S. beni aradı, ağlayarak. N. teyze babam annemi öldürdü dedi"* demiştir.

Katılan vekilinden soruldu: *Mevcut delillere karşı bir diyeceğimiz yoktur. Kovuşturmanın genişletilmesi yönündeki bir talebimiz yoktur,* dedi.

Katılan Bakanlık vekilinden soruldu: *Mevcut delillere karşı bir diyeceğimiz yoktur. Kovuşturmanın genişletilmesi yönündeki bir talebimiz yoktur,* dedi.

İddia makamından soruldu: *Okunan belgelere bir diyeceğimiz yoktur, kovuşturmanın genişletilmesi yönünde bir talebimiz yoktur esas hakkındaki mütalaamız hazırdır* dedi.

Sanık vekilleri söz alarak: *Gelen dijital materyallerin içeriğinde yaklaşık üç yüz elli bine yakın öge var. Yüz seksen gb da yakın hafızası var. Gelen belge tamamıyla yetersiz. Ve meslektaşımın da söylediği gibi bütün mesaj kayıtları o üç yüz elli bin tane ögenin içerisinde. Bu sebeple bilirkişi incelemesi yapıлып, onların aydınlatılması gerekiyor. O yüzden tevsi tahkikat talebimiz vardır,* " şeklinde beyanda bulunmuştur.

Mahkeme heyeti tevsi tahkikat talebine ilişkin verdiği ara kararında '*Her ne kadar sanık müdafiler tarafından müvekkillerine ait dijital verilerin bilirkişi marifetiyle çözümünün yaptırılmasının davanın esasını etkiler mahiyette olduğu beyan edilerek bu yönde talepte bulunulmuş ise de; dosyada mevcut bilgi ve belgeler dosyanın geldiği aşama dikkate alındığında söz konusu telefonda yer alan dijital metaryellerin çözümünün bu*

davaya esasını etkiler mahiyette olmayacağı kanaatine varılmakla mevcut talebin yargılamanın hızlandırılması ilkesi dikkate alınarak reddine oy birliği ile karar verildiği açıklandı.

Iddia makamı mütalasında ‘ olay sonrası sanığın alınan adli muayene raporunda ve kolluk görevlileri tarafından tutulan tutanakta sanığın elinin dış kısmında yaralar olduğunun tespit edildiği, yemek masasında maktulün kahve fincanının yere düşmüş olduğu ve maktulün terliklerinin masanın altında düzensiz bir şekilde olduğu, 07/09/2023 olay günü saat 20:00 sıralarında Arsuz Karaağaç Şarkkonak Mahallesi Şehit Bedi Acar Caddesi No:43 Kayacan apartmanı terasında (damda) sanık ve maktulün müşterek çocuklarla birlikte akşam yemeği yedikleri, yemek sırasında sanık ile eşi olan maktul arasında gergin bir hava olduğu, maktulün sanığa ters cevaplar verdiği, önce müşterek çocuklardan S'in sonra da Y'nin binanın terasından evlerine indiği, yemek masasında yemek sonrası kahve içtikleri sırada sanık ve maktul dışında kimsenin terasta bulunmadığı, olaydan önce maktulün C.isimli şahısla olan mesajlaşmasını kızının telefonunda görmesi nedeniyle öfkeli olduğu, kovuşturma aşamasında alınan 12.12.2024 tarihli Bilirkişi Heyeti Raporunda; ölen şahsın bina üzerinden serbest düşmeden ziyade binanın damından bir ilk hızla çıktığı kanaatine varıldığı belirtilmiştir, kovuşturma aşamasında yapılan keşif sonucu düzenlenen 27.11.2024 tarihli Keşif Tutanağı, kovuşturma aşamasında alınan 10.12.2024 tarihli materyal incelemesine ilişkin Bilirkişi Raporu, toplanan deliller ve tüm dosya kapsamından; 07/09/2023 günü saat 20:00 sıralarında Arsuz Karaağaç Şarkkonak Mahallesi Şehit Bedi Acar Caddesi No:43 Kayacan apartmanı terasında (damda) sanığın eşi olan maktulü yüksekten atarak ölümüne yol açmak suretiyle “Eşe ve Kadına karşı Kasten Öldürme” suçunu işlediği anlaşıldığından; sanığın eylemine uyan 5237 sayılı TCK'nın 82/1-d-f, 53 ve 63.maddeleri gereğince CEZALANDIRILMASINA, sanığın hükmen TUTUKLULUK halinin devamına karar verilmesi kamu adına talep etmiştir.

Sanık: “Savcı beyimizin mütalaasına katılmıyorum sayın başkanım. Tahliyemi talep ediyorum. Benim eşimle, yani ben eşimi atmadım. Eşimi itmedim. Eşime vurmadım. Eşimle kavga etmedim. Eşime sesimi yükseltmedim. Hiçbir şekilde ben eşimle yukarıda tartışmadık. Tartışacak hiçbir konumuz yoktu” dedi

Sanık müdafisi: “Efendim, mütalaayı kabul etmiyoruz. Mütalaya karşı beyanda bulunmak üzere ayrıntılı savunmalarımızı hazırlamak üzere ve ayrıca dijital materyallerin içerisinde delil olarak beyanlarımızı hazırlamak üzere tarafımıza süre verilmesini talep ederiz. Aşamalardaki beyanlarımızı aynen tekrar ediyoruz. Müvekkilimin rahmetli eşine yönelen hiçbir davranışı söz konusu değildir. Olay bir kaza sebebiyle gerçekleştiği kanaatindeyiz, inancındayız. Mevcut delil durumu dikkate alınarak tutuklulukta geçen süre de dikkate alınarak müvekkilin tahliyesine karar verilmesini talep ediyoruz sayın başkan” dedi.

Mahkeme heyeti ara kararında özetle “tahliye taleplerinin reddi ile sanığın TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, Sanıklar müdafilerinin uygun görülen talepleri doğrultusunda esas hakkında mütalaya karşı savunmada bulunmaları için gelecek celseye kadar süre verilmesine, Bu nedenle duruşmanın 23/01/2025 tarihine bırakılmasına karar verilmiştir” dedi

23.01.2025 tarihinde gerçekleştirilen duruşmaya, tutuklu sanık, sanık müdafileri, katılan ve katılan vekili Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü vekili katılmıştır.

İddi makamı bir önce sunduğu mütalasını tekrar okumuştur. Mütalaya ilişkin beyanda bulunmak üzere taraf vekillerine ayrı ayrı söz verilmiştir.

Katılan Kıymet'den esas hakkındaki iddiaları soruldu: Sanığın cezalandırılmasını talep ediyorum, demiştir.

Katılan vekili beyanında ‘ Dosyaya uzman raporu olarak sunulan raporda keşif mahallinde yapılan inceleme neticesinde kimi verilerin içinden cımbızlanarak bir yorumlama ve değerlendirme yapıldığı çok açıktır, orada müteveffanın ayağının kaymasını gerektirmeyecek şekilde bir beton olduğu yada eğilip bakmasını gerektirmeyecek klimanın varlığı o raporda değerlendirilmemiş, ya da hayatını kaybeden kişiye ait ölçüsü bire bir tutan mankenden esneklik beklenilmiştir, fakat bu esneklik dikkate alınarak zaten birden fazla kere düşüş gerçekleştirilmiş ve rapor buna göre hazırlanmıştır, bu nedenle Adli Tıp Kurumunun dosyaya ibraz ettiği rapor teknik anlamda daha doğru daha detaylı ve tüm verileri değerlendirilerek hazırlanmış bir rapordur, sanığın eylemini kasten ve tasarlayarak gerçekleştirdiği olaydan önce çocuklarına annelerini öldüreceğini söylemesinden çok açıktır, yaptığı plandan da çok açıktır, cezanın kanundaki karşılığı alması sadece yeterli değildir, aynı zamanda genç bir kadının hayatını kaybettiği ve iki çocuğun annesiz kaldığı gözetildiğinde daha

sonrasında çocuklarına devam eden şiddetin, evlilik boyunca ölene karşı sistematik bir şekilde gerçekleştirilen şiddetin daha sonra çocuklara yönelmesi, çocukların ifadesini değiştirmesi için ailenin çeşitli üyeleri tarafından baskı yapılması sokakta kaçırılmaya çalışılmaları, şiddetin kendisi hala cezaevindeyken bile devam ettiğinin göstergesidir, hiç bir pişmanlık gösterememiştir, aksine 2 çocuğunun annesi hayatını kaybetmişken dışarıda davul çaldırarak kadar rapor temiz çıktı diyerek davul çaldırarak kadar çocukların acısını görmezden gelmiştir, tüm bu hususlar değerlendirildiğinde sadece canice hareket etmediği ve şiddetine devam ettiği de çok açıktır, mahkemenizin en üst haddten teşditten ceza verilmesini, lehine yasa hükmü uygulanmamasını talep ediyoruz ve hükümlerle de tutukluluk halinin devamına karar verilsin " şeklinde beyanda bulunmuştur.

Sanık müdafileri ayrı ayrı savunmada bulunmuştur savunmalarından özetle ' Sayın başkanım sayın heyetim burada huzurda bulunan hiç kimsenin görgüye dayalı bir bilgisi yoktur, görgüye dair bir bilgisi olmadığı için Ceza Muhakemesi yapılırken amir hüküm gereği maddi gerçeğe ulaşmak zaruridir, biz dosya kapsamına baktığımız zaman savunma tarafı olarak dosyanın tekemmül etmediği kanaati ile CMK'nın 67. Maddesinin 6. Fıkrası delaleti ile biz uzman görüşü ihtiyacı hissettik ve başvuruda bulunduk Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinin ilgili fakültesinin bilimsel olarak bu dosyayı incelemesi neticesinde tarafımıza tevdi ettiği raporu sayın heyetinize, başkanlığına arz ettik, şimdi öncelikle usul açısından dosyaya baktığımız zaman geçen duruşma öncesi son dakika yetiştirilen rapora baktığımızda düşünüşle ilgili cansız bir mankenin içi kum doldurulup atılma sureti ile güç uygulanma sureti ile bir keşif icrasında bulunuldu, bununla ilgili de bilirkişi heyeti raporunda ne hikmetse sanki kamu adına savcılığın talebi sadece dikkat alınacakmış gibi savunmanın beyanlarına hiç değinilmeden ilk düşünüş hızı dosyaya ibraz edildi, ancak burada bizim defaatle savunmalarımızda meslektaşlarımızın ve sanığın dediği serbest düşünüşle ilgili bir bilimsel veri yok, ancak Maraş Üniversitesinden dosyaya sunduğumuz tevdi edilen bize dosyaya sunduğumuz raporun içeriğine baktığımız zaman her türlü şüpheden uzak kesin ve somut delil nedir bilimsel veridir, sonuçta kimsenin görgüye dayalı bir bilgisi olmadığı için bilime başvurmak zorundayız, evet bilirkişi raporu da bilimseldir, ancak eksiktir, burada bir insan normal katlanabilir bir ceza ile yargılanmıyor, sayın savcılık makamının mütalaasında sunmuş olduğu üzere kamu adına ağırlaştırılmış müebbet ile yargılanıyor, bunun yanında bu işin maneviyatına bakacak olursak iki tane müşterek

çocuk var ve babaları anne katili olaraktan yaşadılar, öyle düşündüler ve bu travma yanlış ve eksik bir kararla ki adaletinizden şüphemiz yoktur, mahkemeye saygısızlığımızda yoktur özellikle belirtmek isterim bu travma ömür boyu sürebilir, burada Maraş Üniversitesinin adli kurul raporda özetle sunduk, tekrardan başınızı ağrıtmak istemiyoruz, çünkü biz bunu süre talep edip yapmadık, arada sizin takdir ettiğiniz 23 Ocağa yetiştirmek için çaba sarf ettik, burada düşüş serbest olduğunda 4 metre olmasını bilimsel olarak dayanağı olduğunu mütalaa ettiler, itme ile ilgili de minimum 4 metre 40 santim, maksimum 16 metre, ortalamasını baz alınca 8 metre civarında güç ve kuvvet uygulanarak düşüşün gerçekleşeceği bilimsel verilere atıfta bulunularak tez anti tez olarak bilim süzgecinden geçmiş, doğruluğu tespit etmiş ve tescil edilmiş olan verileri sundular, şimdi adli tıp kurumu 1. İhtisas dairesinin 31 Ocak 2024 tarihli raporuna baktığımız zaman müteveffanın sağlığında kullanmış olduğu ilaçların 3 etken maddesi var, parasetamol, siprofloksasin, aripiprazol etken, bunların yan etkilerine baktığımızda yine kimya biliminden faydalanarak bu yoruma kapalıdır, bilimsel gerçektir, 3 etken maddesi olan ilaç kullanımının ortaklaşa yan etkisinde şunu görüyoruz, baş dönmesi ve bulanık görme, bir bu yan etkilere baktığımız zaman dosyayı aydınlatacak bilimsel veriler olduğunu görmemiz ve ya görmekten kaçınmamız günün olağan akışına aykırıdır müvekkilin eşini öldürmeyi gerektirir hiç bir sebebi yoktur sayın başkanım aksine onu çok sevmektedir, boşanma davasından feragatı beraber yapmışlardır, evlilik birliğinin devamı için azami çaba göstermiştir, müvekkilin tahliyesine akabinde beraatine karar verilmesini talep ediyorum" şeklinde savunma yapmıştır.

Sanıktan son sözü soruldu: "Ben yarın eşimin 68. mevlidini okutacağım, suçlu olan birisi mevlit okutmaz, Beraatimi ve tahliyemi talep ederim" dedi.

Mahkeme başkanı tarafından açıklanan hükümdede; Gerekçesi ayrıntılı kararda açıklanacağı üzere, Sanık U.K'nın maktul N. K'a yönelik "Kadın Olan Eşe Karşı Kasten Öldürme" suçunu işlediği sübut bulmuş olmakla, CMK'nun 223/5. maddesi gereğince MAHKUMİYETİNE, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3/1. maddesine göre işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı olması bakımından; Sanığın sabit olan bu eylemine uyan TCK'nun 82/1-d,f maddesi uyarınca, sanığın kastı, suçun işlendiği zaman ve yeri, suç konusunun önem ve değeri ile suçun işlenmesindeki biçim ve özellikleri dikkate alınarak sanığın AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, Olayın meydana geliş biçimi ve vahameti, sanığın pişmanlık

gösteren herhangi bir davranışının söz konusu olmaması dikkate alınarak sanık hakkında takdiren TCK'nın 62. Maddesinin uygulanmasına yer olmadığına, CMK 100 ve devamı maddeleri gereğince sanığın takdiren TUTUKLULUK HALİNİN DEVAMINA, iş bu kararın CMK'nun 272. Maddesi gereğince 15 yıl ve daha fazla hapis cezasına ilişkin hükümlerden olması nedeniyle "RESEN İSTİNAF" yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verilmiştir.

Gerekçeli kararın tebliğinden sonra sanık müdafileri tarafından mahkumiyet kararının usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle istinaf yasa yoluna başvuru yapılmıştır. Rapor tarihi itibarıyla Adana BAM Ceza Dairesi önünde derdesttir.

Başvuru no: 34

Başvuru tarihi: 7 Ekim 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu Suriye vatandaşı olup geçici koruma statüsü altında Adana ilinde ikamet etmektedir. Başvurucu LGBTİ+ birey olması sebebiyle Adana İl Göç İdaresine gittiği zaman dış görünüşü sebebiyle ayrımcılığa uğradığını belirtmiş hakkında bir kaç defa bildirim yükümlülüğü kararı verildiğini bu sebeple her hafta Adana İl Göç İdaresine gitmek zorunda kaldığını belirtmiştir. Son olarak Ekim ayında Adana Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından 03.10.2024 tarihinden baslamak üzere 02.10.2025 tarihine kadar haftada bir olmak üzere parmak izi bildirim yükümlülüğü kararı verilmiştir. Yine Başvurucu LGBTİ+ olması sebebiyle aile bireyleri tarafından tehdit edildiğini Göç İdaresi Müdürlüğüne giderken kendisine zarar vereceklerinden dolayı da korktuğunu söylemiştir. Başvurucu bu bildirim yükümlülüğü kararının kaldırılması için kurumumuza başvuru yapmıştır. Hukuki destek ve gerekli işlemlerin yapılması için avukat desteği talebinde bulunmuştur.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi üzerine avukat görevlendirilmiş ve 30 Ekim 2024 tarihinde başvuru hakkında verilen bildirim yükümlülüğü kararının kaldırılması için Adana İl Göç İdaresine yazılı başvuru dilekçesi sunulmuştur.

Kuruma vermiş olduğumuz dilekçede özetle ' Adana İl Göç İdaresi tarafından müvekkilin bildirmiş olduğu adreste ikamet edip etmediğini tespit etmek amacıyla müvekkilin sistemde kayıtlı ikamet adresine gidilmiş müvekkil evde olmadığı için kendisine ulaştırılamamıştır. . Müvekkilin sistemde kayıtlı cep telefonu olmasına rağmen telefon ile aranmamış, niye evde olmadığı kendisine sorulmamıştır. Müvekkil o evde oturmasına rağmen sadece geldikleri sırada evde olmaması sebebiyle hakkında usule aykırı işlemler yapılmıştır. Belirtilen adreste oturup oturmadığı konusunda ayrıntılı bir araştırma yapılmamış, bilgi toplanmamıştır. Müvekkil her hafta Adana il Göç idaresi Müdürlüğü'ne parmak izi bildiriminde bulunmak için geldiği sırada diğer kişilere göre daha dezavantajlı durumda olduğu için ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Ayrıca müvekkil aile bireyleri tarafından sistematik olarak LGBTİ+ olduğu

için tehdit edilmekte ve aile bireylerinden bu nedenle kaçırmaktadır. Bununla ilgili daha önce bir kaç defa koruma talebinde bulunmuştur. Ancak ailesi tarafından tehdit ve baskılar devam etmektedir. Bu nedenle bildirim yükümlülüğü için geldiği sırada aile bireyleri tarafından takip edilebilir, evi tespit edilebilir. Yine Adana da ikamet eden aile bireylerinden bir çok defa öldürüleceği konusunda tehdit içerikli mesajlar aldığı için müvekkilin zarar görme ihtimali kuvvetle muhtemeldir. Dezavantajlı grup içinde yer alan bir kişiye her hafta parmak izi bildirim yükümlülüğü getirilmesi de orantısız ve ölçüsüz olduğu gerekçesiyle 30.10.2024 tarihli dilekçe ile ADANA Valiliği İl Göç İdaresine bildirim yükümlülüğünün kaldırılması talebinde bulunulmuştur.

Davalı idare, 11.11.2024 tarih ve E-28528747-000-177942 sayılı işlemiyle yapmış olduğumuz başvuruyu herhangi bir gerekçe sunmadan reddetmiştir. Ret kararı tarafımıza 21.11.2024 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Ret kararına karşı Adana idare Mahkemesinde idari işlemin iptali ile ilgili dava açılmıştır.

Dava dilekçesinde özetle ' *Davalı idarenin bildirim yükümlülüğünün devamına ilişkin işlemin usul ve yasaya aykırılık teşkil etmektedir bu sebeple iptali gerekmektedir. Şöyle ki; davalı idarenin işleminde somut hiçbir gerekçe gösterilememiştir. Müvekkile o gün neden adreste olmadığı konusunda açıklama yapmasına izin verilmemiş, gerekçe sunulmadan ağır bir yaptırım olan bildirim yükümlülüğüne tabi tutulmuştur. Oysaki idari işlemlerin en başta gerekçeli olması gerekmektedir. Dava konusu işlemde soyut ve genel geçer ibareler kullanılmış ve genel kurallar belirtilmiştir. Ancak müvekkilin itirazı öznel bir başvuru olup idarenin ret gerekçelerini açıklaması gerekmektedir. Bu nedenle müvekkilin bildirim yükümlülüğüne tabi tutulmasına ilişkin verilen karar ve bildirim yükümlülüğünün kaldırılmayacağına ilişkin verilen kararda herhangi bir gerekçe gösterilmemesi "idarenin işlemlerinin gerekçeli olması " ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Müvekkilin LGBTİ+ olması nedeniyle ölüm tehditleri alan bir kişi olması sebebiyle yaşam hakkı ihlaline sebep olmamak adına devletin tüm pozitif yükümlülükleri alması gerekmektedir. Dezavantajlı grup içinde yer alan bir kişiye her hafta parmak izi bildirim yükümlülüğü getirilmesi de orantısız ve ölçüsüz olduğu görüş ve kanaatindeyiz. İdareye yapmış olduğu başvurunun reddedilmesi de usul ve yasaya aykırıdır. Nitekim benzer şekilde görülen davalarda da davalı idarenin işlemleri usul ve*

yasaya aykırı görülmüştür. Davamızın KABULÜ ile davalı idarenin usul ve yasaya aykırı bildirim yükümlülüğü kararına ilişkin 11.11.2024 tarih ve E-28528747-000-177942 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi talep edilmiştir.

Rapor tarihi itibarıyla Adana 1. İdare Mahkemesinde açılan deva etmektedir. İlk derece mahkemesi önünde derdesttir.

Değerlendirme:

Türkiye Anayasasında ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde, yaşam hakkı, işkence ve diğer kötü muamele yasağı, ayrımcılık yasağı, özgürlük ve güvenlik hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, örgütlenme ve barışçıl toplanma hakkı gibi birçok hak yasal olarak güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda, sosyal dışlanmanın engellenerek herkes için insan onuruna yaraşır asgari bir hayat düzeyinin sağlanması, ulusal ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan hakların ayırım gözetmeksizin herkes için eşit şekilde uygulanması hukuk devleti olmanın bir gereğidir. Ne yazık ki Türkiye Devleti, yasal düzenlemeleri göz ardı ederek, özellikle belli baslı gruplara dönük olarak pozitif ve negatif yükümlülüklerini adeta askıya alarak bir takım uygulama pratikleri göstermekte ve bunun sonucunda da ağır insan hakları ihlalleri ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple tamamen göreceli hiçbir dayanağı olmayan ve gerekçesi açıklanamayan müvekkil hakkında verilen bildirim yükümlülüğünün devamına ilişkin işlemin hukuka aykırı olduğu açıktır. Başvurucunun LGBTİ+ olması sebebiyle ayrımcılığa uğradığı kanaatindeyiz.

Başvuru no: 40

Başvuru tarihi: 05 Kasım 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu Suriye vatandaşı olduğunu 2016 yılından beri Adana ilinde ikamet ettiğini trans kadın olduğunu bu nedenle ayrımcılığa uğradığını ve başkaları tarafından hakaret ve tehditlere maruz kaldığını belirtmiştir. 11.02.2024 tarihinde Suriye uyruklu bir şahıs tarafından darp edildiğini ve ayağının kırıldığını şahıstan şikayetçi olduğunu ve Adana 34. Asliye Ceza Mahkemesinde dava açıldığını kendisinin avukatı olmadığını dava takibi ve hukuki destek talebi olduğunu söylemiştir.

Ayrıca başvurucu daha önce tehdit mesajları aldığı bir kişiye karşı da Yumurtalık Asliye Hukuk Mahkemesinde koruma tedbiri talebinde bulunduğunu ancak süresinin bittiğini şahsın kendisini tekrar rahatsız ettiğini ve tehdit ettiğini belirtmiştir. Başvurucu koruma tedbiri talebinde bulunması içinde destek talep etmiştir. Dernek tarafından başvurucunun hukuki sürecinin takip edilmesi için avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Kurum avukatı tarafından Adana Asliye Ceza Mahkemesinde açılan davaya vekaletname sunulmuştur. İddianamede özetle ' olay günü Vail ile karşılaştıklarını, şahsın kendisine hitaben " seni öldüreceğim" diyerek saldırdığını, çevredeki insanların kendilerini ayırdıklarını, olay nedeniyle yaralandığını beyan ettiği, ATK tarafından verilen raporda müştekinin BTM ile giderilebilir nitelikte olmayan ve vücuttaki kemik kırıklarının hayat fonksiyonlarına etkisi orta (2) derece de yaralandığının tespit edildiği, ATK raporu, bilgi sahibi beyanı ve tüm soruşturma kapsamından olay günü müşteki ile şüphelinin karşılaştıkları, şüphelinin müştekiye " seni öldüreceğim" diyerek saldırdığı, olay neticesinde müştekinin BTM ile giderilemeyecek ve kemik kırığı oluşacak şekilde yaralandığı, şüphelinin üzerine atılı suçları işlediğine dair yeterli somut delil ve şüphe bulunduğu anlaşılınca, Şüphelinin Türk Ceza Kanunu 106/1-1.cümle, 86/1, 87/3., 53 maddeleri gereğince CEZALANDIRILMASI, talep edilmiştir.

Adana 34.Asliye Ceza Mahkemesi tarafından tensip zaptı düzenlenmiş e ilk duruşmanın 04.12.2024 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.

04.12.2024 tarihli duruşma hakim yokluğu sebebiyle yapılamamış bu nedenle duruşma 26.06.2025 tarihine bırakılmıştır. Rapor tarihi itibariyle dosya derdesttir.

Başvurucunun başka bir kişi hakkında da uzaklaştırma kararı alınması talebine ilişkin Yumurtalık Asliye Hukuk Mahkemesi (Aile Mahkemesi Sıfatıyla) başvuru lehine koruma tedbiri talebinde bulunmuştur. 6 ay süre ile şüpheli şahıs ile ilgili uzaklaştırma kararı verilmiştir.

Başvuru no: 45

Başvuru tarihi: 08 Ocak 2024

Başvuru Konusu: Başvurucu eski sevgilisi tarafından şiddet gördüğünü hakaret ve tehdit mesajları aldığını konu ile ilgili suç duyurusunda bulunmak ve hukuki sürecin takipçisi olmak için derneğimize başvuru yapmış. Dosya takibi konusunda avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

Başvurucunun talebi üzerine şüpheli kişi hakkında hakaret, tehdit ve şantaj suçlarını işlediği iddiası ile Adana Cumhuriyet Başsavcılığına şikayet dilekçesi verilmiştir.

Dilekçede özetle ‘ şüpheli hakkında müvekkile karşı sarf etmiş olduğu hakaret ve tehdit içerikli sözler nedeniyle cezalandırılması için gerekli soruşturmanın yapılarak hakkında kamu davası açılmasına, müvekkilin güvenliğinin sağlanması için de gerekli koruma tedbirlerine karar verilmesi’ talep edilmiştir.

Rapor tarihi itibarıyla soruşturma aşaması devam etmektedir.

Başvuru no: 46

Başvuru tarihi: 10 Ocak 2025

Başvuru Konusu: Başvurucu trans kadın olduğunu ve 2015 yılından sonra Adana iline geldiğini mülteci olduğunu Elazığ Valiliği İl Göç İdaresi tarafından geçici koruma kimlik belgesinin iptal edildiği kararı verildiğini belirtmiştir. Karara karşı bir aylık dava açma süresi verildiğini dava açmak ve hukuki destek almak için avukat talebi olmuştur hukuki sürecin takibi için avukat görevlendirilmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AIHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek :

Başvurucu hakkında verilen Geçici Koruma Kimlik Belgesinin iptali/sonlandırılması işleminin iptali için Elazığ 1. İdare Mahkemesinde 23.01.2025 tarihinde dava açılmıştır Dilekçede özetle Elazığ İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından müvekkil hakkında verilen 08.01.2025 tarihli kararın gerekçesinde belirtildiği üzere müvekkil tarafından ihlal edildiği iddia edilen bir bildirim yükümlülüğü kararı verilmemiş, bildirim yükümlülüğüne tabi tutulduğuna ilişkin karar da müvekkile usulüne uygun bir şekilde tebliğ edilmemiştir. Müvekkil bilgisi olmadığı, kendisine tebliğ edilmeyen bildirim yükümlülüğü kararını nasıl ve ne şekilde ihlal ettiğini bilmemektedir. Bu nedenle müvekkil geçici koruma statüsünün iptali/sonlandırılması işleminin gerekçesinde belirtilen "mazeretsiz olarak bildirim yükümlülüğünü üç defa üst üste yerine getirmedeğinin anlaşılması " gerekçesi hukuka aykırı olup, kararda somut ve delillendirilmiş bir gerekçede belirtilmemiştir. Yine geçici koruma iptal/sonlandırma kararında ayrıntılı bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu nedenle dava konusu idari işlem sebep bakımından hukuka aykırıdır. İdari işlemlerin hukuka uygun bir sebebe dayanması gerekmektedir. Davacı müvekkil hakkında dava konusu karar alınırken, davalı idarece eksik inceleme ve araştırma yapılmış, savunma hakkı verilmeden gerçek bir risk değerlendirmesi yapılmadan usule ve yasaya aykırı olarak işlem tesisi yoluna gidilmiştir. Davamızın KABULÜ ile davalı idarenin usul ve yasaya aykırı Geçici Koruma İptal/Sonlandırma kararına ilişkin 08.01.2025 tarih ve 187 sayılı işleminin iptaline karar verilmesi talep edilmiştir.

Değerlendirme:

Suriye Arap Cumhuriyeti'ndeki lezbiyen, gey, biseksüel ve transgender (LGBT) kişiler, LGBT olmayan sakinlerin yaşamadığı yasal zorluklarla karşı karşıyadırlar. 1949 tarihli ceza kanununun 520. maddesi "doğa düzenine aykırı cinsel ilişki"yi yasaklamakta ve üç yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. Bununla birlikte rejimin kontrolünde olmayan bölgelerde de LGBTİ+ bireylere yönelik yaşam hakkını ihlal eden uygulamaların olduğu birçok kez Birleşmiş Milletler Kurumları ve sivil toplum kuruluşları tarafından raporlanmış ve birçok kez medyada da yer bulmuştur. Dezavantajlı grup içinde yer alan savaş bölgesinden ve aile şiddetinden kaçmış ülkemize sığınmış bir kişi hakkında Geçici Korumanın iptali kararı verilmesi orantısız ve ölçüsüz olduğu görüş ve kanaatindeyiz.

Başvuru no: 46

Başvuru tarihi: 10 Ocak 2025

Başvuru Konusu:

Başvurucu kızının eşi tarafından 17.01.2021 tarihinde bıçakla saldırı sonucunda öldürdüğünü eşi kasten öldürme suçunu işlediği iddiası ile sanık hakkında Adıyaman 1. Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açıldığı yargılamanın halen devam ettiği 04.02.2025 tarihli duruşmada karar verileceğini, karar duruşmasına dernek tarafından da avukat görevlendirilmesi yapılması istenmiştir.

Başvurucunun Uğradığı Hak İhlalleri ve Hukuki Dayanakları:

Yaşam hakkı (AİHS M. 2, AY m. 17),

Başvurucuya Sağlanan Hukuki Destek:

04.02.2025 tarihli 7. Celseye Tutuklu sanık SEGBİS ile bulunduğu ceza infaz kurumundan katılmıştır. Sanık vekili, katılan kurum vekili ve katılanlar vekilleri duruşma salonunda katılmışlardır.

Iddia makamının mütalaasında özetle '17/01/2021 günü Adıyaman ili Merkez ilçesi Turgut Reis Mahallesi 111. Sokak ile İstiklal Caddesi kesişiminde sanık M'nin, eşi olan C.'yi bıçakla saldırı sonucunda öldürdüğü, maktul C.'in yaptırılan ölü muayene ve otopsi raporuna göre, göğüs belgesinde 4 adet kesici, delici alet yaralanmasının tespit edildiği, haricen cesette 2 ve 3 numara olarak belirtilen yaralanmalarının müstakilen (ayrı ayrı) öldürücü nitelikte oldukları, 1 ve 4 numaralı olarak belirtilen yaralanmaların ise cilt , cilt altı kas doku seyirli oldukları, öldürücü nitelikte olmadıkları, kullanılan aletin bir kenarının keskin diğer kenarının künt vasıfta olduğu, maktül C'nin ölümünün kesici, delici alet yaralanmasına bağlı kaburga kesisi ile birlikte iç organ (kalp ve akciğer) kesilmesinden gelişen iç ve dış kanama sonucu meydana geldiğinin tespit edildiği, sanığın müşteki C'a karşı kasten öldürme suçunu işlediği TCK'nın 82/1-d, 106/1-1. cümle, 53, 54, 63 maddeleri uyarınca cezalandırılmasını talep etmiştir.

Katılan vekilleri söz alarak " mütalaya bir diyeceğimiz yoktur. Sanığın bütün savunmaları cezadan kurtulmaya yönelik olup dosyamız incelendiğinde de zaten aşamalarda çelişkili beyanlarda bulunmuştur. Dosyamız içerisinde sanığın müvekkilimize göndermiş olduğu mesaj dökümleri de mevcuttur. Bu mesaj kayıtları incelenecek olduğunda sanığın iddia ettiği gibi Canan Işık kendisini aldatması,

kendisine hakaretler etmesi söz konusu değildir. Kaldı ki mesaj içeriklerinde C'ya kendisinin suçlu olduğunu söyleyerek C'den özür dileyen sanığın kendisidir. Sanığın C'nin başka erkeklerle bastığı, kendisini defalarca kez aldattığı iddiaları da bu mesaj içerikleriyle boşa düşmektedir. Zira aldatılmış bir erkek kendisini suçlu olduğunu söyleyerek af dilemez. Sanık tamamen tasarlayarak kasten ve sebatla C. l'yi öldürmüştür. Bu nedenle de eşe karşı kasten öldürmeden herhangi bir takdiri ve kanuni cezai indirimin uygulanmadan cezalandırılmasını ve tutukluluk halinin devamına karar verilmesini talep ediyoruz, dedi.

Sanıktan son sözü soruldu: Keşke eşim yerine ben ölseydim. Çocuklarım annesiz değil de babasız kalsalardı. Olay nedeniyle pişmanım. beraatimi talep ederim, dedi.

Sanık müdafine söz verilmiş özetle 'Mütalaaya katılmıyoruz. Müvekkilimiz meydana gelen olayda kasten öldürme suçunu işleme kastıyla suçu gerçekleştirmemiştir. Zira müvekkilin bahse konu olaydan kısa bir süre önce eşi ile çocuklarını görmek maksadıyla iletişime geçmiş ve bu maksatla eşinin iş yerine gitmiştir. Alkolün etkisinde olması sebebiyle istemediği neticenin meydana gelmesinde kastı bulunmadan sebep olmuştur. Bu bağlamda müvekkilimin meydana gelen netice yönünden bir tasarlama yapmadığı açıktır. Yaptığımız açıklamalar ile önceki savunmalarımız doğrultusunda kasıtlı hareket etmeyen müvekkilim hakkında öncelikle beraat kararı verilmesini talep ederiz' demiştir.

Mahkeme başkanı yargılamanın sona erdiğini belirterek hükmü açıklamıştır.

Hükümde özetle '-Sanığın üzerine atılı tehdit suçunu işlediği sabit görüldüğünden eylemine uyan TCK'nın 106/1-1.c maddesi gereğince suçun işleniş biçimi, suça konu ifadelerin yoğunluğu, kastın ve tehlikenin ağırlığı, amaç ve saiki dikkate alınarak takdiren ve teşdiden 1 YIL HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

Sanığın üzerine atılı eşe karşı kasten öldürme suçunu işlediği yapılan yargılama sonucunda sabit görüldüğünden eylemine uyan TCK'nın 82/1-d. maddesi uyarınca AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, sanık hakkında TCK 29 maddesi gereğince haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasına YER OLMADIĞINA,

-Sanık hakkında takdiri indirim hükümlerinin uygulanması adalet ve nesafet kuralları ile bağdaşmayacağı, cezanın subjektif ve objektif etkisinin sağlanamayacağı, sanık

hakkında takdiri indirim hükümlerinin uygulanmasına gerektirir başkaca neden dosya kapsamında bulunmadığından sanık hakkında TCK m.62/1 maddesindeki takdiri indirim hükümlerinin uygulanmasına YER OLMADIĞINA,. İstinaf yasa yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

Sanık vekili tarafından sanık hakkında verilen mahkumiyet kararının usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Gaziantep BAM Ceza Dairesine başvuru yapılmıştır. Rapor tarihi itibarıyla dosya derdesttir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

AYHED olarak temel amacımız; Türkiye’de yaşanan hak ihlallerini izleme-tespit ve raporlama, hak mağduru bireylere hukuki destek sağlama ve hak ihlali davalarını izleyerek insan hakları ihlalleri konusunda farkındalık çalışmaları ile karar vericiler ve politika yapıcılarını etkilemektir. Kadın, çocuk, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim, mülteci, felsefi, sınıfsal, siyasi düşünce ya da etnik kökenden kaynaklı ayrımcılıkların bu denli fazlaştığı bir dönemde bizler ihlale maruz kalan kişilere hukuki destek vermeye ve yaşanan hak ihlallerini rapor haline getirmeye çalışıyoruz. Yine hak ihlallerinin ortadan kaldırılmasına yönelik toplumsal farkındalık oluşturmak da temel amaçlarımızdan birisidir.

Dezavantajlı durumda olan kadınlar, çocuklar, mülteciler, Engelliler, LGBTİ+’lar çalışmalarımızın öncelikli hedef kitlesi konumundadır. Türkiye’de dezavantajlı durumda olanlara yönelik baskı, şiddet, ayrımcılık gün geçtikçe artarak devam etmektedir. Bu nedenle önceliğimiz; bu grup hedef kitlenin hak ihlaline uğramış mağdurlarına yönelik dava izleme ve hukuki destek sunmak ve sürece ilişkin rapor hazırlamaktır. Hukuki destek sunduğumuz kadına karşı şiddet davalarında yargılama süreçlerinde mağdur kadınların korunmasız olduğu, hak temelli çalışan Sivil toplum kurumlarının destekleri dışında kamu erki olan Devlet kurumları tarafından hiçbir desteğin sunulmadığı tarafımızca gözlemlenmiştir.

Yine yargılama süreçlerinde Mahkemelerce, yargılama konusu olan olayın temelinde kadına karşı şiddetin erkek egemen bir toplumsal yapıdan kaynaklandığı, meselenin bu yönlü derinlikli tartışmasının yapılmadığı gözlemlenmiştir.

Mahkemelerce, dava konusu olay iki birey arasında yaşanan bir şiddet olayı olarak görülmektedir. Şiddet mağduru kadınların, kadın olmasından kaynaklı olarak şiddet gördüğü ve bu nedenle ayrımcılığa uğrayan sosyal bir grup olarak kabul edilmesi gerektiği düşüncesi ve bu yönlü iddia ve savunmalar Mahkemece kabul edilmemektedir. Özellikle kadına karşı şiddet davalarında kadının, toplumsal örf ve adetler gerekçe gösterilerek yalnızlaştırıldığı, aile ve çevre baskısına maruz kaldığı, bir çok davada bu baskı ve tehdit nedeniyle mağdur kadının şikayetten vazgeçirilmeye çalışıldığı, ekonomik ve sosyal baskı nedeniyle mağdur kadınların şikayetten vazgeçtiği tarafımızca gözlemlenmiştir.

Mağdurlara hukuki destek sunduğumuz dava dosyalarında yargılamanın makul sürede yapılmadığı, duruşmalar arasındaki sürenin uzun olduğu tespit edilmiştir. Özellikle cezai alanda yapılan yargılamalarda soruşturma aşamasının etkin yürütülmemesi ve delillerin yeterince toplanmaması nedeniyle kovuşturma yargılamasının delil değerlendirme değil, delil toplama işlemleri ile sürdüğü bu nedenle yargılamanın daha da çok uzadığı görülmektedir.

Cinsel saldırı ve şiddet mağduru çocukların dava yargılamalarında 'çocuğun üstün yararı ilkesinin ' yeterince gözetilmediği tarafımızca gözlemlenmiştir. Her ne kadar Mahkemelerce maddi gerçeğin ortaya çıkması amacıyla gayret sarf edildiği belirtilse de, yargılama süreçlerinde çocuğun psikolojik gelişimi ve adliyenin, duruşma salonunun fiziki koşulları, sorulan sorular mağdur çocukların ikincil bir travmaya uğramasına neden olmaktadır. Çocuğun psikolojik ikincil travmaya uğrama tehlikesi ve üstün yararı salt maddi gerçeğin ortaya çıkması adına göz ardı edildiği gözlemlenmiştir. Elbette ki bir ceza yargılamasında en temel ilke maddi gerçeğin ortaya çıkması olarak değerlendirilebilir ancak maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için mağdur çocuğun beyanı alınırken ikincil travmalara sebebiyet vermemesi ve çocuğun üstün yararı ilkesine zarar vermeyecek önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu önleyici tedbirlerin etkin bir şekilde yargılama süreçlerinde gözetilmediği ve uygulanmadığı gözlemlenmiştir.

Kadına karşı şiddet ve çocuğun cinsel istismarı davalarında hak temelli çalışan STK'lar ve Baroların, mağdurun yanında davaya katılma talepleri kabul edilmemektedir. Mahkemelerce, Baroların ve STK'ların davanın tarafı olmadıkları, bu konuda yasal düzenleme olmadığı bu nedenlerle kurumsal kimlikleri ile davaya müdahil olamayacakları gerekçesi ile bu yönlü talepler reddedilmektedir.

Bu nedenle birçok Baro ve STK, mağdurlara hukuki destek yerine sadece dava izleme yapabilmektedir. Mağdurlara, Baroların CMK komisyonunca avukat görevlendirilmesi yapılmakta ancak yapılan görevlendirmelerin çoğunda kadına karşı şiddet ve cinsel istismar davalarında uzman olmayan, bu konuda yeterli hukuki bilgi ve deneyime sahip olmayan avukat görevlendirmelerinin yapıldığı gözlemlenmiştir.

Devlet yaşam hakkını korumak için gerekli adımları atmak, bu kapsamda bireyleri diğer kişilerin yaşamsal tehlike yaratan eylemlerinden korumak, korumak için uygun önlemleri almak. Yaşama kasteden eylemleri caydırıcı ve etkin bir şekilde cezalandırmak için kanunlarda gerekli yaptırımlara yer vermektir. Ve bu ve bu hükümlerin ihlal edilmesi önlemeye ve cezalandırmaya yönelik ceza kovuşturmasını etkili bir şekilde organize etmek ve bu cezaların infazını takip etmek ve uygulamakla yükümlüdür. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve yaşam hakkının korunması açısından devletin bu yükümlülükleri yerine getirmesi oldukça önem arz etmektedir.

Adil Yargılanma Hakkına Erişim Derneği (AYHED)
Association for Access to the Right to a Fair Trial

Kayalıbağ Mah. Turhan Cemal Beriker Bulvarı

Ziya Algan İşm. K:1 No:206 Seyhan-ADANA

www.ayhed.org.tr

info@ayhed.org.tr ayhed01@gmail.com

 AyhedD AYHED AYHED

 adilyargilanmahakkinaerisim

 ayhedadilyarglanmahakknaerisim